

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

విభూతి అంటే ఐశ్వర్యము. పరమాత్మ గురించి భావన చెయ్యడమే ఒక ఐశ్వర్యము. ఆ పరమాత్మయొక్క ఐశ్వర్యాన్ని అనేకవిధములుగా తెలుసుకోవడమే ఈ అధ్యాయంలో మనం చేయబోయేది. భగవంతుని ఐశ్వర్యములు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి అనే విషయాన్ని ఈ అధ్యాయంలో వివరించారు. తన యొక్క విభూతులు ఇంతకు ముందు అధ్యాయాలలో క్లుప్తంగా చెప్పాడు. కానీ అర్జునుడికి అర్థం అయినట్టు లేదని మరలా వివరంగా చెబుతున్నాడు. ఇప్పటి దాకా పరమాత్మ ఎన్నో విషయాలు ఈ 9 అధ్యాయాలలో చెప్పాడు. కానీ అర్జునుడికి ఏవీ బుర్రకు ఎక్కినట్టు కానీ అర్థం అయినట్టు గానీ కనిపించలేదు. మనకు కూడా ఇన్ని అధ్యాయాలు విన్నా కొంత మందికి అంతా అయోమయంగా ఉన్నట్టు ఉంటుంది. వారి గురించి ఆ విషయాలనే మరో కొత్త కోణంలో మరలా వివరిస్తున్నాడు కృష్ణుడు, మరొక విషయం ఏమిటంటే అసలు ఈ భగవంతుని విభూతులు మనం ఎందుకు దర్శించాలి? వీటివలన ప్రయోజనం ఏమిటి అని ప్రశ్నించుకుంటే, సర్వవ్యాపిఅయిన పరమాత్మ, ఏయే పదార్థాలలో, ఏయే జీవులలో, ఏయే వస్తువులలో ఏ యే విధంగా ప్రకాశిస్తున్నాడు అని తెలుసుకుంటే మనం ఏమిటో మన అహంకారం ఏమిటో మనకు అర్థం అవుతుంది. దాని ద్వారా మనలో వినయం, విధేయత పెరుగుతాయి. వినయం తెచ్చిపెట్టుకుంటే వచ్చేది కాదు అహంకారానికి వినయం వ్యతిరేకం. అహంకారం నశిస్తే వినయం దానంతట అదే వృద్ధి చెందుతుంది. భగవంతుని విభూతులు దర్శిస్తే మనలో అహంకారం నరించి వినయం పెరుగుతుంది. ఆ భగవద్విభూతి దర్శనమే ఈ అధ్యాయము యొక్క పరమార్థము.

1. భూయ ఏవ మహాబాహూ శ్రుణు మే పరమం వచః|
యత్తే 2హం ప్రియమాణాయ వక్ష్యామి హితకామ్యయా||

ఓ మహాబాహూ! అర్జునా! ఇప్పటి వరకు నేను చెప్పిన విషయాలు శ్రద్ధగా వింటున్నావు. నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. నీకు హితం కలుగజేయాలనే ఉద్దేశంతో ఇంకా కొన్ని శ్రేష్టములు అయిన వాక్యములను మరలా చెబుతాను. వాటిని కూడా శ్రద్ధగా విను-- సాధారణంగా మానవులు మంచి గురువు కొరకు వెదుకుతూ ఉంటారు. అలాగే గురువు కూడా మంచి శిష్యుని గురించి ఎదురు చూస్తూ ఉంటాడు. ఈ నాడుకూడా పాఠశాలలలో కళాశాలలలో విద్యార్థులు శ్రద్ధగా పాఠం వింటుంటే. టీచర్, లెక్చరర్ కూడా రెట్టించిన ఉత్సాహంతో తాను నేర్చుకున్న విషయాలను విద్యార్థులకు బోధిస్తాడు. అలాగే పూర్వకాలంలో గురువులు కూడా శిష్యుల శ్రద్ధ, భక్తి, అభిరుచిని బట్టి విద్యను బోధించేవాళ్లు. ఇక్కడ శ్రీకృష్ణుడు జగద్గురువు. ఆయనకు దొరికిన శిష్యుడు నరుడు అంటే అర్జునుడు. ఈ గురుశిష్యుల సంవాదము వలననే మనకు లోకోత్తరమైన వేదాంత గ్రంథము భగవద్గీత ఆవిర్భవించింది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

అందుకే కృష్ణుడు ప్రీతితో, అర్జునుడి హితం కోరి, తాను చెప్పిన విషయాలను పదే పదే చెప్పి అర్జునుడికి అర్థం అయ్యేటట్లు బోధిస్తున్నాడు. భూయ అనే పదం మొట్ట మొదట వాడారు అంటే మరలా చెబుతున్నాను అని మొదలెట్టాడు. అంటే అర్జునుడికి అర్థం కాలేదని తెలుసు. కానీ, మనకు కూడా అర్థం అయ్యేఆవకాశంలేదని పరమాత్మకు తెలిసినట్లుంది. అందుకే మరలా చెబుతున్నాను అని అన్నాడు. నేను ఏదో ఆషామాషీగా చెప్పడం లేదు బాబూ పరమం వచ: అంటే శ్రేష్ఠమైన విషయాలు చెబుతున్నాను శ్రద్ధగా విను అని హెచ్చలస్తున్నాడు పరమాత్మ. పరమమైన మాటలు అంటే భగవంతుని గురించి, భగవంతుని విభూతులను మనముండు ఆవిష్కరించే మాటలు అని అర్థం. మామూలు మాట అయినా పరమాత్మ గురించి చెబితే అది పరమమైన మాట అవుతుంది.

అంగడిలో ఉన్న అరటి పండ్లు, పూలు సాధారణంగా ఉంటాయి. వాటిని తీసుకొని వెళ్లి పరమాత్మకు అర్పిస్తే ప్రసాదం అవుతుంది. కళ్లకు అద్దుకుంటాము. ఆ పూలనే శవం మీద చల్లితే వాటిని కళ్లకు అద్దుకోము. కాళ్లతో తొక్కుకుంటూ వెళతాము. కాబట్టి మాటకానీ, వస్తువు కానీ, పరమాత్మతో సంయోగం చేందితే, పరమాత్మ గురించి చెబితే అది పరమము అవుతుంది. అటువంటి పరమమైన వచనములు ఎంతో శ్రద్ధాభక్తులతో వింటున్న అర్జునుడికి చెబుతున్నాడు కృష్ణుడు. అందుకే అర్జునుడు కృష్ణుడికి ప్రీయమాణాయ అంటే అత్యంత ప్రీయశిష్యుడు అయ్యాడు. ఈ నాడు కూడా ఏ గురువుకైనా శ్రద్ధగా పాఠం వింటున్న విద్యార్థి అంటే ప్రేమ. ఇంకా ఇంకా చెప్పాలని తహతహలాడుతాడు. అటువంటి గురువు ఎల్లప్పుడూ శిష్యుడి హితం కోరుతుంటాడు. అందుకే హితకామ్యయా అంటే నీ హితం కోరి చెబుతున్నాను. నీ మంచికే చెబుతున్నాను శ్రద్ధగా వినరా బాబూ అంటూ మనలను కూడా బుజ్జగించి చెబుతున్నాడు. పరమాత్మ ఎల్లప్పుడూ మన మేలు కోరేవాడు. మనకు ఎటువంటి అపకారమూ చేయడు. మనకు మనమే అపకారం చేసుకుంటున్నాము. అనవసరమైన, పనికిమాలిన, ప్రాపంచిక విషయములను అన్నిటినీ మనసులో నింపుకొని, వాటి గురించి ఆలోచిస్తూ, మన మనసులు మనమే పాడు చేసుకుంటున్నాము. అందుకే పరమాత్మ మన హితం కోరి, తన గురించి తన ఐశ్వర్యముల గురించి చెప్పాలనుకున్నాడు.

2. న మే విదుః సురగణాః ప్రభవం న మహర్షయః |
అహమాదిర్హి దేవానాం మహర్షీణాం చ సర్వశః || ||

నేను ఎలా వచ్చానో ఈ దేవతా గణములకు కానీ, మహర్షులకు కానీ తెలియదు. ఎందుకంటే దేవతాగణములు మహర్షులు అందరికన్నా నేను ముందు ఉన్న వాడిని (అందుకే నా విభూతుల గురించి వారికితెలిస్తే అవకాశం లేదు).
అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ముందు తన గురించి తాను చెప్పుకుంటున్నాడు పరమాత్మ. నేను సనాతనుడను. అందరికంటే ముందుపుట్టాను. నా గురించి దేవతలు, మహర్షులు కూడా తెలుసుకోలేరు. ఎందుకంటే నేను వారందరి కంటే ముందుపుట్టాను. సూర్యకిరణాలు భూమి మీద ప్రసరించి మనకు వేడి, వెలుగు ఇస్తాయి. కాని అవి వెనక్కు పోయి సూర్యుడికి వేడి వెలుతురు ఇవ్వలేవు. అలాగే కాంతి కిరణాలు ఎప్పుడూ ముందుకే వెళతాయి కానీ వెనక్కు ప్రయాణం చేయలేవు. అది ప్రకృతి ధర్మము. తండ్రి గురించి కుమారుడికి తెలియదు. తండ్రి చెబితేనే గానీ తెలియదు. ఎందుకంటే తండ్రి పుట్టినప్పుడు కుమారుడు లేడు. అలాగే ఈ అనంత విశ్వం ఆవిర్భవించినపుడు ఎవరూ లేరు అవ్వకుండా అయిన పరమాత్మ తప్ప. తరువాతనే బ్రహ్మ, ఆయన నుండి మరీచులు, దేవతా గణములు పుట్టారు. వీళ్లందరి పుట్టుకకు కారణము పరమాత్మ. కాబట్టి పరమాత్మ విభూతి ఆయన చెబితేనే గానీ దేవతలకు మహర్షులకు కూడా తెలియదు. ఇంకమనమెంత. కాబట్టి ఆయన గురించి ఆయన నోటి నుండి వెలువడిన వాక్కులను బట్టి మనం తెలుసుకుందాము.

3. యో మామజమనాదిం చ వేత్తి లోకమహేశ్వరమ్ | అసంమూఢః స మర్త్యేషు సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే || ||

ఎవరైతే నన్ను పుట్టుక లేని వాడుగానూ, అనాది గానూ, లోకమునకు అంతా ఈశ్వరుడుగానూ తెలుసుకోగలుగుతున్నారో, ఆ మూర్ఖత్వము లేని మానవులు, సకల పాపముల నుండి విముక్తి పొందుతారు.

కాబట్టి ఓ అర్జునా నాకు పుట్టుక లేదు. పుట్టుక లేదు కాబట్టి చావు లేదు. మీ అందరి కంటే ముందు నుండి ఉన్నాను. ఈ సమస్త లోకములు నా నుండి ఆవిర్భవించాయి. అన్నిటికీ కారణం నేనే. ఈ విషయం అందరూ తెలుసుకోవాలి. తెలియక పోతే అది వారి అజ్ఞానం తప్ప వేరు కాదు. నాగురించి తెలిసిన వాడికి జ్ఞానము కలుగుతుంది. ఈ జనన మరణ చక్రం నుండి విముక్తి కలుగుతుంది.

మన ఇంట్లో 3 నుండి 5 ఏళ్లపిల్లలను చూస్తుంటాము. వారికి అక్కరలేని విషయం లేదు. అదేమిటి, ఇదేమిటి, ఇది ఎందుకు, అది ఎలా వచ్చింది, అని అడుగుతుంటారు. వారికిసమాధానాలు చెప్పలేక విసుగు వస్తుంది. కాని అదే అసలైన జ్ఞానం ఐదవ సంవత్సరం దాటగానే వాడు ప్రాపంచిక విషయములలో పడిపోయి నేను నాధి అనుకుంటూ ఉంటాడు. తరువాత ఏది చదివినా, ఏమి చేసినా నాకేంటి, నాకేం లాభం అనే స్థాయికి చేరుకుంటాడు. ఏ చదువు చదివినా, దానిని ఎలా ధనంగా మార్చుకుందామా అనే ప్రయత్నిస్తాడు కానీ, దానికి సంబంధించిన జ్ఞానం సంపాదించడానికి ప్రయత్నించడు. ఏదోవిధంగా డిగ్రీలు సంపాదించడంలో ఉన్న ఆసక్తి విషయపరిజ్ఞానంలో ఉండటం

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

లేదు. అలాగే మనలో నేను ఎవరు. ఈ లోకానికి ఎందుకు వచ్చాను. ఇక్కడి నుండి ఎక్కెడకు వెళతాను అనే విషయాల గురించి ఆత్మపరిశీలన చేసుకునే వారు చాలా తక్కువ. అలా ఆత్మజ్ఞానం గురించి తెలుసుకునేవాళ్లు మహాత్ములు అవుతారు. ఈ సృష్టి అంతా ఒకే ఒక కణము నుండి వచ్చిందని అదే ధైవ కణము అనీ, ఆ కణవిస్ఫోటం నుండి ఈ సకల విశ్వం ఆవిర్భవించింది అనీ నేటి కాస్తాలజీ చెబుతూ ఉంది. ఈ శ్లోకం నేటి సిద్ధాంతం ఒకటే కదా! ఆలోచించండి. ఈ విషయం కొన్ని వేల సంవత్సరాల కిందటే చెప్పబడింది. కాకపోతే మనకు అర్థం కాలేదు. ఈ సృష్టిరహస్యం అర్థం అయితే నేను, నాది, అన్నీ నేనే చేస్తున్నాను, నా కంటే మించిన వాడు లేడు, అనే అహంకారము నశిస్తుంది. అహంకారము లేకపోతే రాగద్వేషాలు ఉండవు. అదే మోక్షానికి మార్గము.

ఇంక ఆధ్యాత్మికంగా ఈ శ్లోకానికి అర్థం తెలుసుకుందాము. జీవరసులలో కెల్లా మానవ జన్మ ఉత్తమమైనది. ఎందుకంటే మనకు విచక్షణా శక్తి ఉంది. ఇతర జీవులకు లేదు. మానవులలో కెల్లా బుద్ధిని ఉపయోగించే వాడు గొప్పవాడు. ఆ బుద్ధితో జ్ఞానం సంపాదించేవాడు ఇంకా గొప్పవాడు, ఆ జ్ఞానమును విజ్ఞానంగా మార్చుకునేవాడు మహాత్ముడు. జ్ఞానం అంటే ఏమిటి. పరమాత్మ గురించి యదార్థము తెలుసుకోవడం. పరమాత్మ ఒక్కడే సత్యము. ఈ ప్రపంచం అందులోని వస్తువులు మాయ, మార్పుచెందేవి. నిలిచేవి కావు. వాటి కోసం ప్రయాణ పడడం వ్యర్థం అని తెలుసుకోవడం. ఈ సత్యం తెలుసుకున్న వాడు నిష్కామ కర్మలు చేస్తాడు. అతడికి వాసనలు ఉండవు. వాసనలు లేకపోతే పునర్జన్మ లేదు. కాని మానవుడు తనకు ఉన్న ధనం వలనా ఆస్తుల వలనా, పదవి వలనా తానే గొప్పవాడు, తనకు ఉన్న ఆస్తులు, ధనము, పదవి శాశ్వతము నిలిచి ఉంటాయి అనీ అనుకుంటున్నాడు అదే అజ్ఞానము. ఎందుకంటే ఇవన్నీ సత్య రజస్తమోగుణముల వలన ఏర్పడిన మాయ వలన అలిగిన అపోహలు. నిజాలు కావు. ఈ జగత్తు అంతా మిథ్య అని తెలుసుకోవడమే అసలైన జ్ఞానము కాబట్టి మానవులు ఈ జ్ఞానము అలవరచుకోవాలి. అప్పుడే మానవుడు ఈ అజ్ఞానము నుండి జ్ఞానము వైపు అడుగులు వేయగలడు. చీకటి లోనుండి వెలుగులోకి రాగలడు. వెలుగు అంటే జ్ఞానము. ఈ జ్ఞానం కలిగితే సర్వపాపై: ప్రముచ్చతే అన్ని పాపములు నాశనము అయి పోతాయి అంటే కొత్తగాపాపాలుచేయడు. చేసినపాపాలు పోగొట్టు కోడానికి ప్రయత్నం చేస్తాడు.

- 4. బుద్ధిర్జ్ఞానమసంమోహః క్షమా సత్యం దమః శమః |
సుఖం దుఃఖం భవోఽభావో భయం చాభయమేవ చ || ||
- 5. అహింసా సమతా తుష్టిస్తపో దానం యశోఽయశః |
భవంతి భావా భూతానాం మత్త ఏవ పృథగ్విధాః || ||

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

బుద్ధి, జ్ఞానము, మోహము లేకుండా ఉండటం, క్షమించే గుణము, మనో నిగ్రహము ఇంద్రియ నిగ్రహము, సుఖము, దుఃఖము, ఉండటం, లేకపోవడం, (జనన మరణాలు), భయం, భయం లేకపోవడం, అహింస, అందరినీ సమంగా చూచేగుణము, ఉన్నదానితో తృప్తిచెందడం, ఏ పని చేసినా ఏకాగ్రతతో తపస్సులాగా చేయడం, ఉన్నదానిలో ఇతరులకు పెట్టడం, కీర్తి, అపకీర్తి, ఇవన్నీ మానవులలో కలిగి వివిధములైన భావములు. వికారములు. ఈ వికారుములు. భావములు అన్నీ జీవులలో నేనే కలుగచేస్తున్నాను. నావలననే కలుగుతున్నాయి.

ఈ రెండు శ్లోకాలలో పరమాత్మ మనలో ఉన్న వికారాల గురించి చెప్పాడు. ప్రతి జీవికీ రెండు దేహాలు, రెండు ప్రపంచాలు ఉంటాయి. ఒకటి స్థూల దేహము. అంటే కనిపించే దేవము. ఈ దేహముతో కనిపించే ప్రపంచంలో విహరిస్తుంటాడు. రెండవది సూక్ష్మదేహము. మనస్సు బుద్ధి అహంకారాలతో కలిసి ఉంటుంది. దీనికి ఒక సూక్ష్మ దేహము అంటే అంతర్ దేహము ఉంటుంది. అందులో అతని అహంకారమే రాజు. మనను, బుద్ధి కలిసి నిర్ణయాలు తీసుకుంటూ ఉంటాయి. ఆ నిర్ణయాలు స్థూల దేహం అమలు చేస్తు ఉంటుంది. ఇప్పుడు ఈ సూక్ష్మదేహంలో కలిగే వికారాలు, భావాల గురించి చెబుతున్నాడు కృష్ణుడు.

బుద్ధి అంటే నిశ్చయాత్మక బుద్ధి. ఏ విషయమైనా ఏ పని అయినా ఒక లక్ష్యంతో నిశ్చయంతో ఆచరించడం, అంతే కానీ సందేహంతో, అవుతుందా కాదా అనే ఊగిసలాటతో చేయకూడదు. ఇలా చేయాలంటే ఆ విషయం గురించి, పని గురించి సరి అయిన జ్ఞానము కావాలి. వాటి గురించి క్షుణ్ణంగా తెలుసుకోవాలి. అంతే కానీ అరకొగ జ్ఞానంతో చేస్తే ఏ పని సక్రమంగా నడవదు. మోహం లేకపోవడం అంటే మనం చేసే పని మీద, నేర్చుకునే విద్యమీద ఒక విధమైన స్పష్టత, అవగాహన ఉండాలి. అదా ఇదా అనే ఏదిమంచిది, అనే ఊగిసలాట ఉండకూడదు. కాబట్టి దేనికైనా ఒక స్పష్టత అవసరం. ఈ స్పష్టత రావాలంటే ఓపిక, ఓర్పు, అవసరం. అంతే కానీ చిటికెస్తే దేనిమీదా క్లారిటీ రాదు. ఈ క్లారిటీ ఎలా వస్తుంది అంటే ఆ విషయం గురించి సరిఅయిన నిజాలు తెలియాలి. తెలుసుకున్న నిజం నిర్భయంగా చెప్పగలిగి ఉండాలి.

నిజం తెలుసుకోవడం, తెలుసుకున్న నిజాన్ని నిర్భయంగా చెప్పగలగడం ఒక గొప్ప లక్షణం. కొంత మంది తమకు ఏమీతెలియకపోయినా తెలిసినట్టు మాట్లాడుతుంటారు. తాము చూడని విషయాలు స్వయంగా చూచినట్టు చెబుతుంటారు. చాలా మందికి ఈ వికారం ఉంటుంది. దీని వలన ఎంతో మంది జీవితాలకు నష్టం కలుగుతుంటుంది కానీ వారి బుద్ధిమాత్రంమారదు. కాబట్టి నిజం చెప్పడం, తెలిసిన విషయం చెప్పడం ఒక మనోవికారము.

తరువాత ఇంద్రియ నిగ్రహము అంటే చాచిందల్లా నాది కావాలి అని అనుకోవడం, ఎవరు ఏది చెబితే, ఆ దోవన పోవడం, కంటికి బాగున్నదల్లా అడ్డు ఆపు లేకుండా తినెయ్యడం స్పర్శసుఖం కోసం పాకులాడటం. ఇవన్నీ ఇంద్రియములకు, మనసుకు ఉన్న లక్షణాలు. వీటిని అదుపులో పెట్టుకోవడమే ఇంద్రియ నిగ్రహము.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ప్రతి పనినీ ఒక తపస్సులాగా చేయడం. అంటే చేసే పని మీద శ్రద్ధ ఉండటం. ఇది కూడా చాలామందిలో ఉండదు. ఏదో చేసామంటే చేసామని చేస్తుంటారు. పరధ్యానంగా చేస్తుంటారు. అలా చేసిన పనులకు ఫలితం కూడా అదే మాదిరి ఉంటుంది. కాబట్టి విద్యాలయాలలో కానీ, కార్యాలయాలలో కానీ, రాజకీయాలలో కానీ చేసే పనిని ఒక తపస్సులాగా చేయడం అలవాటు చేసుకోవాలి. ఉన్నదానిలో ఇతరులకు దానం చేయాలి అని అనుకోవడం. ఎంత వచ్చినా చిన్నినా బొజ్జ శ్రీరామరర్పణగా ఉండాలి, ఇతరులు ఏమైనా పరవా లేదు, అని అనుకోకూడదు. మనకు కావాల్సినంతవరకు ఉంచుకొని, మిగిలినది ఇతరులతో పంచుకుంటే ఆ మానసిక ఆనందం వేరు. అందుకే పూర్వకాలంలో అతిథికి భోజనం పెట్టిన తరువాతనే తాను తినేవాడు గృహస్థు.

కీర్తి వచ్చినపుడు పొంగి పోవడం, అపకీర్తి వచ్చినపుడు కుంగిపోవడం కూడా మనోవికారాలే. కీర్తి అపకీర్తి దేహానికి సంబంధించినవి కావు. కేవలం మనసుకు, అహంకారానికి సంబంధించినవి. నాకు ఇంత కీర్తి ప్రతిష్ఠ ఉంది అని వాంగిపోతే మనసుకు ఆనందం కలుగుతుంది. అలాగే ఇతరులు తనను అపకీర్తి పాలు చేస్తే మానసికంగా కుంగిపోతాడు. శరీరం అలాగే ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ ద్వంద్వాలను సహించడం ప్రతి మానవుడు నేర్చుకోవాలి.

ఇవన్నీ మానవులలో ఆయా సందర్భాలను బట్టి, వారు చేసే ఆలోచనలను, కర్మలను బట్టి, కలుగుతుంటాయి. ఇవన్నీ దేవానికి సంబంధించినవి కావు. సూక్ష్మదేవానికి సంబంధించినవిస్థూలదేహానికి ఉండటానికి ఇల్లు, కడుపునిండా ఆన్నం, కంటినిండి నిద్ర ఉంటే చాలు. కాని పైవికారాలన్నీ సూక్ష్మదేహంతో అనుభవించే వికారాలు మాత్రమే. ఈ వికారములకన్నిటికీ నేనే కారణము అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

ఇలా చెప్పడంలో అంతర్ధారం తెలుసుకోవాలి. మనలో కలిగే ఏ వికారమునకైనా మనసే కారణము. ఆ మనస్సు చైతన్యం కావాలంటే మనలో చైతన్యం ఉండాలి. ఆ చైతన్యస్వరూపమే ఆత్మ. ఆ ఆత్మ పరమాత్మ స్వరూపము. అందుకే వీటి కన్నిటికీ నేనే కారణము అని మూలానికి వెళ్లాడు పరమాత్మ. నిజానికి ఈ వికారములు అన్నీ ఎవరెవరి పూర్వజన్మ వాసనలను బట్టి, వారి ఆలోచనా సరళిని బట్టి, చేసే కర్మలను బట్టి కలుగుతుంటాయి. ఎవరి వాసనలను బట్టి వారికి ఆయా ఫలాలను పరమాత్మ పంచిపెడుతుంటాడు. తాను మాత్రము సాక్షిభూతంగా చూస్తుంటాడు. మూలానికి వెళితే మనసుకు కూడా తానే కారణం కాబట్టి ఈ మనోజనితములైన వికారములకు అన్నిటికీ నేనే కారణము అని చెప్పాడు పరమాత్మ. అంతేకానీ ఇవన్నీ పరమాత్మ చేస్తున్నాడనీ, ఆయన ప్రేరణతోనే మనం చేస్తున్నామనీ కాదు. దీపం వెలుగులో మంచి పనులు చేయువచ్చు, మర్డర్లు మానభంగాలు చేయవచ్చు, అన్నిటిమీదా దీపం వెలుగు సమాసంగా ప్రసరిస్తుంది. దీపం వెలుగుకు వేటితో కూడా సంబంధం, ఆసక్తి ఉండదు.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

అలాగే మనలో ఉన్న చైతన్యశక్తికి కూడా మనం చేసే అలోచనలతో కానీ, పనులతో కానీ ఎటువంటి ఆసక్తి, సంబంధము ఉండదు. దీపం వెలుగు ఇచ్చినట్టు, ఆత్మ చైతన్యం ఇస్తుంది.

అంతే. **6. మహర్షయః సప్త పూర్వే చత్వారో మనవస్తథా |
మద్భావా మానసా జాతా యేషాం లోక ఇమాః ప్రజాః || ||**

ఈ లోకంలో ఉండే మానవులకు పూర్వీకులు ఎవరైతే ఉన్నారో ఆ మహా ఋషులు ఏడుగురు, వారే కాకుండా సనకుడు మొదలగు నలుగురు దేవ ఋషులు, మనువులు, వీరందరూ నన్నే భావిస్తుంటారు. నా గురించి ధ్యానిస్తుంటారు. వీరంతా కూడా నామానస పుత్రులే నా సంకల్పము చేతపుట్టిన వారే.

మానవ లోకంలో ఉన్న మానవులకు గోత్రాలు ఉన్నాయి. వాటికి మూల పురుషులు సప్తఋషులు. ఉదాహరణకు కశ్యపుడి నుండి పుట్టిన వారు కాశ్యప గోత్రము వారు. వారి మూల పురుషులు, కశ్యపుడు, వత్సారుడు, నైదువుడు. ఇలాగా అన్ని గోత్రములకు మూల పురుషులు ఉన్నారు. అందుకే సగోత్రీకుల మధ్య వివాహములు చేయరు. ఎందుకంటే వీరి మూల పురుషులు (డియన్.ఎ లు) ఒకరే కాబట్టి, అన్నచెల్లి సంబంధం అవుతుంది, సంతానము బలహీనంగా ఉంటుంది అని భావన.

ఈ ఋషులు 7 మంది. వీరి పేర్లు, వశిష్ఠుడు, విశ్వామిత్రుడు, జమదగ్నీ, గౌతముడు, భరద్వాజుడు, అగస్త్యుడు, కశ్యపుడు. (వీరికి పేర్లు వివిధ పురాణాలలో వేరు వేరుగా ఉన్నాయి. కొన్నిటిలో భృగువు, పులహుడు, క్రతువు, మొదలగు వారి పేర్లుకూడా ఉన్నాయి. గమనించండి) దేవ ఋషులు నలుగురు.... వీరు సనక, సనంద, సనత్కుమార, సనత్కుజాతులు. ఇంక మనువులు గురించి తెలుసుకుందాము. బ్రహ్మాకు ఒక రోజులో 1000 మహా యుగములు గడుస్తాయి. అంటే 4000 యుగాలు, ఈ నాలుగు వేల యుగాలు 14మన్వంతరాలుగా విభజింప బడ్డాయి. 14 మన్వంతరాలకు 14 మంది మనువులు పరిపాలకులుగా ఉన్నారు. వారి పేర్లు

- 1.స్వాయంభువ మన్వంతరము
2. స్వారోచిష మన్వంతరము,
- 3.ఉత్తమ మన్వంతరము,
4. తామసమన్వంత రము
5. రైవత మన్వంతరము.
6. చాక్షుష మన్వంత రము.
7. వైవస్వత మన్వంతరము
8. సావర్ణి మన్వంతరము.
- 9.దక్షసావర్ణి మన్వంతరము.
10. బ్రహ్మ సావర్ణి మన్వంతరము
11. ధర్మసావర్ణిమన్వంతరము .

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

- 12. రుద్రసావర్ణి మన్వంతరము.
- 13. దేవసావర్ణి మన్వంతరము.
- 14. ఇంద్రసావర్ణి మన్వంతరము.

మనం ప్రస్తుతం వైవస్వత మన్వంతరం అంటే ఏడవ మన్వంతరంలో ఉన్నాము. ఈ మనువుల సంతతిని మానవులు అని అంటారు. మను అనే పదమే ఇంగ్లీషులో మాన్ అయింది. మనసుతో ఆలోచించే వారు మానవులు ఎందుకంటే జంతువులకు పక్షులకు ఆలోచించే శక్తి లేదు.

నలుగురు మహాబుషులు, 7 సప్తబుషులు, 14 మంది మనువులు.. వీరంతా కూడా ఆ పరమాత్మ యొక్క సంకల్పము నుండి ఉద్భవించిన వారు ఈ సృష్టికి వీరే మూలపురుషులు వీరందరికీ భగవంతుని మీద అనన్య భక్తి, ఆత్మజ్ఞానము పుష్కలంగా ఉంది. మరి ఈ సృష్టి ఇలా ఎందుకు జరిగింది అని ప్రశ్నించుకుంటే, ఒకటి సమాధానం. మనకు రెండు మార్గాలు ఉన్నాయి. ఒకటి ప్రవృత్తి మార్గము. అంటే ప్రాపంచిక విషయములలో లీనం అయ్యే మార్గము. రెండవది నివృత్తి మార్గము అంటే ప్రాపంచిక విషయములను వదిలి పరమాత్మ వైపు ప్రయాణించే మార్గము. నివృత్తిమార్గం సవకాదులు అనుసరిస్తే సప్తబుషులు, మనువులు మనకు ప్రవృత్తి మార్గాన్ని అంటే గృహస్థాశ్రమాన్ని సూచించారు. ముందు ప్రవృత్తి మార్గాన్ని అనుసరించి తరువాత నివృత్తి మార్గాన్ని అనుసరించారు. మనకు కూడా ఇదే మార్గాన్ని సూచించారు.

పరమాత్మ సంకల్ప మాత్రం చేతనే సృష్టిని చేయగలడు. ఆమాటకొస్తే మానవులు కూడా ఏ పని చేయడానికైనా ముందు సంకల్పించాలి. తరువాత అది కార్యరూపం దాలుస్తుంది. సంకల్పం మనసులో ఉంటుంది. కార్యం ప్రకటితమౌతుంది కేవలం స్త్రీపురుష సంయోగం చేతనే కాకుండా సంకల్పం చేత కూడా సృష్టి జరుగుతుంది అనే విషయాన్ని మనకు పరోక్షంగా తెలియజేస్తున్నాడు పరమాత్మ.

లౌకికంగా చూస్తే ఒక ముఖ్యమంత్రి ఆరోగ్యశ్రీ ని సృష్టించాడు. జలయజ్ఞం గురించి ఆలోచించాడు. ఇవన్నీ ఆలోచనలే. ఆ ఆలోచనలనుండి వచ్చిన ఆచరణలే. వీటికి రూపం లేదు. ఇవి వ్యవస్థలు, (వీటిని ఫలానా ముఖ్యమంత్రి బ్లైన్ చైల్డ్ అని అంటుంటాము కదా!) అలాగే ఈ సనకాదులు, సప్తబుషులు, మనువులు, అవ్యక్తమైన వ్యవస్థలు. వీరికి స్థూలశరీరాలు ఉండవు. అందురే బ్రహ్మామానస పుత్రులు అని అన్నారు.

మరి వీళ్లంతా ఎలా ఉంటారు అంటే మద్భవా: అంటే ఎల్లప్పుడు నన్నే భావిస్తుంటారు అని అర్థం. ఆత్మజ్ఞానము కలిగి ఉంటారు. కానీ ఆ మహర్షుల నుండి పుట్టిన మనం మాత్రం భగవద్భావన లేకుండా ఎప్పుడూ ప్రాపంచిక విషయముల గురించి పాకులాడుతున్నాము.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

24 గంటలలో కొంచెం సమయంకూడా భగవంతుని ధ్యానించడానికి కేటాయించడం లేదు. కాబట్టి మనం కూడా కొంచెం భగవద్భావన అలవరచుకోవాలి. ఎందుకంటే మన వంశ ప్రతిష్ఠను నిలబెట్టవలసిన బాధ్యత మనమీదనే ఉంది. ఎప్పుడో ఉన్న పూర్వీకుల గురించి ఇప్పుడు ఎందుకు అనుకోవచ్చు. కానీ వివాహాలలో గోత్రం చూస్తున్నాము. పూజలలో గోత్రం చెబుతున్నాము. కాని వారిని మరిచిపోతున్నాము. వారి గోత్రంలో ఎంత మంది ఋషులు ఉన్నారో చాలామందికి గుర్తులేదు. మన పూర్వీకులను స్మరించుకోవడం మన కనీస కర్తవ్యం అని అందరూ భావించాలి.

మరొక విషయం ఏమిటంటే మనం అందరం ఆ మహాఋషుల నుండి పుట్టాము కాబట్టి మనం కూడా వారి మాదిరి గొప్పవాళ్లమే. తక్కువ వాళ్లము కాదు కానీ మనలను మనం తక్కువచేసుకుంటున్నాము. కులాల పేరిట అడ్డుగోడలు నిర్మించుకుంటున్నాము. జాతి, మత, కుల వివక్ష లేకుండా అందరం ఈ మహాఋషుల సంతానమే. ఎవరైనా మీ పూర్వీకులు ఎవరు అంటే తాత ముత్తాతల పేర్లుకాకుండా, నేను ఫలానా ఋషి సంతతి వాడిని అని గర్వంగా చెప్పాలి. (పూర్వకాలంలో తమను తాము పరిచయం చేసుకోడానికి ప్రవర చెప్పుకునేవాళ్లు. అందులో గోత్రనామాలు ఉండేవి.) నేను అంతటివాటిని అని మానసికంగా భావించాలి. అందరమూ వాళ్లంతటి గొప్ప వాళ్లం కావడానికి ప్రయత్నించాలి. సప్తఋషులు మన జన్మలకు మూల కారకులు అయితే, సనకాదులు మనకు మోక్షమార్గమును బోధించారు. మనువులు మనకు ధర్మమార్గాన్ని బోధించారు. మనుధర్మశాస్త్రము ఈనాటికీ మనము అనుసరిస్తున్నాము. సప్తఋషులు మనకు వంశ పరంపరను, సనకాదులు మనకు గురు పరంపరను, మనువు మనకు ధర్మపరంపరను ఇచ్చారు. అందుకే పరమాత్మ ఈ ముగ్గురుని గురించి ప్రస్తావించారు.

7. ఏతాం విభూతిం యోగం చ మమ యో వేత్తి తత్త్వతః |
సోఽవికంపేన యోగేన యుజ్యతే నాత్ర సంశయః || ||

ఎవరైతే నా విభూతుల గురించిన యోగమును తెలుసు కోగలుగుతున్నాడో, అతడి యోగము నిష్ఠ అచలమైనది. చలించనిది. ఇందులో ఎటువంటి సందేహము లేదు. ఇక్కడ రెండుపదాలు వాడారు. ఒకటి యోగము రెండు విభూతి. యోగము అంటే ఒక అర్థము కలయిక. ఒకదానితో ఒకటి కలవడం. రెండుగా ఉన్నవి ఒకటి కావడం. మరొక అర్థము యోగము అంటే ఒక వస్తువు తన అవ్యక్తరూపంలో ఉండటం. అంటే సూక్ష్మరూపంలో ఉండటం విభూతి అంటే ఆ సూక్ష్మరూపం స్థూలరూపంగా వ్యక్తం కావడం. విత్తనంఉంది అందులో మొక్క చెట్టు, మహావృక్షము అవ్యక్తంగా ఉంది. దానిని భూమిలో నాటడం మొదలగు ప్రక్రియల వలన అది వ్యక్తం అయింది.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

విత్తనరూపంలో దాగి ఉన్న వృక్షము యోగము అయితే అది ప్రకటితం కావడం విభూతి, పాలలో వెన్న, వెన్నలో నెయ్యి ఉన్నాయి. పాలలో తోడు పెడితే పెరుగు, పెరుగును చిలికితే వెన్న, వెన్న అగ్నితో సంయోగం- చెందితే నెయ్యి, ఇలా కొన్ని మార్పుల వలన అవి ప్రకటితం అవుతున్నాయి. ఎక్కడో అమ్మాయి. మరొక చోట అబ్బాయి. వారిద్దరినీ వివాహము అనే బంధము కలుపుతుంది. అప్పటిదాకా అవ్యక్తంగా ఉన్న సూక్ష్మశరీరము వారు తీసుకునే ఆహారం ద్వారా వారిలో ప్రవేశించి అండంగా, పిండంగా, శిశువుగా, మనిషిగా మారుతున్నాడు. వ్యక్తం అవుతున్నాడు. దీనినే విభూతి అంటారు. గురువుగారిలో ఉన్న జ్ఞానము యోగ రూపంలో ఉంటుంది. అది శిష్యుడికి చెప్పినపుడు విభూతి రూపంలో ఆయన లో నుండి బయటకు వస్తుంది. అలాగే ఈ చరాచర జగత్తు అంతా పరమాత్మలో అవ్యక్తంగా యోగ రూపంలో ఉండి, విభూతులుగా ప్రకటితము అవుతూ ఉంటుంది.

ఈ వ్యక్తి, అవ్యక్తముల గురించిన జ్ఞానము తెలిస్తే, పరమాత్మగురించి తెలిసినట్టే. అందుకే నా విభూతిని అంటే నా ఐశ్వర్యమును, నా మహిమను గురించి ఎవరు తెలుసుకుంటారో నాతో ఎవరు సంయోగము చెందడానికి ప్రయత్నిస్తారో, అతనికి అవికంపేన యోగేన అంటే ఎలాంటి ప్రకంపనలు అంటే ఒడిదుడుకులు లేని యోగము సిద్ధిస్తుంది. ఇందులో సందేహము లేదు అని ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాడు పరమాత్మ, అంటే ఈ అనంత విశ్వం అంతా అతనికి యోగరూపంలో తనలోనే కనపడుతుంది. అతడు ఎక్కడికీ వెళ్లనక్కరలేదు. ఎక్కడ ఉన్నా తాను అనేక పుణ్యక్షేత్రములలో ఉన్న భావన కలుగుతుంది. ఎందుకంటే అతనికి నిశ్చలమైన యోగం సిద్ధించింది. అతడు ఈ ప్రపంచాన్ని స్థూలదృష్టితో కాకుండా యోగదృష్టితో చూస్తాడు.

మనం పరమాత్మను చేరుకోవాలంటే ముందు పరమాత్మను గురించి ఆయన యొక్క అవ్యక్తరూపం గురించి అంటే యోగము గురించి తెలుసుకోవాలి. అలా తెలుసుకుంటే మోక్షమార్గము సులభము అవుతుంది. ఏమీ తెలియకుండా ఏమి చెయ్యాలో తెలియకుండా ఏమి చేస్తాము. ఆ విషయమే ఇక్కడ చెబుతున్నాడు పరమాత్మ. పరమాత్మ యొక్క మహిమనూ ఐశ్వర్యాన్ని ఈ జగత్తు ఎలా ఆవిర్భవించింది అనే విషయాల్ని ఎవరైతే తెలుసుకుంటారో, అతడికి నిశ్చలమైన యోగము, ధ్యానము, నిష్ఠ అలవడతాయి. అతడికి జ్ఞానం సిద్ధిస్తుంది. అహం బహ్మస్మి అనే స్థితికి చేరుకుంటాడు. ఇందులో సందేహము లేదు. అని పరమాత్మ స్పష్టం చేసాడు.

8. అహం సర్వస్య ప్రభవో మత్తః సర్వం ప్రవర్తతే |
ఇతి మత్యా భజంతే మాం బుధా భావసమన్వితాః || ||

ఓ అర్జునా! నేనే ఈ సకల జగత్తు ఉత్పత్తికి కారకుడను, ఈ సకల జగత్తు నావలననే నడుస్తూఉంది. ఈ విషయం తెలుసుకున్న సాధకుడు నా యందు భక్తిభావంతో నన్నేపూజిస్తాడు. అసలు మనం పరమాత్మను గురించి ఎందుకు తెలుసుకోవాలి? ఆయనతో మనకేం పని? అని కొంత మంది అనవచ్చు భౌతిక వాదులు ఇలా అలోచిస్తుంటారు. ఇది ఎలా ఉంటుందంటే

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

తల్లి తండ్రి వారి సుఖం కోరి కలుసుకున్నారు. వారికి నేను పుట్టాను. వారితో నాకేం పని. వేశకు అన్నల పెట్టడానికి అమ్మ, అడిగినప్పుడల్లా డబ్బులు ఇవ్వడానికి నాన్న, తరువాత వాళ్లతో నాకేం పని లేదు వృద్ధాశ్రమానికి పంపేద్దాం. ఇదీ నేటి ధోరణి. అలాగే కోరినకోరికలు తీర్చడానికి, నివేదన కాగానే ప్రసాదం పెట్టడానికి దేవుడు, దేవాలయాలు. కోరిన కోరికలు తీరితే మరలా దేవాలయం కోరికలు తీరకపోతే మరొక దేవుడు. అదీకాకపోతే నాస్తికత్వం. ఇదీ నేటి ధోరణి. దానికి సమాధానంగా ఈ శ్లోకం చెప్పాడు పరమాత్మ.

ఈ సమస్త జగత్తు పుట్టడానికి నేనే కారణము. నాలోనుండి జగత్తు ఆవిర్భవించింది. ఆవిర్భవించిన తరువాత నేనే దానిని నడిపిస్తున్నాను. ఆఖరుకు నాలోనే లయం చేసుకుంటాను. అని అన్నాడు. మనలో చాలా మంది దైవము మీద భక్తి కలిగి ఉంటారు. కాని భగవంతుని మీద ఏకాగ్రభక్తి, శ్రద్ధ, నిష్ఠ కలిగిన వారు కొద్దిమందేఉంటారు. అటువంటి వారికి ఏకాగ్రభక్తి, నిష్ఠణ ఎలా కలుగుతుంది అంటే పరమాత్మను గురించి క్షుణ్ణంగా తెలుసుకున్న తరువాత కలుగుతుంది. లేకపోతే దేవుడు అంటే మనం కోరుకున్న కోరికలు తీర్చేవాడుగానే మనకు తెలుస్తుంది. కాబట్టి ఈ జగత్తు కంతటికీ మూలాధారము పరమాత్మ, ఆయనే ఈ జగత్తును సృష్టించి, పెంచి పోషించి, లయం చేస్తున్నాడు, మనం నిమిత్తమాత్రులం అని తెలుసుకోవాలి. అప్పుడేపరమాత్మ మీద అచంచలమైన, ఏకాగ్రమైన భక్తి శ్రద్ధ కలుగుతాయి. అందుకే భావసమన్వితాః అంటే భగవంతుని గురించినభావముతో నిండి ఉండాలి. మరొక భావన, మరొక ఆలోచన ఉండకూడదు. అటువంటి వారికి భగవంతుడు సులభంగా ప్రాప్తిస్తాడు.

ఈ నాటి శాస్త్రజ్ఞులు కూడా ఇదే చెబుతున్నారు. దైవకణంలో నుండి బిగ్ బాంగ్ ద్వారా ఈ విశ్వం ఆవిర్భవించింది. విస్తరిస్తూ ఉంది. తుదకు అంతా ఆ దైవకణంలోకి చేరుతుంది. ఈ దైవకణాన్ని మనం దేవుడు పరమాత్మ అని అంటున్నాము. శాస్త్రజ్ఞులు ఈ దైవకణం ఏమిటా అని ఎడతెగని పరిశోధనలు జరుపుతున్నారు కానీ అంతుచిక్కడం లేదు. అలాగే మనం కూడా పరమాత్మ గురించి తెలుసుకోవాలని, పరమాత్మ మీద భక్తి కలిగి ఉండాలనీ భగవద్గీతలో కృష్ణుడు చెబుతున్నాడు.

మరొక విషయం కూడా ఆలోచించండి. ఈ విశ్వం అంతా పరమాణువుల మయం. ఈ విశ్వంలో మనం అందరం ఉన్నాము. మనం మన శరీరాలు కూడా పరమాణువుల మయం. దీనికి మూలం దైవకణం అంటే ఒక పరమాణువు. అంటే పరమాత్మ ఒక్కడే. మన శరీరం, సమస్త విశ్వం దైవకణాలతో నిండి ఉన్నప్పుడు, ఆ పరమాత్మ ఈ సమస్త జీవరాసులలో ఆత్మస్వరూపంగా ఉన్నాడు అన్న మాట సబబే కదా. ఆలోచించండి.

9. మచ్చితా మద్గతప్రాణా బోధయంతః పరస్పరమ్ |
కథయంతశ్చ మాం నిత్యం తుష్యంతి చ రమంతి చ |||| అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

నా యందే చిత్తము నిలిపిన వారు, వా మీదనే ప్రాణములు నిలుపుకొని ఉన్నవారు, ఇద్దరు ఒక చోట చేరితే, నా గురించే మాట్లాడుకునేవారు, బోధించుకునేవారు, అటువంటి వారు అనునిత్యము తృప్తిగా జీవితం గడుపుతారు. వారి ఆనందానికి అవధులు లేవు. పరమాత్మయందు అచంచలమైత భక్తి శ్రద్ధ కలవారు ఎలా ఉంటారు, వారి అనుభూతులు ఎలా ఉంటాయో ఇక్కడ చెప్పాడు పరమాత్మ. సామాన్య మానవుల మనసు, బుద్ధి ఎప్పుడూ ప్రాపంచిక విషయములలో తిరుగాడుతూ ఉంటుంది. వారికి ఆ బాహ్యప్రపంచమే స్వర్గతుల్యము. కాని పరమాత్మ యందు భక్తి కలిగిన వారి చిత్తము ఎల్లప్పుడూ పరమాత్మయందు లగ్నం అయి ఉంటుంది. వారు తమ ప్రాణాలన్నీ పరమాత్మయందు నిలుపుకొని బతుకుతుంటారు అంటే ఈ ప్రాణములు సంచరించే జ్ఞానేంద్రియములు, కర్మేంద్రియములు, మనోబుద్ధి అహంకారములు ఎల్లప్పుడూ పరమాత్మయందే నిలిచి ఉంటాయి. వారు ఏది చూచినావిన్నా అంతా వారికి పరమాత్మమయంగా ఉంటుంది. అటువంటి వారికి అశాశ్వతములైన ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి ఉండదు.

సాధారణంగా నలుగురు క్రికెట్ ప్రియులు కలిసినపుడు క్రికెట్ గురించే మాట్లాడుకుంటారు. ఎందుకంటే వారి మనసులు క్రికెట్ యందు లగ్నం అయి ఉంటాయి. అలాగే ఒక హీరో అభిమానులు ఒక చోట చేరితే ఆ హీరోసినిమాల గురించి ఫైట్ల గురించి పాటల గురించి చర్చించుకుంటారు. ఎందుకంటే వారి ప్రాణాలన్నీ ఆయన మీదనే పెట్టుకొని బతుకుతుంటారు. కాని పరమాత్మయందే చిత్తము లగ్నం చేసి, సకల ఇంద్రియములలో ఆయనను చూస్తూ ఆయన గురించి వింటూ, ఆయన గురించే ఆలోచించేవారు, వారు నలుగురు కలిసినపుడు వారు ఇతర విషయముల గురించిమాట్లాడుకోరు. పరమాత్మ గురించి మాట్లాడుకుంటారు. పరమాత్మ కథలను ఒకరికి ఒకరు చెప్పుకుంటారు. విన్న వాటిని మననం చేసుకుంటారు. ఎందుకంటే వారి మనసు ఎల్లప్పుడూ పరమాత్మయందు లగ్నం అయి ఉంటుంది. వారు ఏది మాట్లాడినా, ఆలోచించినా, ఏది చేసినా దైవసంబంధంగానే ఉంటుంది. వారి మనసులు ఎల్లప్పుడూ ఆనందంగా ఉంటాయి. వారు ఎల్లప్పుడూ తృప్తిగా జీవిస్తారు. వారి ఆనందానికి, సంతోషానికి అవధులు ఉండవు. శోకము, దుఃఖము కష్టము వారి దగ్గరకు రావడానికి భయపడతాయి.

ఈ స్థితి రావడానికి కావాల్సిన అర్హత ఏమిటి అంటే ఎవరైతే పరమాత్మ యందు మనసు కలవారో అంటే మనం ఇదివరకు చెప్పినట్లు మనసును ఆత్మలో నిలిపినవారు, నామీదనే ప్రాణములు పెట్టుకున్న వారు. ఈ విధంగా నన్ను పొందడానికి అర్హులు అని పరమాత్మ చెప్పాడు సాధారణంగా సామాన్య జనులు ప్రపంచంలోని విషయాల మీద మనసు లగ్నం చేస్తారు. వారి మనసు, చిత్తము, ప్రాణములు, ఇంద్రియములు అన్నీ ప్రాపంచిక విషయముల మీదనే లగ్నం అయి ఉంటాయి.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

కాని భగవంతుని మీద భక్తి కలవారు, తమ మనసు భగవంతుని మీద లగ్నం చేసిన వారు, తమ ప్రాణములు అన్నీ భగవంతుని మీదనే పెట్టుకొని బతుకుతున్న వారు వేరే ఉంటారు.

మన మనసంతా బయట కనపడే వస్తువులమీదా వాటిని ఎలా పొందాలా అనే విషయాలమీదా ఉంటుంది. ఎల్లప్పుడు వాటి గురించే ఆలోచిస్తూ ఉంటుంది. కాని భక్తులు, జ్ఞానులు భగవంతుని గురించే ఆలోచిస్తారు. ఆయన కథలు వినడంలో ఆసక్తి చూపుతారు, భగవంతుని కథలను ఒకరికి ఒకరు బోధించుకుంటూ ఉంటారు. పరమాత్మ విషయం తప్ప వారు ఇంక దేవి గురించి మాట్లాడరు. చర్చించరు. ఈ విధంగా అభ్యాసము చేస్తే ఆఖరుకు వారు పరమాత్మలో లీనం అవుతారు. పరమాత్మ విషయాలు కేవలం చదవడమా, వినడమా ఏది మంచిది అనే విషయం గురించి ఈ శ్లోకంలో వివరించారు.

ఎవరికి వారు చదవడం కన్నా ఒకరికి ఒకరు బోధించుకోవడం మంచిది. ఒకరికితెలియని విషయాలు మరొకరు చెప్పే వీలుంటుంది. అందరూ ఆన్నీవిషయాలు తెలుసుకునే వీలుంది. ఇలా చేసినందువలన అన్ని విషయాలు మనకు తెలుసు అనే తృప్తి కలుగుతుంది. ఈ తృప్తిజీవితంలో కూడా అలవడుతుంది.

ఇటువంటి వారు తమ ప్రాణములు అన్నీ పరమాత్మ యందే పెట్టుకొని ఆయనతోడిదే లోకంగా ఉంటారు. మనం సాధారణంగా 'నా ప్రాణాలన్నీ నీ మీదనే పెట్టుకొని బతుకుతున్నాను' అని అనడం వింటుంటాము. మనం మనపిల్లల మీదా, భార్యభర్తలు ఒకరి మీద ఒకరు ప్రాణాలు పెట్టుకొని బతుకుతుంటారు. మరి కొందరు ధనము. ఆస్తుల మీద ప్రాణాలుపెట్టుకొని ఉంటారు. మరి కొంతమందికి పదవి మీద ప్రాణము. కాని కొంతమంది మాత్రం, మన అందరికీ తల్లి తండ్రి దైవము అన్ని సంపదలు ఇచ్చిన వాడు అయిన పరమాత్మ యందు ప్రాణాలుపెట్టుకొని బతుకడం ఆశ్చర్యం ఏముంది. అంటే దీని అర్థం ప్రాపంచిక విషయముల కన్నా, మన అందరికీ భగవంతుని ఎడల నిర్భయమైన భక్తి శ్రద్ధ ఉండాలి. దీనిని పొటించిన వాడికి తృప్తి, సుఖం, ఆనందం అతని వెంటే ఉంటాయి.

10. తేషాం సతతయుక్తానాం భజతాం ప్రీతిపూర్వకమ్ |

దదామి బుద్ధియోగం తం యేన మాముపయాంతి తే || ||

ఎల్లప్పుడూ నా యందు మనస్సును నిలిపి నన్ను ప్రీతితో భజిస్తారో, అటువంటి వారికి, నన్నుపొందగలిగే మార్గమైన బుద్ధియోగమును ఇస్తాను. ఇక్కడ బుద్ధి యోగము అంటే జ్ఞానము, విచక్షణా జ్ఞానము, ఆత్మ అనాత్మ వివేకము, సత్య అసత్య విచారము అని అర్థం చేసుకోవచ్చు. అటువంటి బుద్ధియోగం మనకు పరమాత్మ ఇవ్వాలంటే పైశ్లోకంలో చెప్పబడిన లక్షణాలు ఉండాలి. పరమాత్మ యందు ప్రాణాలునిలుపుకొని, ఆయననే పూజిస్తూ, భజిస్తూ, ఆయన గురించి మాట్లాడుకుంటూ, బోధించుకుంటూ, చర్చించుకుంటూ ఉంటే ఎమి వస్తుంది అంటే బుద్ధియోగం దదామి మంచి బుద్ధిని అంటే జ్ఞానాన్ని ప్రసాదిస్తాను. అని హామీ ఇస్తున్నాడు

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

కృష్ణుడు. మనకు అంతకంటే కావాల్సింది ఏముంది. ఈ జ్ఞానయోగము ద్వారా మోక్షము పొందడానికి వీలు ఉంది. మరి ఆ జ్ఞానముపొందడానికి కొన్ని షరతులు విధించాడు పరమాత్మ, అవేమిటంటే ఇది వరకు చెప్పినవే మరలా చెబుతున్నాడు. ఎందుకంటే మనకు ఎంత చెప్పినా విని అర్థం చేసుకునే శక్తి లేదు. అర్థం చేసుకున్నా వాటిని మన మనసు అంగీకరించదు. అందుకే మరలా మరలా చెబుతున్నాడు.

మొదటిది.. తేషాం సతత యుక్తానాం అంటే ఎల్లప్పుడు పరమాత్మ, యందు మనసు లగ్నం అయి ఉండాలి. మరి సాకారంగానో నిరాకారంగానో పరమాత్మను ఎలా, ఎప్పుడు పూజించాలి అనే సందేహం వస్తుంది. దానికి సమాధానమే సతత యుక్తానాం అంటే ఎల్లప్పుడు నా యందే యుక్తుడు అయి ఉండాలి. ఏదో కాసేపు దేవుడి ముందు కూర్చోవడం కాదు. ఏ పని చేస్తున్నా, మనసు మాత్రం పరమాత్మయందు లగ్నం అయి ఉండాలి. తల్లి బిడ్డను ఉయ్యాలలో పడుకోబెట్టి నిద్రబుచ్చి ఇంటి పనులు చేసుకుంటూ ఉంటుంది కాని బిడ్డలో చిన్న కదలిక కలిగినా, పరుగు పరుగున ఉయ్యాల వద్దకు వస్తుంది. అంటే ఆమె ఏ పని చేస్తున్నా, మనసు మాత్రం బిడ్డ మీదనే ఉంటుంది. అలాగే మనం కూడా మన దైనందిన కార్యములలో ఏ సపని చేస్తున్నా మన మనసు మాత్రం భగవంతుని మీద లగ్నం అయి ఉంటే చాలు, ఎటువంటి అధర్తము, చేయకూడని పనీచేయము. సముద్రంలో ఎన్నో అలలు ఉంటాయి. అన్నిటికీ సముద్రమే మూలము. అలలు వస్తుంటాయి. పోతుంటాయి అవన్నీక్షణికములు, సముద్రము శాశ్వతము అలాగే ఈ దేహములు అనిత్యములు. పరమాత్మ నిత్యము శాశ్వతము, అవ్యయము. అందుకే మనం ఏపని చేస్తున్నా, నిరంతరం మన మనసు మాత్రం పరమాత్మయందు లగ్నం అయి ఉండాలి. ఎన్ని జన్మలు ఎత్తినా తుదకు చేరుకోవాల్సింది పరమాత్మ వద్దకే అనే జ్ఞానం కలిగి ఉండాలి.

రెండవది భజతాం ప్రీతి పూర్వకేమ్ నా మీద ప్రేమతో, ప్రీతితో నన్ను భజించాలి. ఇక్కడ ప్రీతి అంటే ఇష్టముకాదు భక్తి, శ్రద్ధ, ఏకాగ్రత, నిష్కామభక్తి అని అర్థం చేసుకోవాలి. ఏవేవో కోరికలు మనసులో పెట్టుకొని అవి తీరుతాయో లేదో, ఈ దేవుడు నా కోరికలు తీరుస్తాడో లేదో అనే అనుమానంతో పూజలు చేయకూడదు. ఈ విగ్రహాలకు ఏమేం అలంకారాలు చేయాలి. ఏమేం నివేదనలు సమర్పించాలి అనే ధ్యాసతో పూజలు చేయకూడదు. నిర్మలమైన మనస్సుతో ఏకాగ్రతతో, నిష్కామంగా ప్రీతి పూర్వకంగాపూజించాలి. మరి దానికి ఫలితం ఏమిటంటే..... ఇటువంటి వారికి నేను బుద్ధిని జ్ఞానాన్ని ప్రసాదినస్తాను. బుద్ధి అంటే ఏమిటి? విచారణ. మంచి చెడు. సత్యము ఆసత్యము. అత్త అనాత్త వీటి గురించి విచారించేది బుద్ధి. అత్త వేరు శరీరము వేరు అని తెలియజెప్పేది బుద్ధి. ఈ బుద్ధి మనకు ఉంటే

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న వస్తువులను, మనలను మోహంలో ముంచే వస్తువుల యొక్క వాస్తవ రూపములను తెలుసుకొని కావాలి. కావాలి వాటినే తనుకొని మిగిలినవి వదిలివేస్తాము. అన్నీ నాకే కావాలి. అన్నీ నా వద్దనే ఉండాలి. ఎవరికీ దక్కకూడదు.. అనే స్వార్థబుద్ధి నశిస్తుంది.

ఈ ప్రపంచంలో ఎన్నో కోట్ల మంది జీవులు ఉన్నా ఈ రకమైన బుద్ధి కలవారు చాలా తక్కువ, భగవంతుని మీద భక్తి, విశ్వాసము, ఏకాగ్రత, శ్రద్ధ ఉంటేనే ఈ బుద్ధి లభిస్తుంది. చాలా మంది అంటుంటారు మేము ప్రతిరోజూ దేవుడిని పూజిస్తుంటాము. దేవాలయములకు వెళ్తుంటాము. కాని మాకు అటువంటి బుద్ధి ఎందుకు కలగడం లేదు అని అంటారు.

మేము దేవుడిని విగ్రహములలోనే చూస్తుంటాము. కాని మాకు ఆత్మ దృష్టి ఎప్పుడు కలుగుతుంది అని మరి కొంతమంది అంటారు. సాకార ఉపాసన నుండి నిరాకార పూజవైపుకు ఎప్పుడు వెళతాము అని మరి కొందరు అంటుంటారు. మేము ఏవేవో కోరికల కొరకు దేవాలయములలో ఉన్న విగ్రహములను పూజిస్తున్నాను. మరి మాకు మోక్షం ఎప్పుడు కలుగుతుంది అని మరి కొందరి ప్రశ్న. దీని కంటటికీ ఈ శ్లోకమే సమాధానము. మీరు ఏ విధంగా పూజించినా అంటే సాకారంగానో, నిరాకారంగానో, లేక వివిధ దేవతా రూపములతోనూ పూజించినా, ఆ పూజలు ముందు కొనసాగించాలి. అంటే ఇది ప్రథమ స్థాయి కాని ఈ స్థాయిలో చేసే పూజలు భక్తి, శ్రద్ధ, ఏకాగ్రత, ప్రేమ వీటితో కూడుకొని ఉండాలి. ఈ సాకార పూజలతో తృప్తి చెందిన పరమాత్మ నిర్గుణోవాసన అంటే నిరాకారంగా పూజించే బుద్ధిని జ్ఞానాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. దాని ద్వారా మానవుడు మోక్షమార్గమును చేరుకోగలడు. ఎప్పుడైతే జీవుడికి ఈ బుద్ధి జ్ఞానము కలిగిందో, అతని పూజలు నిరాకారుడైన పరమాత్మవైపు మళ్లుతాయి. ఇది ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. బుద్ధికి బోధి వృక్షము కింద జ్ఞానోదయము అయింది. అలాగే మనకూ హఠాత్తుగా జ్ఞానం కలిగే అవకాశం ఉంది.

ఈ సమయంలో భక్తి కావాలా జ్ఞానం కావాలా దేనిని కోరుకోవాలి అనే ప్రశ్న రాదు. ముందు అనన్య భక్తి. దాని వలన జ్ఞానం కలుగుతుంది. జ్ఞానం అంటే పరమాత్మ గురించిన జ్ఞానం అవి శశ్రవణం, మననం, నిధిధ్యాసనం వల్ల కలుగుతాయి. మంచి గురువు మనలను వెదుక్కుంటూ వస్తాడు. జ్ఞాన బోధ చేస్తాడు. కాబట్టి సాకార పూజ ప్రాథమిక స్థాయి. కాని అక్కడే ఉండి పోకుండా సాకార పూజనుండి నిరాకార పూజవైపుకు మళ్లాలి. దేవుని మీద భక్తి, శ్రద్ధ, ఏకాగ్రత కలగడానికే సాకార పూజ ఉపయోగిస్తుంది. ఈ విషయం తెలుసుకోవడమే విచక్షణ బుద్ధి అందుకే భక్తితో నన్ను సాకారంగా పూజిస్తే నీకు అటువంటి బుద్ధిని జ్ఞానమును ప్రసాదిస్తాను అని చెబుతున్నాడు పరమాత్మ. ఆ బుద్ధి ఎటువంటిది అంటే యేన మామ్ ఉపయన్తి ఆ బుద్ధియోగము వలన నన్ను చేరుకోవచ్చు. ఈ జనన మరణ చక్రము నుండి విముక్తి పొందవచ్చు అని కృష్ణుడు పరమాత్మను చేరుకోవడానికి ఉపయోగపడే బుద్ధియోగమును తానే ఇస్తాను, దాని కోసం ఎక్కడెక్కడో తిరగనవసరం లేదు, వెదకనవసరం లేదు. అని నొక్కి చెబుతున్నాడు.

అమరనంద్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

11. తేషామేవానుకంపార్థమహమజ్ఞానజం తమః |
నాశయామ్యాత్మభావస్థో జ్ఞానదీపేన భాస్వతా || ||

పైశ్లోకములో చెప్పబడిన బుద్ధియోగమును ప్రసాదించిన తరువాత, అటువంటి భక్తుల మీద దయచూపడానికి, నేను వారి మనసులలో నిలిచి ఉంటాను. వారిలో జ్ఞానజ్యోతిని వెలిగిస్తాను. నేను ప్రసాదించిన జ్ఞానప్రకాశముతో వారిలో ఉన్న అజ్ఞానము అనే చీకటిని నశింపచేస్తాను.

ఈ శ్లోకాలలో పరమాత్మకు తన భక్తుల ఎడల ఉన్న ప్రేమ, కరుణ, వాత్సల్యము స్పష్టంగా తెలుస్తూ ఉంది. బుద్ధియోగం ఇచ్చాను నీ ఇష్టం అని వదిలెయ్యకుండా, మన మనసులలో నిలిచి, మనలో జ్ఞానజ్యోతిని వెలిగించి, ఆ జ్ఞానజ్యోతి ప్రకాశములో మనలో ఉన్న అజ్ఞానము అనే చీకటిని అంతమొందిస్తాను అని కూడా మనకు అభయం ఇస్తున్నాడు. ఏ భక్తుడికైనా ఇంతకన్నాకావాల్సింది ఏముంటుంది.

పైశ్లోకంలో కృష్ణుడు, ప్రేమతో, భక్తితో, ఏకాగ్రతతో నన్ను సేవించే వారికి బుద్ధి జ్ఞానము ప్రసాదిస్తాను అని అన్నాడు. ఈ శ్లోకంలో ఆ బుద్ధి జ్ఞానము మానవునికి ఎందుకు ఉపయోగ పడతాయో విశదం చేస్తున్నాడు. భగవంతుని సాక్షాత్కారము కావాలంటే, శాశ్వత ఆనందము. శాంతి కావాలంటే ముందు బుద్ధి, జ్ఞానము అవసరము. దాని వలన ఆత్మ తత్వ విచారణ అలవడుతుంది. కటిక చీకటిలో చిన్న దీపం వెలిగించినా ఆ చీకటి పూర్తిగా తొలగి పోతుంది. అలాగే అజ్ఞానము అనే అంధకారంలో కొట్టుకుంటున్న మనకు జ్ఞానము, బుద్ధి, అనేచిన్ని దీపము మన చీకటిని తొలగిస్తుంది. మనము పెట్టే దీపము కొద్ది దూరం మాత్రమే చీకటిని పోగొడుతుంది. కాని ఈ జ్ఞానదీపము మనలో ఉన్న అజ్ఞానము అనే అంధకారమును పూర్తిగా తొలగిస్తుంది. అజ్ఞానం పోతే మోహం పోతుంది. అహంకారం పోతుంది. కోపం పోతుంది. నిజాన్ని నిజంగానే చూచే విచక్షణ అలవడుతుంది.

మరి ఈ బుద్ధి జ్ఞానము ఒకరు ఇచ్చేది కాదు. ఆ భగవంతుడే ఇవ్వాలి. అందరిలో భగవంతుడు ఉన్నాడు. కాని వారికి బుద్ధి జ్ఞానము ఉండదు. కారణం వారు భగవంతుని నమ్మరు ఆయన గురించి తెలుసుకోరు. పైగా వితండ వాదాలు చేస్తుంటారు. అంతా నేనే అంతా నా వలననే జరుగుతుంది అని అహంకరిస్తుంటారు. అదే ఆజ్ఞానం. ఆ ఆజ్ఞానం అనే చీకటి పోవాలంటే భగవంతుని పూజించాలి. అలా పూజిస్తేనే జ్ఞానం, బుద్ధి భగవంతుడు మనకు ఇస్తాడు. కాబట్టి ప్రతీ వాడూ మొట్ట మొదట సాతారంగానో నిరాకారంగానో నిర్మలమైన మనస్సుతో ఏకాగ్రతతో భగవంతుని పూజించడం మొదలు పెట్టాలి అప్పుడు నేను వారి వెంటనే ఉంటాను. వారిలో నిలిచి ఉంటాను అని చెబుతున్నాడు పరమాత్మ.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఆత్మభావస్థ అంటే వారి ఆత్మలలో నిలిచి ఉంటాను అని అంటున్నాడు. మనం చేసే ఏసంకల్పం అయినా, పని అయినా, భగవంతుడు మన వెంట ఉండి, అది మంచిదా చేడ్తదా అనే విచక్షణ మనకు కలిగిస్తుంటాడు. కాబట్టి ఎవరూ చెడుసంకల్పములు చేయరు. దుర్మార్గములు చెయ్యరు. హింసచేయరు ఎందుకంటే భగవంతుడే మనలను లోపల ఉండి నడిపిస్తున్నాడు. తమ: నాశయామి అంటే మనలో ఉన్న అజ్ఞానము అనే చీకటిని నాశనం చేస్తాడు. మనం చేయల్సిందల్లా ఆయనను నిష్కల్మషమైన మనసుతో పూజించడం ఆరాధించడం, భజించడం, సేవించడం ధ్యానించడం, మిగిలించి ఆయన చూసుకుంటాడు.

అర్జున ఉవాచ:

12. పరం బ్రహ్మ పరం ధామ పవిత్రం పరమం భవాన్ |
పురుషం శాశ్వతం దివ్యమాదిదేవమజం విభుమ్ || ||

13. ఆహుస్త్యామృషయః సర్వే దేవర్షిర్నారదస్తథా |
అసితో దేవలో వ్యాసః స్వయం చైవ బ్రవీషి మే || ||

ఓ కృష్ణా! నీవు పరం బ్రహ్మవు, పరంధాముడవు. పవిత్రుడవు. అందరికంటే శ్రేష్టుడవు. నీవు అన్ని శరీరములలో వెలుగుతున్న పురుషుడవు. శాశ్వతుడవు. దివ్యుడవు. ఆదిదేవుడవు పుట్టుకలేని వాడికి. అందరికీ ప్రభువు. నీ గురించి పూర్వము ఋషులందరూ చెప్పారు. ముఖ్యంగా దేవ ఋషిఅయిన నారదుడు, అసితుడు, దేవలుడు, వ్యాసుడు చెప్పారు. ఇప్పుడు నీవు స్వయంగా నీ గురించి చెప్పావు.

ఇక్కడి దాకా విన్న అర్జునుడికి మామూలుగా కొన్ని సందేహాలు కలిగాయి. ఇన్ని విన్న తరువాత ఇంకా సందేహాలు ఉన్నాయి అంటే కృష్ణుడు కోప్పడతాడేమో. అసలే యుద్ధానికి సమయం అయింది. మరి తన సందేహాలు తీరేదెలా? అయితే అర్జునుడికి తన ఎదురుగా ఉన్న కృష్ణుడు సామాన్యుడు కాడు అని అర్థం అయింది. అందుచేత ముందు కృష్ణుడిని కాస్త పొగిడి తరువాత తన సందేహాల చిట్టా విప్పవచ్చు అని అనుకున్నాడు. అందుకే అర్జునుడు కృష్ణుడి గురించి పొగడటం మొదలెట్టాడు.

కృష్ణా! నువ్వు సామాన్యుడివి కాదు అని అర్థం అయింది. నీవు సాక్షాత్తు పరబ్రహ్మ స్వరూపుడవు. పరమునే ధామముగా కలిగిన వాడవు. పవిత్రుడవు. నీవు పరమ పురుషుడవు. అన్ని జీవరాసులలో ఆత్మస్వరూపంగా ఉన్న వాడివి. శాశ్వతుడవు అంటే జనన మరణములు, మార్పులేని వాడివి, దివ్యుడవు, ఆది దేవుడవు. నీకు పుట్టుక లేదు. అందరికీ వైభవం చేకూర్చేవాడివి. ఇవన్నీ నాకు తెలుసు అనుకుంటావేమో. అదేమీ లేదు. ఇదివరకు, నీ గురించి నేను గొప్ప గొప్ప మహాఋషుల నుండి, దేవర్షులు అయిన నారదుడు, అసితుడు, దేవలుడు, వ్యాసుడు మొదలగు వారి నుండి స్వయంగా విన్నాను.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఇప్పుడు నువ్వు కూడా నాకు చెప్పావు. నేను అన్నీ శ్రద్ధగా విన్నాను. అందుకే నాకు నువ్వు సామాన్యుడివి కాదు అని పూర్తిగా అర్థం అయింది.

14. సర్వమేతద్యతం మస్యే యన్తాం వదసి కేశవ |
న హి తే భగవన్స్వక్తిం విదుర్దేవా న దానవాః || ||

ఓ కేశవా! ఇప్పటి దాకా నువ్వు నాకు చెప్పిన విషయాలన్నీ నిజమే. అందులో ఆవంతయినా ఆబద్ధంలేదని నమ్ముతున్నాను. కాని నీ గురించి, నీ స్వరూపము గురించి దేవతలు కానీ, రాక్షసులు కానీ తెలుసుకోలేరు కదా! ఓ కేశవా! మీరు చెప్పినది అంతా సత్యమే అని అనుకుంటున్నాను. మీ గురించి నాకు పూర్తిగా తెలియక పోయినా గొప్ప గొప్ప మహా ఋషులు, మా పూర్వీకుడు వ్యాసుడు కూడా చెప్పాడు కాబట్టి మీరు చెప్పినది అంతా సత్యము అని నమ్ముతున్నాను. అనీ కాసేపు కీర్తించిన తరువాత అర్జునుడు అసలు సందేహం బయట పెట్టాడు. "కృష్ణా! నాకు ఒక చిన్న సందేహం అదేమిటంటే.. ఇంతకూ తమరి అసలు స్వరూపము ఏమటి? తమరి గురించి కనీసం దేవతలకన్నా తెలుసా! దేవతలకే తెలియకపోతే, రాక్షసులకు అసలే తెలియదు. ఇంక మానవ మాత్రులకు మాకేం తెలుస్తుంది." అని మెల్లగా అడిగాడు.

15. స్వయమేవాత్మనాత్మానం వేత్థ త్వం పురుషోత్తమ |
భూతభావన భూతేశ దేవదేవ జగత్పతే || ||

ఓ పురుషోత్తమా! ఓ దేవదేవా! జగత్పతే! నీవు సకల జీవ రాసులను సృష్టిస్తున్నావు, పోషిస్తున్నావు, నియమిస్తున్నావు. మీ చేత సృష్టించ బడ్డ వాళ్లము మేము, మీ గురించి మీకే తెలుసు. మీ గురించి మీరు చెప్పకపోతే మాకేం తెలుస్తుంది చెప్పండి. మన తల్లి తండ్రుల నుండి మనంపుట్టాము. వారి గురించి వారి చెప్పాలి. వారు చెప్పక పోతే మన తల్లి తండ్రుల గురించి మనకు తెలిసే అవకాశమే లేదు. తల్లి తండ్రులు లేకపోతే ఇతరులన్నా చెప్పాలి. ఇక్కడ ఇతరులు అంటే మహాఋషులు, యోగులు, పరమాత్మ గురించి తెలిసినవారు, సవకాదులు మొదలగు వారు శ్రీకృష్ణుడు పగమాత్మ అని అర్జునుడు గ్రహించాడు కాబట్టి, ఆయన విభూతుల గురించి చెప్పమని నేరుగా ఆయననే అడుగుతున్నాడు.

16. వక్తుమర్హస్యశేషేణ దివ్యా హ్యత్మవిభూతయః |
యాభిర్విభూతిభిర్లోకానిమాంస్త్యం వ్యాప్య తిష్ఠసి || ||

అమరనథ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

మీరు ఈ లోకం అంతా వ్యాపించి ఉన్నారు అని ఇదివరకు మీరే చెప్పారు. కాని తమరు ఈ లోకంలో ఎవరిలో, ఏ విధంగా, ఏ యే విభూతులచేత వ్యాపించి ఉన్నారు. అలా అని చెప్పి అతి సామాన్యమైన విభూతులగురించి కాదు. నాకు తెలియనివి, ప్రముఖమైనవి, దివ్యమైనవి అయిన మీ విభూతుల గురించి మాకు తెలియజేయండి. ఈ లోకంలో మీరు పూర్తిగా వ్యాపించినా ఏయే వస్తువులలో ప్రముఖంగా తిష్టవేసి ఉన్నారో, ఆ విభూతులను గురించి తెలియజేయండి. వీలుంటే ఏదీ వదలకుండా, మిగలకుండా చెప్పండి. ఈ విషయాలు మీకు తప్ప మరొకరికి తెలియవు. తెలిసే అవకాశం కూడా లేదు తమరి గురించి నాకు తెలియచేయడానికి మీరే అర్హులు.

17. కథం విద్యామహం యోగింస్త్యాం సదా పరిచింతయన్ | కేషు కేషు చ భావేషు చింత్యైసి భగవన్తయా || ||

తాను ఈ విధంగా ఎందుకు అడుగుతున్నాడో దానికి కారణం కూడా చెప్పాడు అర్జునుడు. ఓ కృష్ణా! ఈ విధంగా అడిగి మిమ్ములను ఇబ్బంది పెట్టాలని కాదు. మీరు ధ్యాన యోగం గురించి చెప్పారు. ధ్యానయోగంలో ధ్యానం చేయాలంటే దేని గురించి ధ్యానం చేయాలి? మిమ్ములను ఏ యేరూపాలలో ధ్యానించాలి, పూజించాలి, అర్చించాలి. దానికి నాకు ఏదో ఒక ఆధారం, ఆలంబనం కావాలి కదా. ఏదో ఒక విగ్రహమో, భావనో ఉండాలి కదా! అంతటా ఉన్న మిమ్ములను తెలుసుకోవడం ఎలాగ మీరు ఏయే వస్తువులలో, జీవరాసులలో ప్రముఖంగా ఉన్నారో ఎలా తెలుసుకోవడం. ఈ విషయాలు చెప్పడానికి మీరే సమర్థులు. కాబట్టి మీ యోగ మహిమను మీ విభూతులను, సవిస్తరంగా తెలియజేయండి. అవి తెలుసుకుంటే, నేను ఆయా మానవులను, జంతువులను, వస్తువులను విగ్రహాలను చూచినపుడు మీరు వాటిలో ఉన్నారన్న భావన కలుగుతుంది. క్రమక్రమంగా నా మనసు వాటి మీద లగ్నం అవుతుంది. దాని ఫలితంగా నాకు ఆత్మజ్ఞానము, పరమాత్మజ్ఞానము కలుగుతుంది.

18. విత్తరేణాత్తనో యోగం విభూతిం చ జనార్దన! భూయః కథయ తృప్తిర్హి శృణ్వతో నాస్తి మే 2మృతమ్ ||

కాబట్టి ఓ జనార్దనా! మీయొక్క విభూతుల గురించి, యోగము గురించి అంటే మీ యొక్క వ్యక్త అవ్యక్త స్వరూపాల గురించి సవిస్తరంగా, ఏదీ వదిలిపెట్టకుండా, నాకు తెలియజేయండి. ఈ విషయాలన్నీ ఇది వరకే చెప్పాను కదా, మరలా చెప్పడం దేనికి అని ఉపేక్షించవద్దు. మరలా మరలానాకు తెలియజేయండి. మీ నోటి నుండి వచ్చే అమృతోపమానములైన మాటలను ఎంత విన్నా తెనివితీరడం లేదు. తృప్తికలగడం లేదు. అని అన్నాడు అర్జునుడు. అర్జునుడి మావిటలు నిన్న కృష్ణుడు అర్జునుడితో ఇలా అన్నాడు. అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

శ్రీభగవానువాచ:

19. హంత తే కథయిష్యామి దివ్యా హ్యత్కవిభూతయః |

ప్రాధాన్యతః కురుశ్రేష్ఠ నాస్త్యంతో విస్తరస్య మే || ||

అర్జునుడు అడిగిన దానికి కృష్ణుడు ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు. ఓ కురువంశములో శ్రేష్ఠుడైనవాడా! నీవు అడిగావు కాబట్టి, నా విభూతులను ప్రాధాన్యక్రమంలో నీకు వివరిస్తాను. ఎందుకంటే నా విభూతులకు అంతులేదు. అన్నిటి గురించి చెప్పడం కుదరదు కదా! అర్జునా! నీకు ఇదివరకే చెప్పాను. నేను సర్వవ్యాపిని అనీ, ఆది అంతము లేని వాడను, సమస్తలోకములు నాలోనే ఉన్నాయనీ అనీ చెప్పాను కదా! అలాగే నా విభూతులు కూడా అంతము లేనివి. అనంతమైనవి. దివ్యమైనవి. అన్నీ వివరంగా చెప్పడానికి ఇక్కడ సాధ్యం కాదు కాని, నువ్వు అడిగావు కాబట్టి నా విభూతులలో ముఖ్యమైనవి, వాటి వాటి ప్రాధాన్యత క్రమాన్ని బట్టి క్రమపద్ధతిలో చెబుతాను శ్రద్ధగా విను.

20. అహమాత్మా గుడాకేశ సర్వభూతాశయస్థితః |

అహమాదిశ్చ మధ్యం చ భూతానామంత ఏవ చ || ||

ఓ గుడాకేశా! (తమోగుణమును, అలసత్వమును జయించిన వాడా!) ఇది వరకు చెప్పినట్లు నేను ఈ చరాచర జగత్తులో ఉన్న భూతములలో ఆత్మస్వరూపుడుగా నిలిచి ఉన్నాను. ఈ సకలప్రాణుల యొక్క పుట్టుక, పోషణ, మరణము అన్నీ నేనే ఆయిఉన్నాను. నేను తప్ప మరొకటి అంటూ ఏదీలేదు.

అర్జునా! నేను ఇదివరకే చెప్పాను కదా! సర్వభూతములలో ఆత్మ స్వరూపుడుగా నేనే ఉన్నాను. సమస్త ప్రాణుల యొక్క పుట్టుక స్థితి, అంతము కూడా నేనే కదా. ఇంక చెప్పేదేముంది అని ముందుగానే విభూతియోగం పూర్తిగా నాలుగు ముక్కలలో ముగించాడు. భగవానుడికి తన గురించి తాను చెప్పుకోవడం వరిపాటి. తన గురించి ఈ మానవులు ఎప్పటి కైనా తెలుసుకుంటారేమో అని ఆయన ఆశ కాని వింటున్న అర్జునుడికి కొంతైనా తెలిసిందేమో కానీ మనందరమూ ఎప్పటికీ తెలుసుకోలేము అన్న సంగతి కూడా ఆయనకు బాగా తెలుసు అందుకే మరలా మరలా చెబుతున్నాడు.

ప్రతి జీవికి ఒక దేహము అందులో మనోబుద్ధి అహంకారాలు, వాటిని సాక్షిగా చూస్తున్న ఆత్మ ఉంటాయి. ఆ ఆత్మ స్వరూపుడనే నేనే. ఆ ఆత్మ ప్రాపంచిక విషయములలో లీనం అయితే జీవాత్మ అవుతుంది. కాబట్టి జీవాత్మ ఆత్మ ఒక్కటే. వేరుకాదు. కాబట్టి మనం అందరం మన మనసును. చిత్తమును ప్రాపంచిక విషయముల నుండి లోపలకు మళ్లించి ఆత్మయందు నిలపాలి. అప్పుడే మనకు ఆత్మజ్ఞానం కలుగుతుంది.

అమరనథ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఆత్మ పరమాత్మలో లీనం అవుతుంది. కాబట్టి ఎవరు కూడా పరమాత్మదృష్టిలో తక్కువ కాదు. అందరూ ఆత్మస్వరూపులే కాకపోతే ప్రతివ్యక్తి నేను ఈ శరీరం కాను, నేను ఆత్మస్వరూపుడను అనే జ్ఞానం పొందగలగాలి. నాలో పరమాత్మ ఆత్మ స్వరూపుడుగా ఉన్నాడు అనే ఆత్మవిశ్వాసం ప్రతి మానవుడూ పొందగలగాలి. అందరిలో పరమాత్మ ఉన్నాడు అనే భావన కలిగితే రాగద్వేషాలు ఉండవు. అందరికీ ఉపకారము చెయ్యాలనిపిస్తుంది. ఎవరూ ఎవరినీ ద్వేషించరు. ఇతరులకు చేసే సేవ, వారిలో ఉన్న ఆత్మలకు చేసే సేవ, అనే అనుభూతి కలుగుతుంది.

(మానవ సేవే మాధవ సేవ) అప్పుడు ఎవరు కూడా పాప కార్యాలు చేయరు. సర్వభూతాయస్థితః అంటే సకల భూతములలో ఆత్మ స్వరూపుడుగా స్థిరంగా ఉన్నాను అని అందరూ తెలుసుకోవాలి. అప్పుడే అందరూ అన్ని దుఃఖములకు దూరమై శాశ్వత ఆనందమును పొందగలరు. పరమ శాంతిని పొందగలరు. దీనికి కావాల్సింది ఒక్కటే. నేను ఆత్మస్వరూపాన్ని, ఈ శరీరం కాదు అని తెలుసుకోవడం "నేను" అంటే ఆత్మ స్వరూపము. నేను ఉన్నాను" అంటే నేను శరీరముగా ఉన్నాను. ప్రతివాడూ "నేను ఉన్నాను" అనే స్థితి నుండి నేను" స్థితికి చేరుకోవాలి. అదే అత్మజ్ఞానము.

మరి ఈ విభూతులు ఏమిటి అని ప్రశ్నించుకుంటే, పరమాత్మ నుండి ప్రకృతి ఆవిర్భవించింది. మరలా ఆయనలో లీనం అవుతుంది. ఈ ప్రకృతిలో జరిగే సృష్టి, స్థితి, లయములు ఆయన వలననే జరుగుతున్నాయి. సమస్త జీవరాసులను సృష్టించి వాటిలో ప్రవేశించి, వాటినిపోషించి, మరలా లయం చేస్తున్నాడు. ఇది ఒక లీలా మాత్రంగా జరుగుతూ ఉంది. ఇది ఒక నియమము. పరమాత్మ అన్నిటిలోనూ, అన్ని జీవరాసులలోనూ ఆత్మస్వరూపుడుగా ఉన్నాడు. అక్కడ ఉన్నాడు ఇక్కడ లేడు అన్నది లేదు. కాకపోతే ప్రతి ప్రాణిలోనూ ఆత్మస్వరూపుడుగా ఉన్న పరమాత్మను తెలుసుకోడానికి అందరం ప్రయత్నించాలి. తాను వేటి వేటిలో ప్రకృష్టంగా ఉన్నాడో తన విభూతులు వేటి వేటిలో ప్రముఖంగా ఉన్నాయో తెలియజేస్తున్నాడు కృష్ణుడు.

ఈ చెప్పడం కూడా మనందరికీ అర్థం అయ్యేరీతిలో, మనకు తెలిసిన విషయాల గురించి దేవతా మూర్తులు, ఋషులు, మానవులు, జంతువులు, పక్షులు, కదలని వస్తువులు కదిలే వస్తువులు అన్నిటిలో నా విభూతులు ఉన్నాయి, ఈ జగత్తు అంతా ఈశ్వర మయం అనే విషయాన్ని తెలియజేస్తాడు కృష్ణుడు, కాబట్టి మనం ఈ జగత్తు అంతా ఈశ్వరభావన, పరమాత్మభావన కలిగి ఉండాలంటే ఈ శ్లోకాలను శ్రద్ధగా చదివి అర్థంచేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అప్పుడే మనకు ఆత్మజ్ఞానం కలుగుతుంది. తద్వారా మోక్షం పొందడానికి అర్హత కలుగుతుంది.

21. ఆదిత్యానామహం విష్ణుర్జ్యోతిషాం రవిరంశుమాన్ |
మరిచిర్మరుతామస్మి నక్షత్రాణామహం శశీ || ||మరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఇక్కడినుండి శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ తన విభూతులను వర్ణిస్తున్నాడు. ఆదిత్యులలో విష్ణువును నేను ప్రకాశించే వారిలో సూర్యుడను, ఆ సూర్యుడి కిరణములను నేను. మరుత్తులలో మలీచిని నేను నక్షత్రములలో చంద్రుడను నేను.

మనకు పూర్వము వైదిక దేవతామూర్తులు అంటే వేదములలో చెప్పబడిన దేవతలు ఉండేవారు. వారు 33 మంది. ద్వాదశ ఆదిత్యులు 12, ఏకాదశ రుద్రులు 11, అష్టవసువులు 8 ఒక ఇంద్రుడు, వీరందరిమీదా ప్రజాపతి. మొత్తం 33 మంది.

కశ్యప ప్రజాపతికి ఇద్దరూ భార్యలు. దితి, అదితి. దితి కుమారులను దైత్యులు అని అంటారు. అదితి కుమారులు ఆదిత్యులు. ఈ ఆదిత్యులు పన్నెండు మంది అని చెప్పుకున్నాము కదా! వారి పేర్లు. 1 ధాత, 2మిత్రుడు, 3. అర్యముడు, 4.శక్రుడు, 5. వరుణుడు, 6.అంశువు, 7.భగుడు 8.వివస్వంతుడు, 9.పూషుడు, 10.సవిత 11.త్యప్త 12. విష్ణువు. ఈ పన్నెండు మంది సూర్యుని రూపాలు. ఒక్కొక్క నెల ఒక్కొక్క రూపంతో ఉంటాడు. అందుకే ద్వాదశ ఆదిత్యులు అని అన్నారు. ఈ 12మంది అదిత్యులలో విష్ణుస్వరూపమును నేను. విష్ణువు స్థితికారుడు. సూర్యుడు విష్ణువు రూపంలో మనకు జవసత్వాలను, ఆరోగ్యాన్ని, ప్రసాదిస్తున్నాడు. అందుకే ఆదిత్యులలో విష్ణువును నేను అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

మరుత్తులు ఏడుగురు. 1. ఆవహ, 2.ప్రవహ, 3. నివహ, 4.పరాహ, 5. ఉద్యహ 6.సంవహ 7. పరివహ . భాగవత పురాణంలో ఈ మరుద్గణములగురించి ఒక కథ కూడా ఉంది. కశ్యపునికి ఇద్దరు భార్యలు. దితి, అదితి. అదితి కుమారులు ఇంద్రుడు మొదలగు దేవతలు. దితి కుమారులు హిరణ్యకశిపుడు మొదలగు దైత్యులు. ఇంద్రుడు విష్ణువు సాయంతో తన కుమారులను చంపించాడని కోపంగా ఉంది దితి. తనకు ఇంద్రుడిని చంపే కుమారుడిని ప్రసాదించమని కోరింది దితి. భార్యమాట కాదనలేక ఆ వరం ఇచ్చాడు కానీ కొన్ని నిబంధనలు పెట్టాడు. గర్భంతో ఉండగా ఆ నిబంధనలు అతికమిస్తే, ఆ పుట్టే కుమారుడు ఇంద్రుడి కి మిత్రుడు అవుతాడు అని అన్నాడు. దితి సరే అంది. ఇది తెలిసిన ఇంద్రుడు పినతల్లి దితి వద్దకు వచ్చాడు. ఆమెకు సేవలు చేస్తున్నాడు. దితి కాదనలేకపోయింది. దితి ఒక రోజు ఒక నిబంధన అతిక్రమించింది. ఇదే తగిన సమయం అనుకున్నాడు ఇంద్రుడు. దితి గర్భంలో ప్రవేశించాడు. లోపల ఉన్న పిండాన్ని ఏడు భాగాలుగా నరికాడు. ఆ పిండాలు ఏడుస్తున్నాయి.

ఏడవకండి ఏడవకండి అంటూ మరలా ఒక్కొక్క భాగాన్ని ఏడుగా నరికాడు. మొత్తం నలభైతొమ్మిది భాగాలు అయ్యాయి. వారంతా మమ్మల్ని ఎందుకు నరికావు మేమేం అపకారం చేసాము అని ఇంద్రుని నిలదీసారు. మీరు నన్ను చంపడానికే పుడుతున్నారు

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

కదా! అని అన్నాడు ఇంద్రుడు. మేము నిన్ను ఎందుకు చంపుతాము. మేమంతా నీరు మితులుగా ఉంటాము అని అన్నారు వారు. అయితేమంచిదే. మీరు దితికుమారులు దైత్యులు అయినా మిమ్ములను దేవతా గణములలో చేర్చుకుంటాను, మీకు దేవత్వం ప్రసాదిస్తాను అని అన్నాడు ఇంద్రుడు. తరువాత 49 భాగాలుగా చేయబడిన మరుత్తులు, ఇంద్రుడు, దితి గర్భం నుండి బయటకు వచ్చారు. నేను ఒక్క కుమారుడిని అడిగితే ఇంతమంది ఎలా వచ్చారు అని ఆశ్చర్యపోయింది దితి. జరిగిన విషయం అంతా చెప్పి క్షమించమనికోరాడు ఇంద్రుడు. తన కుమారులు దేవతా గణములు అయినందుకు సంతోషించింది దితి. అప్పటి నుండి వారు వాయువుకు అధిష్ఠాన దేవతలుగా మరుత్తులుగా ప్రసిద్ధికెక్కారు. ఈ మరుత్తులు 49 మంది ఏడు గణాలుగా విభజింపబడ్డారు. వారినేమరుద్గణములు (వాత శక్తులు) అని అంటారు. ఈ 49 మనలో జీవశక్తిని ప్రసారం చేసే నాడులు అని కూడా అంటారు. ఈ నాడులలో ప్రవహించే జీవశక్తిని మరీచి అంటారు. అందుకే మరుత్తులలో మరీచిని అంటే జీవశక్తిని నేను అని అన్నాడు కృష్ణుడు. ఇది భాగవతపురాణంలో ఉన్న మరుత్తులకథ.

ప్రకాశించేవారిలో నేను సూర్యుడను అని అన్నాడు. మనకు సూర్యుడు చంద్రుడు ప్రత్యక్ష దైవాలు. సూర్యుడు పగలు ప్రకాశిస్తుంటాడు. తన కిరణాలతో వేడిని వెలుగును, ప్రాణశక్తిని జీవకోటికి ప్రసాదిస్తుంటాడు. అందుకే తన కిరణాలతో ఎక్కువ ప్రకాశాన్ని, వేడిని, వెలుగును ఇచ్చేవారిలో సూర్యుడను నేను అని అన్నాడు. అలాగే రాత్రిపూట చంద్రుడు, నక్షత్రాలు ప్రకాశిస్తుంటాయి. నక్షత్రాలు పరిమాణంలో పెద్దవి అయినా, భూమికి కోటాను కోట్ల కాంతి సంవత్సరాల దూరంలో ఉండటం చేత మిణుకు మిణుకు మంటూ ఉంటాయి. కాని చంద్రుడు మాత్రం, భూమికి దగ్గరగా ఉండటం చేత, పెద్ద బింబంగా కనపడుతూ, తన మీద పడ్డ సూర్య కాంతిని, వెన్నెల రూపంలో ప్రతిఫలింపచేస్తున్నాడు. చంద్రుడు తన కాంతితో ఓషధులకు, పంటలకు జీవం ప్రసాదిస్తుంటాడు. అందుకే రాత్రిపూట ఎన్ని నక్షత్రాలు ఉన్నా వాటిలో ఎక్కువ ప్రకాశం ఇచ్చేది చంద్రుడు, అందుకే రాత్రి పూట ప్రకాశించే వాటిలో చంద్రుడిని నేను అంటున్నాడు కృష్ణుడు.

Editing
C. AMARANATH AMAR
సవరణ
అమరనాథ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

22. వేదానాం సామవేదోఽస్మి దేవానామస్మి వాసవః |
ఇంద్రియాణాం మనశ్చాస్మి భూతానామస్మి చేతనా || ||

వేదములు నాలుగు, కొంతమంది త్రయీ విద్య అంటే వేదములు మూడంటారు. నాలుగు వేదములు ఏవంటే ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదము, అథర్వణ వేదము. ఈ నాలుగు వేదములలో సామవేదము నేను అంటున్నాడు. మొట్టమొదట వేదములు అన్నీ ఒకటిగా ఉండేవి. వ్యాసుల వారు ఒకటిగా ఉన్న వేదమును విభజించారు. దేవతా స్థితములు, చరిత్రలు, శ్లోకములు గా ఉన్న భాగములను విడదీసి ఋగ్వేదము గా పేరు పెట్టాడు. ఆ శ్లోకములనే ఋక్కులు అని అంటారు. తరువాత, యజ్ఞములు, యాగములు, అవి చేసే విధానములు, వాటి వివరములు. యజ్ఞములు ఎవరు చేయాలి, దానికి ఏమేం కావాలి, యజ్ఞకుండములు ఎన్ని ఉండాలి, ఎన్ని ఇటుకలు పెట్టాలి, వాటిపాడవు వెడల్పు, ఇలాగా యజ్ఞములు యాగములు క్రతువులు వీటికి సంబంధించిన వివరములు ఇంకా వీటికి సంబంధించిన ఇతర వివరములతో కూడి, ఎక్కువగా గద్యభాగముతో ఉండే వేదభాగమునకు యజుర్వేదము అని పేరు పెట్టారు. తరువాత ఈ రెండు వేదములలో కలిసేగా కాకుండా, సామ్యంగా, పాడుకోతగ్గవిగా ఉన్న భాగములను సామవేదము అని అన్నారు. ఇవి కాకుండా మిగిలిన భాగములు అన్నీ కూడా అథర్వణవేదములో చేర్చారు.

సాధారణంగా సత్యగుణం ప్రధానం కాబట్టి, సాత్వికంగా పాడుకోతగిన వేదభాగము సామవేదము మిగిలిన వేదములు పారాయణ చేస్తాము. సామవేదం గానం చేస్తాము. అందుతే సామగానము అంటారు. పైగా వినసాంపుగా ఉంటుంది. పైగా ఈ సామవేదములో ఋగ్వేదము, యజుర్వేదములోని ముఖ్యభాగములు, ఇంకా కొన్ని ఇతరములు ఉన్నాయి. కాబట్టి సామవేదము చదివితే అన్నీ చదివినట్టే అనే అభిప్రాయం కూడా ఉండి ఉండవచ్చు. అందుకే సామవేదము అన్నిటి కన్నా ఉత్తమమైనది అన్నాడు పరమాత్మ.

మనం ముక్కోటి దేవతలు అని అంటుంటాము. కాని దేవతలు 33 మంది మాత్రమే. వారే దేవతా గణములు. ఈ దేవతా గణములకు అధిపతి ఇంద్రుడు. (వీటి గురించి ఏవరణ పైన ఇచ్చాను) విష్ణును ఉపేంద్రుడు అని కూడా అంటారు. ఇంద్రుడు లోకపాలకులలో ఒకడు. ఒక మన్వంతరములో విష్ణువు ఇంద్రుడుగా కూడా ఉన్నాడు. మనకు ఉన్న ఇంద్రియములు 10. మనలో బుద్ధి అహంకారములు 3. వీటిలో మనసును నేను. ఇంద్రియములు ఒకే విధంగా పనిచేస్తాయి. కాని మనసు ఈ ఇంద్రియములను శాసిస్తుంది. ఆయా పనులు చేయమని సంకల్పిస్తుంది. పైగా ఇంద్రియములు స్థలములు. వాటి కదలికలు పరిమితము, కాని మనసు అమితమైన వేగం కలది. ఈ క్షణం ఇక్కడ ఉంటే మరోక్షణం వేల మైళ్లదూరంలో ఉంటుంది. కాబట్టి ఇంద్రియములకన్నీటికీ మనసు గొప్పది కాబట్టి ఆ మనసును కూడా నేనే అని అంటున్నాడు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

తరువాత ఈ సకల జీవరాసులలో అంతర్లీనంగా ఉండి. ఆ జీవరాసులను నడిపిస్తున్న చైతన్యస్వరూపమును నేను. అంటే అత్తస్వరూపుడను నేను. శరీరము జడము, లోపల చైతన్యము లేకపోతే ఆవిపనిచేయలేవు. మనిషిలోని చైతన్యం లేకపోతే అవి చచ్చిపోతాయి. మనిషి చనిపోయినతరువాత ఇంది; యములు అన్నీ ఉంటాయి. కాని కదలకుండా పడి ఉంటాయి. ఏవీ పని చేయవు, (కొడుకు, కూతురు, భర్త భార్య, ప్రేయసి, ప్రియుడు, ఇలా మనం ఎంతగా ప్రేమించేవారినినైనా, ఆ చైతన్యం లేకపోతే, శరీరాన్ని ఇంట్లో ఉంచుకోము. కాలేస్తాము. కాబట్టి శరీరములో చైతన్యము ముఖ్యమైనది) అన్ని జీవరాసులలో అంతర్లీనంగా ఉంటే ఆ చైతన్యము నేను అంటున్నాడు కృష్ణుడు.

23. రుద్రాణాం శంకరశ్చాస్తి విత్తేశో యక్షరక్షసామ్ |
వసూనాం పావకశ్చాస్తి మేరుః శిఖరిణామహమ్ || ||

ఏకదశ రుద్రులు అంటే 11 మంది. వారు 1.హారుడు 2.బహూరూపుడు 3. త్ర్యంబకుడు 4. అపరాజితుడు 5. వ్యషాకపి 6.శంభువు, 7. కపర్ది, 8. రైవతుడు 9.మృగవ్యాధుడు 10. శర్వుడు 11.కపాలి. వీరిలో శంకరుడను నేను. అంటే హారుడు అని అర్థము. శం అంటే శుభములు కరుడు కలిగించేవాడు. ఇక్కడ శుభములు అంటే ప్రాపంచిక సుఖములు అని కాదు అర్థం. దుఃఖపూరితమైన ఈ శరీరము నుండి విముక్తి కలిగించేవాడు. దుఃఖాలయమైన ఈ జన్మనుండి విముక్తి కలిగించేవాడు. అందుకే ఆయనను శంకరుడు అని అన్నారు. ధనవంతులలో కుటేరుడు. ఆయన యక్షులకు, రక్షసులకు అధిపతి. రావణునికి సోదరుడు, కుటేరుడు యక్షుడు. రావణుడు అసురుడు. కల్పాంతంలో బ్రహ్మాకు రాత్రి అయింది. సృష్టి అంతా తనలోకి లాక్కున్నాడు. మరలా విష్ణునాభిలోకి వెళ్లిపోయాడు. అప్పుడు ఈ లోకం అంతా జలమయం అయింది. ఆ జలాలను రక్షించడానికి కొంతమంది ప్రాణులను సృష్టించాడు బ్రహ్మ. కాని వారు బ్రహ్మమీదనే తిరగబడ్డారు. తమకు వెంటనే ఆహారం కావాలని గోలచేసారు. వీరి ని మంచి మాటలతో అనునయించాడు బ్రహ్మ. ఈ జలాలను రక్షించండి అని ఆదేశించాడు. వారిలో ఆకలితో ఉన్న కొందరు రక్షిస్తాం అని అరిచారు. అంతగా ఆకలి లేని మరి కొందరు మేము ఈ జలాలను పూజిస్తాం అని అరిచారు. అప్పుడు బ్రహ్మగారు, రక్షిస్తాం అని అరిచిన వారిని రాక్షసులు అనీ, పూజిస్తాం అని అరిచినవారిని యక్షులు అని నామకరణం చేసాడు.. తమోగుణం ఎక్కువగా ఉన్న వాళ్లను యక్షరాక్షసులు అని అన్నారు. వీళ్లు రెండు విధములైన జాతులుగా మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. మన మానవులలో మాదరే యక్షులలో, రాక్షసులలో మంచి వాళ్లు, చెడ్డవాళ్లు దుర్వార్గులు ఉన్నారు. కుటేరుడు యక్షులకు అధిపతి. రాక్షసులందరూ కుటేరుడి తమ్ముడైన రావణుడి పక్షాన చేరారు. ఈ కథ మీకు ఉత్తర రామాయణంలో కనిపిస్తుంది. రాక్షసులలో కొంతమంది అంటే దయ, జాలి, కనికరం, కరుణ ప్రేమ, అమర్ అభిమానము లేకుండా క్రూరంగా ప్రవర్తించేవాళ్లు. ఇటువంటి

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

వాళ్లను ఈ రోజుల్లోకూడా రాక్షసులు అని మనం అంటూ ఉంటాము. అంటే రాక్షసులు అంటే క్రూరులు అని ముద్దపడింది. వసువులు ఎనిమిది మంది వారిని అష్టవసువులు అని అంటారు.

1. ధరుడు 2.ధ్రువుడు 3.సోముడు 4.అహుడు 5.అనిలుడు 6. అనలుడు 7.ప్రత్యుషుడు 8. ప్రభాసుడు. (వీరిలో ఆఖరి వాడు ప్రభాసుడు. ఇతడు ద్వాపర యుగంలో గంగా దేవికి కుమారుడుగా జన్మించాడు. భీష్ముడుగా ప్రసిద్ధికెక్కాడు) వీరిలో పావకుడు అంటే అనలుడు నేను. అనలుడు అంటే అగ్ని. అగ్ని పంచభూతములలో ఒకడు. ఆకాశము నుండి వాయువు. వాయువు నుండి అగ్ని పుట్టాయి. ఆకాశము వాయువు కంటికి కనపడవు. పంచభూతములలో మొట్ట మొదట కనపడినది అగ్ని, అందుకే అగ్నికి అంత ప్రాధాన్యము. అగ్నికి హవ్యవాహనుడు అని కూడా పేరు. యజ్ఞములుచేసేటప్పుడు అగ్నిని వేలిగిస్తారు. ఆ అగ్నిలో వేసే ఆహుతులను అగ్నితీసుకుపోయి అందరి దేవతలకు అందజేస్తాడు. అగ్నికి ప్రతిరూపమే సూర్యుడు. అందుకే వేడి, వెలుతురు ఇచ్చేవాటిలో అగ్ని సూర్యుడు, ముఖ్యమైన వారు. పూర్వము ప్రతి ఇంట్లో అగ్నిహోత్రము ఆరకుండా వెలుగుతూ ఉండేది. కుశలప్రశ్నలు వేసేటప్పుడు మీఇంట్లో అగ్గులు బాగా వెలుగుతున్నాయా అని అడగడం మనం పురాణాలలో చదువుతూ ఉంటాము. ఇప్పటికీ కొంతమంది (పార్శ్వలు అనుకుంటాను) అగ్నినే వారి ఇష్టదైవంగా పూజిస్తారు. ఆ అగ్నిని నేను అంటున్నాడు కృష్ణుడు.

తరువాత పర్వతశిఖరములలో అంటే ఎత్తైన శిఖరములలో మేరు పర్వతము నేను. ఈ మేరుపర్వతము ఎక్కడ ఉన్నది అనడం ఒక వివాదాంశము. హిమాలయాలలో, టిబెట్ దగ్గర ఉందని కొంతమంది, ఉత్తరభృవము దగ్గర ఉందని కొంతమంది, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో భూమధ్యరేఖ మీద ఉందని కొంత మంది అంటుంటారు. ఎందుకంటే మన పురాణాల ప్రకారం సూర్యుడు మేరు పర్వతం చుట్టు ప్రదక్షిణం చేస్తుంటాడు అని ఉంది. హిమాలయాలలో ఉంటే అది కుదరదు. కాబట్టి ఇంకెక్కడో ఉండి ఉండాలి. ఆ మేరుపర్వత శిఖరము నేను అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

24. పురోధసాం చ ముఖ్యం మాం విద్ధి పార్థ బృహస్పతిమ్ |
సేనానీనామహం స్కందః సరసామస్మి సాగరః || ||

ఓ పార్థా! ప్రతి పనిని ముందు ఉండి నడిపించేవాడు పురోహితుడు. ఆ పురోహితులలో దేవపురోహితుడు అయిన బృహస్పతిని నేను. అని అన్నాడు పరమాత్మ. పురోహితుడు అతి ముఖ్యమైన పాత్ర వహిస్తాడు. మానవులను మంచి మార్గంలో నడిపిస్తాడు. ఒకసారి పాండవులు ఆరణ్యవాసంలో ఉన్నప్పుడు, పాండవులకు, ఒక గంధర్వుడికి మాటా మాటా పెరిగింది. మేమెవరో తెలుసా పాండుపుత్రులము, పాండవులము అని అన్నాడు అర్జునుడు. దానికి ఆ గంధర్వుడు ఆ విషయం నాకు ఎలా తెలుస్తుంది. మీరు ఇలా ఒంటరిగా రావడం తప్పు, మీకు ఒక పురోహితుడు ఉండాలి.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఆయన ముందు ఉండి మిమ్ముల్ని నడిపిస్తాడు. మీ గురించి మా వంటి వారికి తెలియజేస్తాడు. కాబట్టి ముందు మీరు ఒక పురోహితుడిని నియమించుకోండి మీకు శుభం కలుగుతుంది అని హితవు చెప్పాడు. అప్పుడు పాండవులు ధౌమ్యుని తమ పురోహితునిగా పెట్టుకున్నారు. పురోహితునికి అంత ప్రాముఖ్యంఉంది. అటువంటి పురోహితులలో దేవ పురోహితుడు బృహస్పతి గొప్పవాడు. ఒకసారి ఇంద్రుడికి గర్వం తలతెక్కి, బృహస్పతి దేవసభలోకి ప్రవేశిస్తే, ఆయనను గౌరవించలేదు. దానికిఫలితంగా ఇంద్రుడు ఎన్నో కష్టాలు అనుభవించాడు. వృత్రుడుని చంపి ఇంద్ర పదవి పోగొట్టుకొని, వేయి సంవత్సరములు ప్రవాసంలో గడిపాడు. పురోహితుడి గొప్పతనం అటువంటిది అని మనకు తెలియజేస్తున్నాడు కృష్ణుడు.

సేనానాయకులలో కుమారస్వామిని నేను. ఆయన దేవసేనలకు అధిపతి. జలాశయములలో సాగరమును అంటే సముద్రము నేను. సగర కుమారులచేత తవ్వ బడినది కాబట్టి దానికి సాగరము అని పేరు వచ్చింది. వాళ్లెందుకు తవ్వారు అంటే వారి తండ్రి సగరుడు అనే చక్రవర్తి అశ్వమేధయాగము చేస్తుంటే ఇంద్రుడు ఆ యాగాశ్వమును దొంగిలించి, పాతాళంలో ఉన్న కపిలముని ఆశ్రమంలో దాచి పెట్టాడు. ఈ సంగతితెలిసి సగరుని కుమారులు 60,000 మంది భూమిని తవ్వడం మొదలు పెట్టారు. ఆ ప్రకారంగా తవ్వితే అక్కడ నీరు నిండి సాగరం అయింది. సగర కుమారులు తవ్వడం వలన ఏర్పడినది కాబట్టి దానికి సాగరం అని పేరు వచ్చింది ఆ సాగరం నేను అని అంటున్నాడు పరమాత్మ.

25. మహర్షీణాం భృగురహం గిరామస్త్వేకమక్షరమ్ |

యజ్ఞానాం జపయజ్ఞోఽస్తి స్థావరాణాం హిమాలయః || ||

మహర్షులలో భృగువు ను నేను., మహర్షులు వేరు సప్తఋషులు వేరు. సప్తఋషులు ప్రతి మన్వంతరానికి మారి పోతుంటారు. కాని మహర్షులుమారరు భృగువు. వ్యాసుడు మొదలగువారు మహాఋషులు ఆ మహాఋషులలో భృగువును నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ ఎందుకంటే త్రిమూర్తులను కూడా పరీక్షించకలిగిన సామర్థ్యం కలవాడు భృగువు.

ఒకసారి సరస్వతీనదీ తీరంలో మహాఋషులు అందరూ యజ్ఞం చేస్తున్నారు. ఆ సమయంలో యజ్ఞఫలాన్నిఎవరికి ఇవ్వాలి అనే ప్రశ్న తలెత్తింది. శుద్ధసత్యగుణ సంపన్నునికి ఇవ్వాలి అని అనుకున్నారు. కాని త్రిమూర్తులలో శుద్ధపత్యగుణ సంపన్నుడు ఎవరు అనే ప్రశ్న వచ్చింది. అందరిలో కల్లా పెద్దవాడు గొప్పవాడు అయిన భృగువు మహర్షిని పిలిచి త్రిమూర్తులలో శుద్ధ సత్యగుణ సంపన్నుడు ఎవరో తెలుసుకొని రమ్మన్నారు. భృగువు ముందు సత్యలోకానికి వెళ్లాడు. అక్కడ బ్రహ్మగారు సృష్టికార్యంలో నిమగ్నం అయి ఉండి భృగువు రాకను గమనించలేదు. బ్రహ్మ రజోగుణ ప్రధానుడు అని గ్రహించి, భృగువుకు కోపం వచ్చి వెళ్లిపోయాడు. తరువాత పరమశివుని వద్దకు వెళ్లాడు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఆయన తన ప్రమథగణములతో నృత్యం చేస్తున్నాడు. భృగువు రాకను గమనించలేదు. ఈ తామసగుణప్రవృత్తి కల శివుడు పనికిరాడని వైకుంఠమునకు వెళ్లాడు. అక్కడ మహావిష్ణువు శేషపాన్చుమీద యోగనిద్రలో ఉన్నాడు. భృగువు కోపం తారస్థాయికి చేరుకుంది. మహావిష్ణువు వక్షస్థలం మీద కాలితో తన్నాడు. వెంటనే విష్ణువు లేచాడు. భృగువు కాళ్ల మీద పడ్డాడు. తన వక్షస్థలం తన్నినందుకు భృగువు కాలు నొప్పి పుట్టినదేమో అని ఆయన కాలు పిసుకుతున్నాడు. ఆహా శుద్ధసత్యగుణ సంపన్నుడు అంటే శ్రీమహావిష్ణువు అని తేల్చుకొని ఆ విషయం మహాబుష్పలకు చెప్పాడు. అంతటి వాడు భృగువు. ఆ భృగువును నేనే అంటున్నాడు పరమాత్మ.

మనం మాట్లాడే మాటలలో ఓంకారము నేనే కాబట్టి అన్ని మంత్రములలో ఓంకారము ముఖ్యమైనది అంటారు దానినే ప్రణవము, ప్రణవనాదము అని అంటారు. పంచాక్షరి, అష్టాక్షరి, ద్వాదశాక్షరి ఉన్నాయి. కాని ఓంకారము ఏకాక్షరము. ఓం ఇతి ఏకాక్షరం బ్రహ్మ అని మనం చెప్పుకుంటాము. ఓం కారమే పరబ్రహ్మ స్వరూపము దానిని ఉచ్చరిస్తే చాలు అన్ని మంత్రములు ఉచ్చరించినట్టే. ప్రతి మంత్రము ముందు ఓంకారము జపిస్తాము. ఓం యొక్క ప్రాశస్త్యము ఉపనిషత్తులలో చక్కగా వివరింపబడి ఉంది. దానినే ప్రణవము అని కూడా అంటారు. దేనినైనా నేను అంగీకరించాను అని చెప్పడానికి ఓం అంటే చాలు అని పెద్దలు చెబుతారు. అటువంటి ప్రాశస్త్యము కల ఒకే ఒక అక్షరము అంటే ఏకాక్షరము అయిన ఓంకారము నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ.

యజ్ఞములలో జప యజ్ఞము నేను అంటున్నాడు. జపము అంటే మీకు ఇష్టం వచ్చిన నామమును దీక్షతో, ఏకాగ్రతలో జపించడం. ఓంకారము ను కూడా జపించవచ్చును. కాకపోతే జపము అంటే ఏదో మాల తిప్పడంతాకుండా దీక్షతో ఏకాగ్రతతో భక్తితో శ్రద్ధతో చేయాలి. అప్పుడే అది జపం అంటారు. మరి ఇన్నియజ్ఞములు యోగములు ఉండగా జపయజ్ఞము అని ఎందుకన్నారు అంటే ఈ జపయజ్ఞము సులభంగాచేయవచ్చు దీనికి దేశము, కాలము పరిమితి లేదు. ధనంఅవసరం లేదు. ఎటువంటి సంభారములు అవసరం లేదు. అశ్వమేధయాగం చెయ్యాలంటే ఒక అశ్వం కావాలి. అందరినీ జయించాలి. జీవహింస చేయాలి.

కేవలం క్షత్రియులు, రాజులే చేయగలరు అలాగే యజ్ఞములలో అగ్నిహోత్రం.ఋత్విక్కులు. సంభారాలు, ఊపస్తంభాలు, జీవాలు, జీవహింస ఎన్నోకావాలి. ఎంతో మందిని పిలవాలి. ధనం కావాలి. కాని జపం చేయడానికి ఇవేమీ అక్కరలేదు శుభమైన చోట కూర్చుని, ప్రశాంతంగా జపం చేసుకోవచ్చు. ఎవరైనా చేయవచ్చు. దీనికి కుల,జాతి ప్రసక్తి లేదు. ఆడమగ భేదం లేదు. అన్నటికి మించి ఎటువంటి ధనం అవసరం లేదు. మరొక మనిషి సాయం అవసరం లేదు. ఎవరికి వారు చేయతగ్గది జపం. దానికి ఏకాగ్రమైన మనసు ఉంటే చాలు. అందుకే యజ్ఞములలో కెల్లా జపయజ్ఞము ఉత్తమము అని అన్నాడు పరమాత్మ.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

కదల కుండా ఉండే వాటిలో హిమాలయమును నేను. రాళ్లు ,రప్పలు ,కొండలు గుట్టలు, పర్వతములు అన్నీ కదలకుండా ఉండేవే. వాటిలో హిమాలయం నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ. ప్రపంచంలో ఇన్ని కొండలు పర్వతాలు ఉండగా కేవలం హిమాలయాలు ఎందుకు అన్నారు అంటే ఎవరెన్టు శిఖరం ప్రపంచంలో కెల్లా ఎత్తైనది అని మనందరికీ తెలుసు. పైగా హిమాలయాలలో పరమశివుడు ఉంటాడు అని ప్రతీతి. హిమాలయాలు మంచుతో కప్పబడి చల్లగా ఉంటాయి. గంగానది హిమాలయాలలో పుట్టి ప్రవహిస్తూ ఉంది. అది జీవనది. ఇన్ని గుణములు కలిపి కాబట్టి కదలని వాటిలో హిమాలయములు గొప్పవి అని అన్నాడు పరమాత్మ.

26. అశ్వత్థః సర్వవృక్షాణాం దేవర్షీణాం చ నారదః |
గంధర్వాణాం చిత్రరథః సిద్ధానాం కపిలో మునిః || ||

వృక్షములు ప్రకృతిలో అగ్రభాగాన ఉన్నాయి. అవి ప్రకృతిని రక్షిస్తున్నాయి. మానవులతో సహా సకలజీవజాతులకు కావాల్సిన ఆహారము, (ధాన్యములు, ఆకులు, కాయలు, పండ్లు), నీడ ఇచ్చి రక్షిస్తున్నాయి. వృక్షములు చిన్నవి పెద్దవి ఇంకాపెద్దవి ఉన్నాయి. ఈ వృక్షములలో కల్లా రావి చెట్టు.. దానినే అశ్వత్థ వృక్షము అని కూడా అంటారు. అశ్వత్థవృక్షము. వృక్షములలో గొప్పది అని అంటారు. ఈ వృక్షము మూలము అంటే వేరులో విష్ణువు, కాండములో కేశవుడు, శాఖలలో నారాయణుడు, ఆకులలో శ్రీహరి, ఫలములలో అచ్యుతుడు ఉన్నాడని స్కాందపురాణంలో చెప్పబడింది. ఇవి పూజనీయమైన వృక్షము. రావిచెట్టుకు వేపచెట్టురు పెళ్లిచేయడం గ్రామీణులలో ఒక అచారంగా వస్తూ ఉంది. ఈ చెట్టుకు ఆకులు ఎక్కువ. ఎక్కువ ఆక్సిజన్ విడుదల చేస్తుంది. ఊరిలో ఒక రావిచెట్టు ఉంటే ఆ ఊరికంతా ఆక్సిజన్ లభిస్తుంది అని అంటారు. ప్రళయ కాలంలో పరమాత్మ రావి ఆకు మీద శయనించి ఉంటాడు అని మన పురాణాలు చెబుతున్నాయి రావి పుల్లలతో హోమం చేస్తారు. బ్రహ్మచారి పట్టుకునే దండము రావి కొమ్మ. ఈ ప్రకారంగా మన దైనందిన జీవితంలో రావి చెట్టు అత్యంత ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తుంది. రావి చెట్టులో త్రిమూర్తులు నివసిస్తూ ఉంటారు. అని కొంతమంది అంటారు. ఈకారణంగా వృక్షములలో కెల్లా రావి చెట్టు నేనే అని అంటున్నాడు పరమాత్మ.

అలాగే దేవ ఋషులలో నారదుడు గొప్పవాడు. మిగిలిన ఋషులు వారి మానాన వారు తపస్సు చేసుకుంటుంటారు. కాని నారదుడు అన్నిలోకాలు తిరుగుతూ నారాయణనామ స్మరణ చేస్తూ భూలోకంలో భక్తిని పెంపొందింపచేస్తున్నాడు. దీని అర్థం మనకు తెలిసిన విషయాలను మనలోనే ఉంచుకోకుండా అందరికీ చెప్పడం, వారిలో భక్తి ప్రమత్తులను పెంపొందించడం, ప్రతి మానవుడి కర్తవ్యం అని నారదుడు గొప్పవాడు అని చెప్పడంలో అర్థం. అంతే కాకుండా అన్ని పురాణాలలో నారద పాత్ర కనిపిస్తుంది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

నారదుడు లేని పురాణం లేదు. విష్ణుపురాణంలో శివుడు ఉండడు. శివ పురాణంలో విష్ణువు ఉండడు. అన్ని పురాణాలలో నారదుడు ఉంటాడు. కాబట్టి నారదునికి ఆంతప్రాముఖ్యం ఉంది. మూడులోకాలలో జ్ఞానాన్ని పంచిపెట్టే వాడు నారదుడు. అంతే కానీ మన సినిమాలలో చూపించినట్లు నారదుడు కలహాభోజనుడు కాదు. జోకర్ కాదు. నారదుడు మహాజ్ఞాని నారదుడు. మహాబుషులలో నారదుడను నేనే అంటున్నాడు పరమాత్మ.

తరువాత గంధర్వులలో చిత్రరథుడు గొప్పవాడు. ఈ చిత్రరథుడు ఒక గంధర్వుడు గంధర్వులు అంటే దేవతా గణములలో నాట్యము, సంగీతము, చిత్రలేఖనము మొదలగు లలిత కళలు అభ్యసించి, వాటిలో నిష్ణాతులైనవారు. అటువంటి గంధర్వులలో చిత్రరథుడు గొప్పవాడు అని చెప్తాడు కృష్ణపరమాత్మ, ఈ చిత్రరథుడు మనకు మహాభారతము అరణ్యపర్వములో కనిపిస్తాడు.

అలాగే మునులలో కపిలుడు గొప్పవాడు. వీరందరూ నారాయణుని అంశలే. కపిల మహర్షి కర్ణమ ప్రజాపతి దేవహూతి అనే దంపతులకు జన్మించిన పరమాత్మ అవతారము. ఆయన సాంఖ్య సిద్ధాంతమును, ఆత్మజ్ఞానమును తన తల్లి దేవహూతికి బోధించాడు. సాంఖ్య సిద్ధాంతము అంటే ఈ విశ్వం ఎలా ఆవిర్భవించింది ఎన్ని తత్వాలు ఉన్నాయి అని తెలియచెప్పే శాస్త్రము. దానిని ప్రతిపాదించిన వాడు కపిల మహర్షి, (కొంత మంది సాంఖ్య సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించిన కపిలుడు వేరు, దేవహూతి కుమారుడు కపిలుడు వేరు అని అంటారు. ఈ కపిల మహర్షి సిద్ధులలో గొప్పవాడు. సిద్ధుడు అంటే మానవాతీత శక్తులను పొందిన వాడు. అష్టసిద్ధులు అని మీరు వినేఉంటారు. అణిమ, గరిమ, మహిమ మొదలైనవి. ఈ సిద్ధులు పొందిగ వారిని సిద్ధయోగులు అంటారు. కేవలం సిద్ధులు అయినంత మాత్రాన ఆత్మజ్ఞానం సిద్ధించదు. ఆత్మజ్ఞానం సిద్ధించే ప్రక్రియలో ఈ సిద్ధులు కూడా అతడికి వస్తాయి. కాని సాధకుడు వాటిని గురించి పట్టించుకోడు. ఆత్మజ్ఞానం కొరకు ప్రయత్నం చేస్తాడు. ఏవో కొన్ని సిద్ధులు రాగానే ఆగి పోయి, వాటిని ప్రదర్శస్తూ తాను, సిద్ధ యోగిని అని ప్రజలను మభ్యపెడితే, అతను ఆత్మజ్ఞాని కాలేడు. ఆ ప్రకారంగా ఆత్మజ్ఞానం సిద్ధించిన సిద్ధయోగులలో కపిలుడు గొప్పవాడు అని చెప్పాడు పరమాత్మ.

27. ఉచ్చైఃశ్రవసమశ్వానాం విద్ధి మామమృతోద్భవమ్ |
ఐరావతం గజేంద్రాణాం నరాణాం చ నరాధిపమ్ || ||

దేవదానవులు మంథరపర్వతమును కవ్యముగానూ, కూర్మమును కుదురుగానూ. వాసుకి అనే సర్పమును తాడుగానూ చేసుకొని పాలసముద్రమును చిలుకుతుంటే ముందు హాలాహలము అనే విషం వచ్చింది. అంటే కష్టాలు వచ్చాయి. తరువాత అనేక సిరిసంపదలకు ఆలవాలమైన లక్ష్మి ఉద్ధవించింది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

హాలాహలము అనే కష్టాలను శివుడు, సిరిసంపదలను విష్ణువు తీసుకున్నారు. ఆఖరున అమృతము వచ్చింది. ఆ అమృతముతోపాటు ఒక తెల్లని గుర్రము కూడా వచ్చింది. దాని పేరు ఉచ్చైశ్రవము. అది దేవతా అశ్వము. ఆ అశ్వము అంశ నేనే అన్నాడు పరమాత్మ అదే ప్రకారంగా అమృతముతో పాటు మరొక జీవి కూడా ఉద్భవించింది. దానిపేరు ఐరావతము అనే తెల్లపనుగు ఆది దేవేంద్రుడి వాహనము అయింది. ఆ ఏనుగు కూడా దైవాంశ కలది కాబట్టి ఏనుగులలో ఐరావతమును నేను.

మరి దీనిని కథగానే అర్థం చేసుకుంటే కథ మాత్రమే అర్థం అవుతుంది. అలా కాకుండా మన మనసే ఒక పాలసముద్రము. దానిని మనం ధ్యానం అనే కవ్వంతో మునించాలి. దానికి కూర్కావతారం అనే పరమాత్మ సాయం కావాలి. అంటే దేవుని మీద భక్తి, శ్రద్ధ ఉండాలి. అప్పుడు ముందు అనేక అవాంతరాలు వస్తాయి. ధ్యానం సాగదు. ఎన్నో కష్టాలు, ఇబ్బందులు. అవే హాలాహలము అనే విషము. ఆ విషాన్ని శివుడు తాగాడు. మనం కూడా ఆపరమాత్మను ప్రార్థించి, ఆయనను శరణు వేడి, ఆ కష్టాలను అధిగమించాలి. తరువాత సిరిసంపదల రూపంలో, సిద్ధుల రూపంలో ఎన్నో ప్రలోభాలు కలుగుతాయి. వాటికి లోనుకాకుండదు. ఇవన్నీ అధిగమిస్తే తుదకు ఆత్మజ్ఞానము అనే అమృతం దొరుకుతుంది. ఈ అమృతం కొరకు అందరం ప్రయత్నించాలి. క్షీరసాగర మధనం కథను ఈవిధంగా అర్థం చేసుకోవాలి.

ఇంక మానవులలో రాజు సాక్షాత్తు విష్ణు స్వరూపుడు అంటారు. అంటే రాజు అయిన వాడు ధర్మంగా, న్యాయంగా, నిష్పక్షపాతంగా పరిపాలిస్తాడు. నా విష్ణు: పృథివి పతః. అని ఆర్యోక్తి అంటే విష్ణు అంశ లేనిది రాజుకాలేడు అని. కాబట్టి ధర్మంగా పరిపాలించేవారు అందరు రాజులు. సాక్షాత్తు విష్ణు స్వరూపులే. మరి అధర్మంగా పరిపాలించే రాజులు, మంత్రులు ఉంటారు కదా! వాళ్ల సంగతి ఏమిటి అంటే దానికీ ఒక ఆర్యోక్తి ఉంది. "రాజ్యాంతే నరకం దృవం" అంటే అధర్మపాలన చేసే వారి కోసం నరకం ఎదురు చూస్తూ ఉంటుంది.

28. ఆయుధానామహం వజ్రం ధేనూనామస్మి కామధుక్ |

ప్రజనశ్చాస్మి కందర్పః సర్పాణామస్మి వాసుకిః || ||

మానవులకు, దేవతలకు, ఎన్నో ఆయుధాలు ఉన్నాయి. అవి అన్నీ లోహముతో తయారు చేయబడతాయి. కాని ఇంద్రుడు ధరించిన వజ్రాయుధము దీని అనే మహాముషి వెన్నెముకతో తయారు చేయబడింది. చాలా కఠినమయినది. నారాయణ కవచము అనే మంత్రశక్తి కలది. అటువంటి వజ్రాయుధము కూడా నా అంశయే అన్నాడు పరమాత్మ.

దీనికి ఒక కథ ఉంది. వృత్రుడు అనే అసురుడిని సంహరించడానికి ఇంద్రుడికి ఒక శక్తిమంతమైన ఆయుధము కావలసి వచ్చింది. ఇంద్రుడు, దేవతలు అందరం కలిసి దీనిని అనే మహాముషిని, తపస్సంపన్నుడిని ప్రార్థించారు. ఆయన లోకకల్యాణార్థము ప్రాణత్యాగం చేసి తన వెన్నెముకను దేవతలకు ఇచ్చాడు.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఆ వెన్నెముకతో విశ్వకర్త వజ్రముతో నమానమైన ఆయుధమును తయారు చేసాడు. అదే వజ్రాయుధము. ఆ వజ్రాయుధము సాయముతో ఇంద్రుడు వృత్రుని సంహరించాడు. ఆ శక్తిమంతమైన, తపోశక్తికల, వజ్రాయుధమును నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ.

తరువాత ధేనువులలో కామధేనువు నేను అని అన్నాడు. ఈ కామధేనువు కూడా క్షీరసాగర మధనసమయంలో అమృతముతో పాటు ఆవిర్భవించింది. కామ ధేనువు అంటే ఆవు ఆవు మనకు అమృతం లాంటి పాలు ఇస్తుంది. దాని నుండి పెరుగు వెన్న వస్తుంది. యజ్ఞములలో హోమములో హవిస్సులుగా వేసే నెయ్యి వస్తుంది. ఆవు మూత్రము, ఆవు పేడ నేలను శుద్ధిచేయడానికి పనికివస్తాయి. గోవును తల్లిగా అంటే గోమాతగా పూజించేవారు. గోవులకు ప్రత్యేకంగా గోలోకము అని ఒకటి సృష్టించాడు బ్రహ్మ, అంతటి పవిత్రమైనది గోవు. అడిగిందల్లా ఇచ్చే ఆ గోవును నేను అన్నాడు పరమాత్మ. ఈ కామధేనువు ఎవరోకాదు. మన మనసులో ఉండే సంకల్పబలం. విల్ పవర్ మంచి మనసుతో మంచి సంకల్పం చేస్తే ఏదైనా సిద్ధిస్తుంది. కోరినవి అన్నీ సమకూరుతాయి. కాబట్టి కామధేనువు అంటే అడిగిందల్లా ఇచ్చేది అని కాకుండా మన మనసు చేసే సంకల్పముల యొక్క బలం. దార్శిక సంకల్పబలం అని అర్థం చేసుకోవాలి. తరువాత సంతానోత్పత్తికి కారణమైన మన్మథుడిని నేను అని అన్నాడు పరమాత్మ. పురాతన కాలంలో పురుషులు అందరూ భగవద్ధ్యానంలో తపస్సులో మునిగిపోయేవాళ్లు. స్త్రీలు కూడా వారికి సేవలు చేస్తూ కాలం గడిపేవారు. సృష్టి జరిగేది కాదు. అందుకోసం బ్రహ్మ మన్మథుడిని సృష్టించాడు. మన్మథుడు అనేది ఒక కామ భావన మనం దానికి రూపం ఇచ్చాము. ఆ కామభావనను పురుషులలో స్త్రీలలో ప్రేరేపించి వారిని సంతానోత్పత్తికి సుముఖులను చేసాడు. ధర్మ బద్ధంగాసంతానం కలగడానికి అవసరమైన కామభావనకు ప్రతీక అయిన మన్మథుడిని నేను. నా వలననే ఈ సృష్టి జగుగుతూ ఉంది. అంతేకానీ పరకాంతలను కోరేది మన్మథ భావన కాదు. అందుకే కేవలము శారీరక సుఖం కోసం కాకుండా, మంచి సంతానం కోసం మాత్రమే భార్యతో సంగమించే వారిని నిత్యబ్రహ్మచారులు అని అన్నారు.

మన్మథుడు అంటే కేవలం కామసంబంధమైన కోరికలకు వాటి ద్వారా సృష్టి జరగడానికి ప్రతీక అని కాకుండా ఈ బాహ్య ప్రపంచంలో దేనినైనా సృష్టించడానికి మూలము అని కూడా అర్థం చేసుకోవచ్చు. సృష్టి అంటే కేవలం మానవ, జంతుసృష్టి అనేకాదు. కొత్త కొత్త వస్తువులను కనుక్కోవడం కూడా సృష్టి కిందికే వస్తుంది. కాకపోతే అది మానవసృష్టి ఈ విధంగా కొత్త వాటిని కనుక్కోవడం, సృష్టించడం అనే కోరికనే మన్మథభావన అని అనవచ్చు, కాకపోతే మనం కేవలం కామభావనలనే మన్మథభావనలు అని రూఢి అభిప్రాయంతో ఉన్నాము. కాబట్టి ధర్మబద్ధమైన సంకల్పములు, కోరికలు అన్నీ మన్మథభావనలే. మానవులలో ఉన్న ఆ క్రియేటివ్ థాట్ క్రియేటివ్ పవర్ నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

సర్వములలో వాసుకిని నేను అన్నాడు. ఇదివరకే చెప్పుకున్నాము. వాసుకి, అనంతుడు - తక్షకుడు, కర్కటకుడు మొదలగు సర్పజాతులు అన్నీ కద్దువ సంతానము. కశ్యప ప్రజాపతి సృష్టి వారిలో వాసుకి అనబడే వాడిని నేను. ఎందుకంటే సాగర మధనం జరిగినపుడు పరమాత్మ కూర్మావతారం ధరిస్తే, ఆయన వీపున ఉన్న మధర పర్వతమునకు చుట్టుకొని కవ్వం చిలికినట్టు సముద్రాని మధించిన వాడు వాసుకి, అంతటి గొప్ప కార్యం చేసాడు కాబట్టి వాసుకిని కూడా తన అంశగా అభివర్ణించాడు పరమాత్మ. దీనిని మనకు అన్వయించుకుంటే సర్వము అంటే విషసర్ప?ము అని అర్థము. సముదర మధనం చేస్తుంటే వాసుకి కక్కిన విషమే అ హాలాహలము. మనలో కలిగే దుష్టభావనల ఫలితమే హాలాహలము.

మానవ జాతి అభివృద్ధికి, ఆత్మజ్ఞాన సముపార్జనకు అవరోధం లాంటిది, విషంలాంటిది అహంకారము. ఆ అహంకారము అనే విషం మనలో ప్రవేశిస్తే, అధఃపతనం తప్పదు. కాని ఈ అహంకారమే పరమశివుడికి ఆభరణము. అంటే వాసుకి ఈశ్వరుడి మెడలోఉన్న పాము. ఈశ్వరుడు త్రిగుణాతీతుడు కాబట్టి అహంకారము అయినకు అలంకారము. కాని ముడు గుణములకు లోబడిన మనకు అహంకారము హాలాహలము వంటిది. కాబట్టి ఆ అహంకారమును అదుపులో పెట్టుకోవడం మనందరి కర్తవ్యం. ఏదో కొంత నేర్చుకున్నాము కదా అనీ, పెద్ద పదవి వచ్చింది కదా అని అహంకరించి ఇష్టం వచ్చినట్టు ప్రవర్తిస్తే పతనం తప్పదు.

29. అనంతశ్చాస్తి నాగానాం వరుణో యాదసామహమ్ |
పితూణామర్యమా చాస్తి యమః సంయమతామహమ్ || ||

నాగులలో అనంతుడు నేను. నాగులు కూడా సర్పజాతులలో ఒకటి. సర్పములకు విషం ఉంటుంది. నాగులకు విషం ఉండదు. అంతే తేడా. పైశ్లోకంలో వాసుకిని సర్పము అని అన్నాడు. ఆ వాసుకిని మంథర పర్వతమునకు చుట్టి పాలసముద్రం చిలికితే అందులో నుండి ముందు విషం వచ్చింది. వాసుకి సర్పము, సర్పానికి విషం ఉంటుంది. వాసుకిని మంథర పర్వతానికి చుట్టి లాగడంవలన, ఆ బాధ తట్టుకోలేక వాసుకి విషం చిమ్మాడు. అదేహాలాహలము అనికొంత మంది అంటారు. అందుకనే వాసుకిని సర్పము అనీ, అనంతుడిని నాగము అని అన్నారు అని వారి వాదన. కాని వీరందరూ కద్దువ సంతానము అని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. స్థూలంగా చెప్పాలంటే సర్పలకు విషం ఉంటుంది. వాసులకు విషం ఉండదు. సర్పములకు ఒకేతల ఉంటుంది. నాగులకు అనేక తలలుఉంటాయి అని పెద్దలు చెబుతారు. ఆ నాగులలో అనంతుడు ఉత్తముడు. ఆయననే అదిశేషుడు అనికూడా అంటారు. ఇతడు ఈ భూమిని తన వేయి పడగలమీద మోస్తున్నాడు. విష్ణువు వైకుంఠములో పాలసముద్రంలో ఈ అనంతుడి మీద శయనించి ఉంటాడు

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

అని మనకు తెలుసు. అందుకే ఆయన పేరు అనంతశయసుడు అని అంటారు. ఆదిశేషు అంటే ఆది అంతము ఉన్నవి అన్నీ నశించిపోయినా, ఆఖరుకు మిగిలి ఉంటే తత్వము. అదే పరమాత్మ తత్వము. అందుకే అనంతము అంటే ఆది, అంతము లేనిది. ఈ అనంతుడే రామావతారంలో లక్ష్మణుడు గానూ, కృష్ణావతారంలో బలరాముడు గానూ జన్మించారు. అంటే ఎల్లప్పుడూ పరమాత్మను అంటి పెట్టుకొని ఉంటారు. మనం వాసుకి అనంతుడి గురించి చెప్పుకున్నాము. తక్షకుడు కర్కటకుడు కూడా సర్వాలే. వీరు మంచి కార్యాలు ఏమీ చేయలేదు. చేసినవి అన్నీవెధవ పనులే కాబట్టి వీరి గురించి ప్రస్తావించలేదు పరమాత్మ. సర్వములు చెడ్డవి అయినా వారు మంచి పనులు చేస్తే వారి హృదయం మంచిది అయితే వారు కూడా తన అంశలే అంటున్నాడు పరమాత్మ.

జలదేవతలు అంటే మనకు జలమును ప్రసాదించేవాళ్లు మనము గంగ, యమున, సరస్వతి, కృష్ణగోదావరి, నర్మద మొదలగు నదులను దేవతా స్వరూపాలుగా పూజిస్తున్నాము. సముద్రుడిని కూడా పూజిస్తాము. కాని ఇది అన్నీ జలాశయాలు. వీటికి జలం రావాలంటే వరుణుడి అనుగ్రహం ఉండాలి. అందుకే ఆ వరుణుడిలో నా అంశ ఉంది. నా విభూతితోనే సకాలంలో వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. అని అన్నాడు పరమాత్మ.

తరువాత పితృదేవతలలో అర్యముడిని నేను అన్నాడు. అదితి కుమారులు ఆదిత్యులు అని చెప్పుకున్నాము కదా. ఆ ఆదిత్యులలో అర్యముడు కూడా ఒకడు వీడు పితరులు ఉండే లోకానికి అధిపతి. పితృదేవతలను నియమిస్తుంటాడు. శరీరం ఉంటే మనవులు. శరీరం లేకపోతేపితృదేవతలు, కిందటి శ్లోకంలో నరాణాం చ నరాధిపమ్ అంటే నరులలో నరాధిపుడిని అంటే రాజును నేను అన్నాడు . నరులను నియమించే దానికి రాజు ఎలాగో పితృదేవతలను పరిపాలించడానికి అర్యముడు అలాగా మనం పితృదేవతలకు తర్పణాలు,పిండ ప్రదానం చేస్తుంటాము. ఇవన్నీ ముందు అర్యముడికి చేరుతాయి. ఆ అర్యముడు ఆ యా పితృదేవతలకు ఈ తర్పణాలు, పిండప్రదానాలు వాటి ఫలితాలను అందచేస్తాడు.

కొంత మంది వితండ వాదులు, చచ్చినవాడు ఎక్కడో పుట్టిఉంటాడు, వాడికి మనం తద్దినాలు, పిండప్రదానాలు చేయడం ఏమిటి నాన్నెన్ను అని అంటుంటారు. చనిపోయిన తరువాత మిగిలి ఉన్న సూక్ష్మదేహానికి ఈ రోజులు, నెలలు, సంవత్సరాలు వర్తించవు. కాబట్టి మరలా జన్మవత్తడానికి ఇంతకాలము పడుతుంది అని చెప్పలేము. రెండవది మనం విడిచే తర్పణాలు, పెట్టే పిండాలు, సూక్ష్మరూపంలో పితృదేవతలకు అందుతాయి. వారు మరోజన్మ ఎత్తినా, వారికి తగిన సమయంలో ఆహార రూపంలో అందుతూ ఉంటుంది. (ఒక రోజు తినడానికి ఏమీ దొరక్క ఆకలితో అల్లాడుతుంటే ఎవరో ఒకరు వచ్చి ఇంత ఆహారం ఇవ్వడం మనలో చాలామందికి అనుభవమే అది ఎలా వచ్చింది అంటే ఇలాగే) ఈ వ్యవస్థను అంతా నియమించేది అర్యముడు.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

అందుకని ఆ అర్జునుడు కూడా నా విభూతి అని అన్నాడు పరమాత్మ. తరువాత వాడు యముడు చచ్చిన వాళ్లంతా ముందు అర్జునుడి దగ్గరకు వెళతారు. వారు చేసిన పోషపుణ్యములను బట్టి వారి వారి పూర్వజన్మ వాసనలను బట్టి వారిని స్వర్గానికి నరకానికి పంపుతాడు. నరకాధి పతి యముడు. యముని సంయముడు అని అన్నారు. అంటే అందరినీ నియమించేవాడు. నియమించడం అంటే కంట్రోల్ చేయడం, తగువిధంగా శిక్షించడం అని కూడా అర్థం. స్వర్గాధిపతి ఇంద్రుడు నేనే అని ఇది వరకే చెప్పాడు. ఇప్పుడు నరకాధి పతి యముడు కూడా నా అంశలో వాడే అని అంటున్నాడు. కాబట్టి చావు పుట్టుకల మధ్య మనం పరమాత్మ అధీనంలో ఉంటాము. పుట్టగానే మన ప్రతాపం చూపిస్తాము.

30. ప్రహ్లాదశ్చాస్తి దైత్యానాం కాలః కలయతామహమ్ | మృగాణాం చ మృగేంద్రోఽహం వైనతేయశ్చ పక్షిణామ్ || ||

దైత్యులలో ప్రహ్లాదుడు నేనే. దితి కుమారులు దైత్యులు అని చెప్పుకున్నాము కదా. ఆ దైత్యుల వంశములో పుట్టిన వాడు ప్రహ్లాదుడు. దైత్య వంశములో పుట్టి కూడా భగవద్భక్తిని అలవరచుకున్నాడు. సనాతన ధర్మం ఆచరించే వంశంలో పుట్టి, ఋషిగా మారడం వేరు. ప్రతికూల పరిస్థితులలో పుట్టి కూడా భగవంతుని చేరుకోవడం వేరు. రావణుడు బ్రాహ్మణ వంశంలో పుట్టి కూడా, శివభక్తుడు అయి ఉండి కూడా, అతని ప్రవర్తన మంచిది కాకపోవడం వలన, రాముడిచేతిలో మరణించాడు. కాని ప్రహ్లాదుడు దైత్యుడు అయి ఉండి కూడా పరమభాగవతోత్తముడుగా పరిగణింపబడ్డాడు.

భారతంలో ఒక కథ ఉంది. ధర్మవ్యాధుడు అనే వాడు మాంసము అమ్ముకొని జీవించేవాడు. అతని వద్ద ధర్మములు తెలుసుకోడానికి కాశికుడు అనే బ్రాహ్మణుడు వచ్చాడు. ధర్మవ్యాధుని వద్ద నుండి ధర్మోపదేశం పొందాడు. కాబట్టి పుట్టుక ప్రధానం కాదు, ధర్మాచరణ, ప్రవర్తన, గుణము, శీలము, ప్రధానము అని మనంతెలుసుకోవాలి.

ప్రహ్లాదుని తండ్రి హిరణ్యకశిపుడు విష్ణు ద్వేషి కుమారుడు ప్రహ్లాదుడు విష్ణు భక్తుడు. పోనీలే వాడి దోవ వాడిది అని అనుకోలేదు తండ్రి. తన దోవలోకి తెచ్చుకోవడానికి విశ్వ ప్రయత్నం చేసాడు. కాని పహ్లాదుడు తన భక్తి వదలలేదు. ఆఖరుకు కుమారుని చంపడానికి కూడా వివిధ ప్రయత్నాలు చేసాడు తండ్రి బాలుడైన ప్రహ్లాదుడు ధైర్యం వదలలేదు. అటువంటి వారి యోగక్షేమములు నేను చూచుకుంటాను అని పత్రిజ్ఞ చేసాడు పరమాత్మ. తన భక్తుడు అయిన ప్రహ్లాదుడు హిరణ్యకశిపుని చేతిలో కష్టాలుపడటం చూచి సహించలేకపోయాడు. నరసింహావతారం ధరించాడు. తండ్రి అయిన హిరణ్యకశిపుని సంహరించాడు. తన భక్తుడు ప్రహ్లాదుని కాపాడాడు. అంతటి ఘన చరిత్ర కలిగిన వాడు ప్రహ్లాదుడు. కాబట్టి ప్రహ్లాదుడు తన అంశలోని వాడు అని పకటించాడు పరమాత్మ.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

పరమాత్మ కాలస్వరూపుడు అని భాగవతం చెబుతూ ఉంది. నడిచే కాలము పరమాత్మ.. అసలు కాలం అంటే ఏమిటి; ఎలా లెక్కిస్తారు. భూమి తన చుట్టు తాను తిరగడంతో రోజులు, సూర్యుడి చుట్టు తిరగడంతో సంవత్సరాలు, చంద్రుడి గమనం బట్టి నెలలు లెక్కిస్తున్నాము.

దీనినేకాలమానము అంటాము. ఇది కాలమానమే కానీ కాలం కాదు. భూమి మీద ఉంటే కాల గమనం తెలుస్తుంది. అదే భూమిని విడిచి పెడితే (ఏదో ఒక ఉపగ్రహంలో ఉంటే) అప్పుడు కాల గమనం ఎలా ఉంటుంది. అప్పుడు కూడా భూమి మీద జరిగేకాలమానం ప్రకారం ఇన్నాళ్లు పాటు ఉపగ్రహంలో ఉన్నారు అని లెక్కగడతారు. కాబట్టి కాల గమనం మనం ఎక్కడ ఉంటే ఆ పరిస్థితులను బట్టి ఉంటుంది. చేలనం బట్టి కాలం లెక్కగట్టాలి. చేలన లేని చోట కాలం లేదు. మరణించడాన్ని కాలధర్మము అని అంటారు. అంటే కాలము యొక్క ధర్మము మరణము. కాలము తీరగానే మరణం వస్తుంది. ఇది తప్పదు. ఈ మరణం దాకా మనం చేసే పనులు, మన ప్రవర్తన, మన గుణగణాలు, కర్మలు అన్నీ సూక్ష్మరూపంలో భద్రపరచి, కాలం తీరి మరణించగానే మన సూక్ష్మదేహం వెంట ఆ పుణ్య, పాప వాసనలను అంటించి పంపుతుంది. ఆ కాలమును నేనే. అందుకే పరమాత్మను కాలస్వరూపుడు అని అన్నారు. ఆయన అధీనంలో కాలము ఉంటుంది కాబట్టి కాలమునకు అతీతుడు అని కూడా అన్నారు.

మృగములలో సింహము నేనే. మృగములు అడవులలో స్వేచ్ఛగా సంచరిస్తుంటాయి పశువులు మానవుల మధ్య మానవుల అధీనంలో ఉంటాయి. పాశమునకు కట్టుబడి ఉండేది పశువు. పాశముతో కట్టబడనిది మృగము. అటువంటి మృగములలో రాజు సింహము. సింహమునకు ఉన్న హిందాతనము ఏ మృగమున కు లేదు. రాజసం చూపిస్తుంది. మృగములకు రాజుగా ఉంటుందిఅందుకే దానిని మృగరాజు అని అన్నారు. పైగా నరసింహావతారంలో నరం సింహంగా పరమాత్మ అవతరించాడు. మానవులకు రాజు విష్ణు స్వరూపుడు అయితే మృగములలో రాజైన సింహము విష్ణుస్వరూపము. అది నేనే అంటున్నాడు పరమాత్మ.

పక్షులలో గరుడుడు నేనేఅంటున్నాడు. ఈ గరుడుడు వినత కుమారుడు. ఈయన అన్నగారు అనూరుడు. ఆయన సూర్యునికి రథసారథి. గరుడుడు విష్ణువుకు వాహనము. వైష్ణవులు ఈయనను గరుడాళ్వార్ అని అత్యంత భక్తితో పిల్చకుంటారు. ఇంతకు ముందు శ్లోకంలో అనంతుడు అంటే విష్ణుమూర్తి స్థావరం నేనే అన్నాడు ఇప్పుడు విష్ణుమూర్తి వాహనం నేనే అంటున్నాడు. పాములు, పక్షులు, మృగములు కూడా నేనే, నేను పడుకునే పాన్సు ఎక్కేవాహనము అన్నీ నేనే." నేను కానిదీ ఏదీ లేదు. అని తాను సర్వాంతర్యామి, తాను లేని చోటు లేదు అని తెలియజేస్తున్నాడు పరమాత్మ. అంతే కాదు సర్వేసర్వత్రా వ్యాపించి ఉన్న కాలమును కూడా నేనే. అన్నీ నా విభుతులే అంటున్నాడు పరమాత్మ.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

31. పవనః పవతామస్మి రామః శస్త్రభృతామహమ్ |
ఝషాణాం మకరశ్చాస్మి స్రోతసామస్మి జాహ్నవీ || ||

జీవుల లోపలా బయటా సంచరిస్తున్న వాయువును నేను అంటే జీవులకూ చైతన్యమును కలిగించే వాయువును నేను. ఈ వాయువు అన్నిటిని పవిత్రం చేస్తుంది. ఆర బెడుతుంది బాగు చేస్తుంది. మడికట్టుకోవాలంటే బట్టలను తడిపి ఆరవేస్తే, ఎండ లేకపోయినా, గాలికి ఆరిపోతాయి. మయల బట్టలు పవిత్రం అవుతాయి. అలాగే ఏ వస్తువు అయినా గాలికి ఆరబెడితే అది పవిత్రం అవుతుంది. ఎండ, అగ్ని కూడా కొన్ని కొన్ని వస్తువులను పవిత్రం చేస్తాయి. ఆ పవిత్రం చేసే వాటిలో పవనః అంటే గాలిని నేను. మనం ప్రాణవాయువు అనే స్వచ్ఛమైన గాలిని పీల్చుకొని లోపల మలినములను బయటకు తోసేస్తాము. శుభ్రమైన గాలి పీలిస్తే మనసుకు హాయిగా ఉంటుంది. అందుకే కొండ ప్రాంతాలకు, ఉద్యానవనాలకు విహారానికి వెళుతుంటారు. అక్కడ దొరికే పరిశుద్ధమైన గాలి మనలను కూడా పరిశుద్ధులను చేస్తుంది. పవతామ్ అంటే కదిలేది, వేగము కలది అనే అర్థం కూడా ఉంది. గాలికి వేగంగాగానీ నెమ్మదిగా కానీ కదిలే గుణం ఉంది. ఆ గాలి. మనలో నెమ్మదిగా ఒక పద్ధతి ప్రకారం కదులుతూ ఉన్నంత కాలం మనలో చైతన్య శక్తి ఉంటుంది. ఆ గాలి కదలడం ఆగిపోతే మనలను కదిలించడానికి నలుగురు కావాలి. కాబట్టి గాలికి కదిలే గుణం ఉంది అని తెలుస్తూ ఉంది. కదిలే గుణం ఉంది కాబట్టి అది ఒక చోట ఉండదు. నిరంతరం కదులుతూ ఉంటుంది నెమ్మదిగా కదులుతూ ఆహ్లాదాన్ని కలిగించగలదు. వేగంగా కదిలి తుఫానులను విలయమును సృష్టించగలదు. అటుపంటి వేగవంతమైన కదలిక కల వాటిలోనూ, అన్నిటిని పవిత్రం చేసేవాటిలోనూ పవనమును నేను అని అన్నాడు పరమాత్మ.

వీరులలో రాముడు నేను. అంటే తానే రామావతారము అని చెప్పాడు. శస్త్రభృతాం శస్త్రములు అంటే ఆయుధములను ధరించే వారిలో నేను శ్రీరామచంద్రుడిని అని అన్నాడు. రాముడిని మనం కోదండ రాముడు అని పిలుస్తాము. కోదండము అంటే ధనుస్సు, కోదండము ధరించిన వాడు కోదండరాముడు. కృష్ణుడిని చక్రధారి అంటాము అంటేచక్రమును ధరించిన వాడు. కాని రాముడు శస్త్రమును ధరించింది కేవలం ధర్మరక్షణార్థము. ధర్మమును రక్షించడానికి అమాయకులను కాపాడడానికి, దుర్మార్గులను శిక్షించడానికి మాత్రమే రాముడు కోదండమును ధరించాడు. శ్రీకృష్ణుడు కూడా ఒకే ఒక సారి అంటే శిశుపాలుడిని వధించడానికి మాత్రమే చక్రం ధరించాడు. (కాని ఈ రోజుల్లో అందరూ తమను తాము రక్షించకోడానికి, ఆ ముసుగులో తమకు శత్రువులైన వారిని అంతమొందించడానికి, శస్త్రములను (తుహాకులు,పిస్టల్లు ధరిస్తున్నారు) కేవలం ధర్మరక్షణార్థము శస్త్రమును ధరించిన రాముడిని నేనే అంటున్నాడు పరమాత్మ.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

మన భూగోళముమీద భూభాగము నాలుగవ వంతు మాత్రమే. మిగిలిన మూడు భాగములు నీటితో నిండిన అభాతములు, సముద్రములు, మహాసముద్రములు, ఈ అనంత జలరాసిలో భూమి మీద ఉన్న తిరిగే జీవరాసులకన్నా ఎన్నోరెట్లు ఎక్కువ జీవరాసులు ఉన్నాయి. అవన్నీ జలములలో సంచరిస్తూ ఉంటాయి. వాటిని జలచరములు అంటారు. ఆ జలచరములలో మకరమును అంటే మొనలిని నేను. మకరమునకు ఉన్న పత్యేకత ఏమిటంటే అది భూమి మీదా ఉండగలదు. జలములో ఉండగలదు. కాని జలములోనే దానికి ఎక్కువ బలము. అందుకే జలచరములలో ఉన్న జీవరాసులలో శ్రేష్ఠమైనది అయిన మకరమును నేను అని అన్నాడు. గజేంద్రమోక్షములో మకరమును సంహరించి దానికి మోక్షము ప్రసాదించాడు అనే కథ మనకు భాగవతములో ఉంది..

ప్రవహించే వాటిలో జాహ్నవిని నేను. సముద్రములు ప్రవహించవు. చెరువులు, కుంటలు ప్రవహించవు. కాని నదులు మాత్రమే ప్రవహిస్తుంటాయి. అందుకే నదులు ఎల్లప్పుడూ పవిత్రంగాఉంటాయి. ఆ నదులలో జాహ్నవిని నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ. జాహ్నవి అంటేజహ్నమహర్షికుమార్తె అని అర్థం. భగీరథుడు గంగను భూమికి తీసుకువచ్చే క్రమంలో, ఆయన ముందు నడుస్తుంటే వెనుక గంగానది అమితమైన వేగంతో ప్రవహిస్తూ వస్తూ ఉంది. దారిలో జహ్నమహర్షి ఆశ్రమం ఉంది. ఈ గంగానది వేగానికి ఆ ఆశ్రమం కొట్టుకుపోయింది. ఇది చూచిన జహ్నవుకు కోపం వచ్చింది. ఆ గంగానదిని ఔపోసన పట్టేసాడు. అంటే తాగేసాడు. వెనుక చడిచప్పుడు లేకపోయేటప్పటికి, భగీరథుడు వెనక్కు తిరిగిచూస్తే గంగానది లేదు. విషయం అర్థం అయిన భగీరథుడు జహ్నమహర్షిని గంగను వదలమని ప్రార్థించాడు. భగీరథుని ప్రార్థన మన్నించి గంగను తన చెవిలోనుండి వదిలాడు. జహ్నమహర్షినుండి ఉద్భవించింది కాబట్టి గంగానదికి జాహ్నవి అని పేరువచ్చింది. ఆ జాహ్నవిని నేను అని అంటున్నాడు. అందుకే మనం కూడా అన్నినదులలో కల్లా గంగానదిని అత్యంత పుణ్యనదిగా భావించి పూజిస్తాము. వారణాసి, హరిద్వారములలో నిత్యం అన్ని ఘాట్లలో గంగాపూజలను నిర్వహించడం మనం చూస్తూ ఉంటాము.

32. సర్గాణామాదిరంతశ్చ మధ్యం చైవాహమర్జున |
అధ్యాత్మవిద్యా విద్యానాం వాదః ప్రవదతామహమ్ || ||

ఈ సృష్టి యొక్క ఆది, మధ్య, అంతము నేనే. ఈ సృష్టి ఎప్పుడు ఎన్ని కోట్ల కోట్ల సంవత్సరాల ముందు మొదలయిందో ఎవరికీ తెలియదు. ఎప్పుడు అంతం అవుతుందో ఎవరికీ తెలియదు. పోనీ ఈ సృష్టి ఎలా నడుస్తూ ఉందో. రేపు ఏం జరుగుతుందో ఎవరికీ తెలియదు. అంటే భూత, భవిష్యత్,వర్తమానములు ఎవరికీ తెలియవు.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఎందుకంటే అది నేనే. నా నుండి వచ్చిన వాళ్లకు నా గురించి తెలుసుకునే అవకాశం లేదు. టార్జిలైట్ కాంతి సూటిగా ముందుకు ప్రసరిస్తుంది. కానీ వెనక్కుతిరిగి తాను ఎక్కడనుండి వచ్చిందో తెలుసుకోలేదు. ఈ సృష్టి అంతా నేనే కాబట్టి నాకు ఆది, అంతము లేదు. ఈ సృష్టికి ముందు నేను ఉన్నాను. సృష్టి అంతా లయం అయిన తరువాత కూడా నేను ఉంటాను. కాబట్టి, ఈ సృష్టి గురించి నాకు మాత్రమే తెలుసు. నాచే సృష్టింపబడిన వాటికి నా గురించి తెలియదు.

అన్ని విద్యలలో ఆధ్యాత్మిక విద్య ఉత్తమమైనది. మిగిలిన విద్యలు అన్నీ కేవలం ఉదర పోషణార్థమే. అవన్నీ బాహ్య ప్రపంచానికి సంబంధించినవి. కాని ఆధ్యాత్మిక విద్య నీ గురించినీవు తెలుసుకోవడానికి ఉపకరించే విద్య. సాధారణంగా మనం ఎవరి దగ్గరకన్నా వెళ్లినపుడు, నేను ఫలానా అని మనకు తల్లి తండ్రులుపెట్టిన పేరు, పుట్టిన ఊరు, చదివిన చదువు, చేస్తున్న ఉద్యోగం గురించి, ఏ పని మీద వచ్చామో అవన్నీ చెప్పుకుంటాము. కానీ నేను ఎవరు, ఈ లోకానికి ఎందుకు వచ్చాను, ఏం చేస్తున్నాను, ఈ లోకం విడిచిన తరువాత ఎక్కడికి పోతాను. అంటే నీ గురించి నీవు తెలుసుకోవడం లాంటిది. మనం ఈ విషయాలను గురించి అస్సలు ఆలోచించము. వాటి గురించి చెప్పేదే ఆధ్యాత్మిక విద్య, ప్రాపంచిక విద్యలు మనకు సుఖాలను, వాటి వెంట దుఃఖాలను రెండింటినీ కలుగజేస్తాయి. కాని ఈ ఆధ్యాత్మిక విద్య మనకు పరమ శాంతి సుఖము ప్రసాదిస్తుంది. ప్రాపంచిక విద్యలు అన్నీ "నేనే ఈ దేహము" అనే ప్రాతిపదిక మీద పని చేస్తాయి. ఆధ్యాత్మిక విద్య నీవు ఈ శరీరము కాదు నీవు వేరు ఈ శరీరము వేరు", అనే ప్రాతిపదిక మీద పని చేస్తాయి. ప్రాపంచికవిద్యలు ఎన్ని నేర్చుకున్నా, ఆత్మజ్ఞానము ముఖ్యము. నీగురించి నీవు తెలుసుకుంటే ఇంక తెలుసుకోవలసింది ఏమీ ఉండదు అని బోధిస్తుంది ఇన్ని ఉత్తమలక్షణాలు కలిగి ఉంది కాబట్టి ఆ అధ్యాత్మవిద్య నేనే అని అంటున్నాడు కృష్ణపరమాత్మ.

ప్రతి విషయానికి అవును, కాదు, అంటే వాదము ప్రతి వాదము అనేవి ఉంటాయి అప్పుడే అసలు నిజం తెలుతుంది. అందుకే నేతి (న ఇతి. నేతి అంటే ఇది రాదు) సిద్ధాంతము వచ్చింది. పరమాత్మను తెలుసుకోవడానికి ఇది కాదు ఇది కాదు అని అన్నిటినీ పరిహరిస్తు పోతే తుదకు మిగిలేది పరమాత్మ, అది నేను అంటున్నాడు. వాదమునే సంవాదము అని కూడా అంటారు భగవద్గీత కూడా కృష్ణార్జున సంవాదము. అంటే తనకు తెలియని విషయాలను అర్జునుడు అడిగితే ఆ విషయాలను లోతుగా చర్చించి, విశదపరిచి చెప్పడం. దీనిని వాదము, సంవాదము అని అంటారు. అంటే ఒక విషయాన్ని లోతుగా విశ్లేషించడం, దాని అంతం దారా అలోచించడం. ఈ సంవాదము మనిషిలో జ్ఞానప్రకాశాన్ని కలుగజేస్తుంది. ప్రతివాదము మనిషిలో వ్యతిరేక భావాన్ని కలుగజేస్తుంది. కాబట్టి వాదించేవారిలో వాదనా శక్తిని నేను అని అంటున్నాడు పరమాత్మ.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఈ వాదాలు మూడు రకాలు అని చెబుతారు. ఒక విషయాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్టు చెప్పడం విశ్లేషించి విశదపరిచి చెప్పడం, అర్థం ఆయ్యేట్టు చెప్పడం వాదము. ఆ వాదమును ఖండిస్తూ, తన వాదమును మాత్రమే వినిపించడం ప్రతివాదము. అంటే ఎల్లప్పుడూ ఎదుటి వాడు చెప్పింది తప్పు, తాను చెప్పింది మాత్రమే ఒప్పు అని వాదించడం ప్రతి వాదము. ఎదుటి వాడు మంచి చెప్పినా, చెడు చెప్పినా, ఏం చెప్పిగా, దానిని ఖండిస్తూ, ఇతరులు చెప్పింది తప్పు, ఇతరులు చెడ్డవాళ్ళు, వాళ్లకు ఏమీ తెలియదు, తనకు మాత్రమే అంతా తెలుసు, తాను చెప్పిందే ఒప్పు అని ఏ విధమైన ఆధారాలు లేకుండా వాదించడం వితండ వాదము అని అంటారు. పరమాత్మ ఈ ప్రతివాద వితండ వాదం జోలికివడం లేదు. కేవలం సంవాదములో ఉన్న వాదనాశక్తిని నేను అంటున్నాడు.

33. అక్షరాణామకారోఽస్మి ద్వంద్వః సామాసికస్య చ |
అహమేవాక్షయః కాలో ధాతాహం విశ్వతోముఖః || ||

చదువులకు తల్లి సరస్వతి, చదువును తల్లిగానూ, దేవతగానూ మనం పూజిస్తాము. ఇతర మతాలలో అది లేదు. కేవలం ఉదరపోషణార్థమే చదువు. ఈ చదువుకు మూలం అక్షరములు ఆ అక్షరములలో మొదటి అక్షరం అ. అ తో మొదలయ్యే వాటిని అచ్చులు అని అంటారు. అవి మూల అక్షరాలు, హల్లులు ఈ అచ్చులతో కూడితేనే పూర్ణమైన అక్షరాలు అవుతున్నాయి. (క- అ- క) ఈ ఒవల్లు మన అఆలను పోలి ఉన్నాయి. కాబట్టి ఏ భాషలో చూచినా, ప్రతి అక్షరంతో అ కలిస్తేనే అది పూర్ణమైన అక్షరం అవుతుంది. అటువంటి అక్షరములలో అకారము నేను అంటే అకారముతో మొదలయ్యే అచ్చులను నేను. ఎందుకంటే ప్రతి పదము అకారము మొదలగు అచ్చులతోనే అంతం అవుతాయి . అచ్చుతో కూడనిది అక్షరం సంపూర్ణం కాదు. అందుకని అక్షరములకు ప్రాణసమానమైన "అ" కారము నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ.

అక్షరాల కూర్పుతో కూడేది పదం. ఆ పదములు కొన్నిటిని

సమాసములు అని అంటారు. ఈ సమాసములలో ద్వంద్వము అంటే ద్వంద్వసమాసము నేను అంటున్నాడు. సుఖ దుఃఖములు, రాగద్వేషములు, జయాపజయములు, లాభాలాభములు, మంచి డు ఇవన్నీ ద్వంద్వములు. అంటే రెండుపదాలను విడి విడిగా చెప్పడం కన్నాకలిపి చెప్పడం. ఈ ద్వంద్వములను అతిక్రమిస్తే గానీ పరమాత్మ దర్శనం కాదు. కలపడం అంటేయోగము అని కూడా అనవచ్చు, మన మనస్సును ఆత్మలో కలవడం. అదే మోక్షానికి మార్గము. కాబట్టి అన్ని సమాసములలో ద్వంద్వసమాసము నేను అని అన్నాడు పరగమాత్మ.

అంతే కాదు, కాలస్వరూపుడను నేను అంటున్నాడు. ఈ కాలమునకు నాశనము లేదు. అలాగని మార్పు లేదు. మనం కాలానుగుణంగా మార్పు చెందుతున్నాము. కేవలము కదలిక వలనపుట్టేది కాలము. కదలిక లేకపోతే కాలము లేదు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

కాలమునకు ఆది అంతము లేదు. అది అనంతము, అవిచ్ఛిన్నము. పరమాత్మ కూడా అనంతుడే.. అటువంటి కాలస్వరూపుడను నేను విశ్వతోముఖము అయిన పరబ్రహ్మాతత్వమును నేను అని అన్నాడు. అంటే ఈ అనంత విశ్వమును నేను. ఈ అనంత విశ్వము అంతా నేను నిండి ఉన్నాను. నాలోనే ఈ అనంత విశ్వము ఉంది. అటువంటి పరబ్రహ్మాస్వరూపము నేను అని అన్నాడు. దీనిని వ్యక్తపరచడానికే తరువాతి అధ్యాయములో అర్జునుడికి విశ్వరూప సందర్శనము చేసాడు పరమాత్మ.

34. మృత్యుస్సర్వహరశ్చాహముద్ధవశ్చ భవిష్యతామ్ |

కీర్తిశ్చైర్వాక్ష్మ నారీణాం స్మృతిర్కేధా ధృతిః క్షమా ||

ఈ ప్రపంచంలో ఒకదానిని మరొకటి హరిస్తూ ఉంటుంది. అంటే నాశనం చేస్తూ ఉంటుంది. ఒక జీవి మరొక జీవికి ఆహారం అవుతుంది. ఒకడు మరొకడిని చంపుతాడు. ఒక వస్తువు మరొక వస్తువును నాశనం చేస్తుంది. చెదలు కలపను కొరుక్కు తిలటాయి. తుప్పు ఇనుమును తింటుంది. కొన్ని వస్తువులు గాలి తగలగానే మండిపోతాయి. ఇలాగా ప్రతిజీవికీ మార్పు, నాశనము తప్పదు. ఈ ప్రక్రియ లేకపోతే ఉన్నవి పోవడం, లేనివి రావడం జరగదు. పుట్టినవి పుట్టినట్టు అన్నీ ఇక్కడే ఉంటే పుట్టబోయే వాటికి స్థానం ఉండదు. ఆ హరించే శక్తులలో మృత్యువును నేనే పుట్టిన ప్రతిజీవి మృత్యువును కౌగలించుకోకతప్పదు. అంటే జాతన్యహి ధృవో మృత్యువు. అటువంటి మృత్యువు నేను. మన ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతం ప్రకారం పుట్టుక తరువాత మృత్యువు ఎంత సత్యమో. మరణించిన తరువాత పుట్టుక కూడా అంతే నిజం. అంటే చావు పుట్టుక నేనే. నాచేతిలోనే ఉన్నాయి.

ఉన్నదానిని హరించే శక్తులలో మృత్యువును నేను అని చెబుతూ, రాబోయే వాటికి సృష్టికర్తను నేనే. రాబోయే వాటికి స్థానం కల్పించడానికి ఉన్నవాటిని హరిస్తుంటాను. తద్వారా సృష్టిలయములు నిరంతరంగా జరుగుతుంటాయి. మనం ఈ సృష్టిలోని సమస్త జీవరాసుల జనన మరణాలను చూస్తే, ఒక రైసుమిల్లు గుర్తుకొస్తుంది. పైన ధాన్యం పోస్తుంటారు. కింది నుండి బియ్యం వస్తుంటాయి. వచ్చే బియ్యం సుట్టుక అయితే పోసే ధాన్యం మరణం అని అనవచ్చు ఈ పుట్టుక, చావు నిరంతరం జరుగుతూ ఉంటుంది. ఈ చావుపుట్టుకల ప్రక్రియకు అధిపతిని నేను. అంటే బ్రహ్మ, విష్ణు, శివరూపాలలో సృష్టి స్థితి లయములను చేస్తున్న తత్వము నేను అని పరమాత్మ స్పష్టంగా చెబుతుంటే, మనం శైవులు, వైష్ణవులు అని కొట్టుకుచున్నాము. మనలో ఉన్న ఈ అజ్ఞానం పోవడానికే భగవద్గీతను బోధించాడు పరమాత్మ.

ఈ శ్లోకంలో స్త్రీల వైభవాన్ని గురించి వివరిస్తున్నాడు. స్త్రీలకు సహజంగా లక్ష్మీకళ ఉంటుంది. అందుకే ఆడువారిని లక్ష్మీదేవితో సమానము అంటారు. మంచి ఇల్లాలి వలననే మగాడికి ఆయన ద్వారా ఆమెకు కీర్తి ప్రతిష్ఠ పేరు ప్రఖ్యాతులు వస్తాయి. స్త్రీలలో ఉన్న జ్ఞాపక శక్తి, మేధా శక్తి ధైర్య శక్తి, గ్రహణ శక్తి, వాక్ శక్తి అంటే విద్యాబుద్ధులు, అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

క్షమాగుణము అన్నీ నేనే. స్త్రీలలో ఉన్న సుగుణములు అన్నీ ఇక్కడ కీర్తించాడు పరమాత్మ. అవి అన్నీ తన విభూతివలననే కలుగుతున్నాయి అంటున్నాడు. ఈ శ్లోకానికి మరొక విశేషార్థముకూడా ఉంది. మనకు మొట్టమొదటి మనువు స్వాయంభువ మనువు. ఆయన భార్య శతరూప, వారి కుమార్తె పేరు ప్రసూతి (అంటే ప్ర,నవ శక్తి) ఆమెకు పుట్టిన సంతానము పేర్లు కీర్తి, మేధ, ధృతి, స్మృతి, క్షమ. అంటే సుఖప్రసవం కలిగితే కలిగేసంతానమునకు పైలక్షణాలు కలుగుతాయి. ఇంక లక్ష్మీదేవి సాక్షాత్తు నారాయణుని భార్య. వాగ్దేవి అంటే సరస్వతి బ్రహ్మదేవుని భార్య, అంటే దేవతలలో కూడా స్త్రీలు ఉన్నారు. పరమశివుని భార్య శక్తి అంటే మనకు విద్య, సంపద. శక్తి వీటికి ప్రతీకలు సరస్వతి, లక్ష్మీపార్వతులు. వారే మనకు కీర్తిని ధనము, ఐశ్వర్యమును, వాక్కును, మంచి బుద్ధిని, ధృతిని(పట్టు దల), తెలివితేటలను, జ్ఞాపకిశక్తిని, క్షమాశక్తి(ఓర్పు, ఓరిమి), ధైర్యాన్ని ఇచ్చే దేవతాశక్తులు, స్త్రీదేవతా శక్తులు. శక్తిని మనం స్త్రీస్వరూపిణిగా పూజిస్తుంటాము. అలాగే లక్ష్మీదేవిని ఎనిమిది లక్ష్మలుగానూ, పార్వతీదేవిని నవరాత్రులలో తొమ్మిదిరూపాలలో పూజిస్తుంటాము. ఈ శక్తిస్వరూపాలు అన్నీ వేరు వేరు కాదు అన్నీ నేనే. అన్ని నా విభూతులే అని అంటున్నాడు పరమాత్మ.

35. బృహత్సామ తథా సామ్నాం గాయత్రీ ఛందసామహమ్ |
మాసానాం మార్గశీర్షోఽహమృతూనాం కుసుమాకరః || ||

వేదములలో సామవేదము నేనే అన్న పరమాత్మ ఆ సామవేదములో బృహత్సామము అనే మంత్రము గొప్పది అంటున్నాడు. అంటే సామములో బృహత్తరమైనది. అంటే పేద్దది అని కాదు భగవంతుని కీర్తించేది, భగవంతుని మహత్తును గురించి చెప్పేది అని అర్థం. అందుకే ఆ మంత్రమునకు బృహత్ సామము అని పేరు. సంస్కృతములో ఎన్నోచందస్సులు ఉన్నాయి. ఛందస్సులు అంటే వేదమంత్రములు అనీ, ఆ వేదమంత్రములు చెప్పబడిన మీటర్ అంటే నడక అని కూడా చెబుతారు. ఆ ఛందస్సులలో గాయత్రీ ఛందస్సు నేనే. అంటే గాయత్రీ మంత్రము పరమాత్మను గురించి చెప్పేది. వేదములలో సారం అంతా గాయత్రీ మంత్రములో నిక్షిప్తం అయి ఉంది. అందుకే సంధ్యావందనములో గాయత్రీజపం చేస్తుంటారు. ఈ గాయత్రీ మంత్రమును ఉపనయన కాలంలో వటువు తన తండ్రిని తనకు సవితాదేవతా మంత్రమును ఉపదేశించమని అడుగుతాడు. అప్పుడు కుమారుడికి తండ్రి గాయత్రీ ఛందస్సులో ఉన్న సవితాదేవతా మంత్రమును ఉపదేశిస్తాడు. దానినే బ్రహ్మోమపదేశము అని అంటారు. అంటే బ్రహ్మను గురించి ఉపదేశించడం. గాయత్రీ మంత్రం బ్రహ్మను గురించి తెలియజేస్తుంది. బ్రహ్మ వేద స్వరూపుడు. మూడు వేదములలో సారమును తీసి మూడు పంక్తులలో ఈ గాయత్రీ మంత్రములో నిక్షిప్తం చేశారు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

తరువాతి కాలంలో విశ్వామిత్రుడు ఈ గాయత్రీ మంత్రమును వ్యాప్తిలోకి తీసుకువచ్చాడు. అసలు ఈ మంత్రం సవిత అనే దేవతను ఉద్దేశించిన మంత్రమే. అందుకే సవితా మంత్రము అని అంటారు. కానీ ఈ మంత్రము గాయత్రి ఛందస్సులో ఉండటం వలన గాయత్రీమంత్రము అనే పేరు సార్థకమయింది. గాయత్రి ఛందస్సు అంటే ఈ మంత్రములో మూడు పంక్తులు ఉంటాయి. పంక్తికి ఎనిమిది అక్షరాలు ఉంటాయి. మొత్తం 24 అక్షరాలు ఉంటాయి. ఈ విధమైన ఛందస్సును గాయత్రీ ఛందస్సు అంటారు. ఇదే విధంగా సంస్కృతంలో అనుష్టుప్ ఛందస్సు, మొదలగు ఛందస్సులు ఉన్నాయి. వాటిలో గాయత్రీ ఛందస్సు ఒకటి.

మాసములలో మార్గశీర్షమాసము నేనే. ఇది పరకు రోజులలో సంవత్సరము చైత్రమాసంతో కాకుండా మార్గశీర్షమాసంతో మొదలయ్యేది. ఇది మహాభారతంలో అనుశాసనిక పర్వంలో వివరించబడింది. ఆనాటి కాలగణన ప్రకారము మార్గశీర్షమాసముతో సంవత్సరము మొదలవుతుంది. అంటే దాదాపు డిసెంబరు మధ్యలో నుండి మన సంవత్సరము మొదలయ్యేది. పవిత్రమైన ధనుర్మాసము, వైకుంఠ ద్వారము తెరవడం ఈ మాసంలోనే మొదలవుతాయి. ఇది ఎలాగా అంటే.. మానవ సంవత్సరము, దివ్య సంవత్సరము అని మీరు వినే ఉంటారు. మానవ సంవత్సరము అంటే 365 రోజులు. భూమి సూర్యుని చుట్టు ఒకసారి తిరిగే కాలము. ఇది మనకు ఒక సంవత్సరము అయితే దేవతలకు ఒక రోజు. అందుకనే సంవత్సరానికి ఒక రోజు పితృదేవతలకు శ్రాద్ధకర్మలు చేసి ఆహారం పెడితే, వారికి రోజూ ఆహారం పెట్టినట్టే. మరి దేవతలకు ఈ రోజు ఎప్పుడు మొదలవుతుంది. అంటే మార్గశీర్షమాసంతో మొదలవుతుంది. అంటే దేవతలకు మార్గశీర్షమాసంతో వారికి బ్రాహ్మిముహూర్తం మొదలవుతుంది. ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలంలో అంటే జనవరి 14 నుండి రోజు మొదలవుతుంది. అందుకే ఈ నెలలో అంటే డిసెంబరు 15 నుండి జనవరి 14 దాకా, మనం అందరం దేవతల మాదిరి తెల్లవారుజామునే లేచి నగర సంకీర్తనం చేస్తాను. వాకిట్లో ముగ్గులు వేసి సంక్రాంతి లక్ష్మీని ఆహ్వానిస్తాను. గొబ్బెమ్మలు పెడతాము. అందరి ఇళ్లలో పండుగ వాతావరణం నెలకొని ఉంటుంది.

అందుకే కొన్ని పాఠాలలో దీనిని పండుగ నెల అని కూడా అంటారు. ఈ పండగనెల డిసెంబరు 15తో మొదలయి జనవరి 14తో ముగుస్తుంది. కొత్త బియ్యం, కొత్త బెల్లం, పాలు నెయ్యి వీటితో పాంగలి వండటం, సూర్యభగవానునికి నివేదించడం చేస్తారు. ఇంకొక విశేషము ఏమిటంటే మార్గశీర మాసంలో వానసలు పడటం దాదాపు ఆగిపోతాయి. పంటలు పండి పంటచేతికి వస్తుంది. అందరి ఇళ్లలో ధాన్య లక్ష్మి కళకళలడుతూ ఉంటుంది వాల్మీకి రామాయణంలో కూడా మార్గశీర మాస ప్రాధాన్యము గురించి వాల్మీకి మహర్షి వర్ణించాడు. గీతాజయంతి అంటే గీత చెప్పినరోజు అంటే మార్గశీర శుద్ధ ఏకాదశి కూడా ఈమాసంలోనే వస్తుంది. అవధూత దత్తాత్రేయుల వారు కూడా మార్గశీర మాసంలో జన్మించారని చెబుతారు.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

ఆఖరుగా ఋతువులలో వసంత ఋతువు నేనే అంటున్నాడు. వసంత ఋతువు గురించి మనకందరికీ బాగా తెలుసు. చెట్లు చిగురిస్తాయి. పూలు పూస్తాయి. వాతావరణం ఆహ్లాదంగా ఉంటుంది. శ్రీరాముడు ఇదే మాసంలో జన్మించాడు, ఇదే మాసంలో సీతాదేవిని వివాహం చేసుకున్నాడు. ఎక్కువగా విష్ణుసంబంధమైన ఉత్సవాలు, తిరునాళ్లు, వసంత నవరాత్రులు ఇదే ఋతువులో జరుగుతాయి. (శరదృతువు ప్రారంభంలో వచ్చేవి శరన్నవరాత్రులు అయితే వసంత ఋతువు ప్రారంభంలో వచ్చేవి వసంత నవరాత్రులు) కాబట్టి ఋతువులలో వసంత ఋతువు శోభాయమానమైనది కాబట్టి అది నేనే అంటున్నాడు పరమాత్మ.

36. ద్యూతం ఛలయతామస్మి తేజస్తేజస్వినామహమ్ |
జయోఽస్మి వ్యవసాయోఽస్మి సత్త్వం సత్త్వవతామహమ్ || ||

ఇక్కడ ఒక ఛలోక్తి విసిరాడు పరమాత్మ. ఇతరులను వంచించే క్రీడలు మోసపూరితమైన క్రీడలు, మానవులను తమ తమ స్థాయిల నుండి దిగజార్చే క్రీడలు, మనిషిని అధఃపాతాళానికి తొక్కే క్రీడలు లోకంలో చాలా ఉన్నాయి. వాటిలో జూదక్రీడ ఒకటి. ఆ జూదక్రీడను నేను అని అన్నాడు పరమాత్మ. జూదములో రకాలు ఉన్నాయి. కేవలము వినోదం కొరకు ఆడే జూదం వేరు. చిన్ని చిన్ని పందెలు వేసుకొని సరదాగా ఆడుకునే జూదం వేరు. కక్షలు కార్యణ్యాలు మనసులోపెట్టు కొని పైకి నవ్వుతూ ఆడే జూదం వేరు. కేవలం జూదమే వృత్తిగా పెట్టుకొని అందులో నైపుణ్యం సంపాదించి ఆడేజూదం వేరు. ఆ వృత్తినైపుణ్యానికి మోసం కలిపి, ఎదుటి వారిని మోసం చేస్తూ తాను గెలుస్తూ, ఇతరులను పూర్తిగా నాశనం చేసే జూదం వేరు. ఇన్నిరకాల జూదాలు ఉన్నాయి. మొదట సరదాగా మొదలుపెట్టి తరువాత నిండా మునిగిపోతారు. ఉన్నదంతా పోగొట్టుకుంటారు. దానికి మోసం కూడా తోడయితే ఇంక చెప్పేదేముంది. అందులో ఆఖరుది అయిన మోసంతో కూడిన వృత్తినైపుణ్యంతో ప్రకాశించే జూదం నేను అని అన్నాడు పరమాత్మ.

ఇక్కడ కృష్ణుడు కేవలం జూదమును గురించే ఎందుకుచెప్పాడు. ఎందుకంటే అదే ద్యూతంలో ఓడి పోయాడు ధర్మరాజు. దాని వలననే భారత యుద్ధం సంభవించింది. పాచికలను పక్కనే పెట్టుకొని పడుకొనేవాడు, పాచికలే లోకలగా జీవించిన వాడు శకుని, భార్యతో సరదాగా జూదం ఆడేవాడు ధర్మరాజు. ఒక ప్రాఫెషనల్ తో ఒక అమెచ్యూర్ పోటీ పడితే, ఆ ప్రాఫెషనలిజానికి మోసం తోడయితే ఎలా ఉంటుంది. ఎదుటి వాడికి ఓటమి తప్పదు. ఈ విషయం ధర్మరాజుకు తెలుసు. తెలిసి తెలిసే రాజ్యసర్వస్వమును, తమ్ములను,

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

భార్యను ఒడ్డి ఒడి పోవడం ధర్మరాజు తెలివితక్కుతనం. అందుకే మోసపూరిత క్రీడలలో ఒకటైన జూదం, అనే ఉపమానాన్ని వాడాడు పరమాత్మ. అంతే కానీ, జూదం ఆడమని కానీ, జూదాన్ని ప్రోత్సహించడం కానీ, జూదంలో మోసం చేయమని కానీ చెప్పలేదు. కేవలం జూదం, అందులో అంతర్లీనంగా ఉన్న మోసశక్తిని, మానవుని దిగజార్చే శక్తిని కూడా నేనే అని అన్నాడు. ఒక గదిలో లైట్ వెలుగుతూ ఉంటుంది. ఆ వెలుగులో మంచి కార్యములు చేయవచ్చు, పేకాట ఆడి ఉన్నదంతా పోగొట్టుకోవచ్చు. మర్దర్లు, దొంగతనాలు చేయవచ్చు. చేసే కార్యం ఏదయినా వెలుగు మాత్రం ఒకటే. అన్నిటికీ సమానమే. అందుకే జూదముకూడా నేనే. దానిని సరదాకే పరిమితం చేస్తావో, జీవితం నాశనం చేసుకుంటావో ఎలా ఉపయోగిస్తావో అది నీ ఇష్టం అని నర్మగర్భంగా చెప్పాడు పరమాత్మ.

ఏ పని చేయడానికైనా తెలివి తేటలు, నైపుణ్యం, చాతుర్యం ఉండాలి. అవి లేకపోతే ఆ పనులు రాణించవు. మంచి పనులు, లోకోపకారానికి పనికివచ్చే పనులు చేయడానికి కానీ, అలాగే జూదం, మోసం మొదలగు దుర్మార్గాలు చేయడానికి కానీ ఈ తెలివి, నైపుణ్యం, చాతుర్యం ఉండాలి. అవి నేనే అంటున్నాడు పరమాత్మ. కాని, ఆ తెలివిని, నైపుణ్యాన్ని, చాతుర్యాన్ని సక్రమంగా వినియోగించుకోవాలో, దుర్వినియోగం చేసుకోవాలో నిర్ణయించుకోవలసింది మానవుడే.

కాని కృష్ణుని బోధనలను అర్థం చేసుకోకుండా, ఏమండీ పరమాత్మజూదంలో కూడా ఉన్నాడు కదా, ఆ జూదం ఆడితే తప్పేంటి అని అడిగేవాళ్లు ఉన్నారు. మరి పరమాత్మ విభూతులు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిలో అన్నిటిలో నీవు ఉన్నావా! అని ముందు ఎవరికి వారు ప్రశ్నించుకోవాలి ఎందుకంటే దీని పక్కనే మరొక ఉపమానం కూడా ఉంది. తేజస్సు కలవారిలో ఉన్న తేజస్సును నేను అని కూడా అన్నాడు. మనవి తేజోవంతమైన ముఖాలా, జిడ్డుముఖాలా ముందు ఆలోచించాలి. మనలో అసలు తేజస్సు బుద్ధి కుశలత, నేర్పు ఉన్నాయా ఆలోచించాలి. ఇవేమీ ఆలోచించకుండా కృష్ణుడు జూదంలో కూడా ఉన్నాడు అందుకని జూదం ఆడతాను అని అనడం శుద్ధఅవివేకము.

ఇక్కడ మరొక భావం గురించి కూడా చెప్పాడు కృష్ణుడు. తేజస్సు కల వారిలో తేజస్సును నేనే అన్నాడు. తేజస్సు అంటే తెలివితేటలు, బుద్ధి కుశలత, నేర్పు, ఎదుటి వాడి మీద గెలిచే సామర్థ్యం. ఇవన్నీ నేనే. అంటే జూదంలో కూడా ఉన్న కుశలత, నేర్పు అన్నీ నేనే. ఆ నేర్పు ధర్మరాజులో లేదు, ఒక్క మొండి తనం తర్పు, శకునితో ఆడే నేర్పు తనకు ఉందా, లేదా అని యుధిష్ఠిరుడు ఆలోచించలేదు. బుద్ధికుశలతను విచక్షణను ప్రదర్శించలేదు. తనకు అంతా తెలుసు అనే అహం మొండి తనం.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

తాను చేసేదంతా ధర్మము అనే గర్వం ఇవి పుష్కలంగా ధర్మరాజులో ఉన్నాయి అందుకే శకునితో జూదం ఆడాడు. చిత్తుగా ఓడాడు. ఫలితం అనుభవించాడు. అందుకే బుద్ధికుశలతకు విచక్షణకు నేర్చుకు మారు పేరైన తేజస్సును నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ.

జయాన్ని ఆ జయం కలగాలంటే దానికి చేసే ప్రయత్నం నేనే. ఏపని చేయాలన్నా దానికి తగిన పయత్నం ఉండాలి. నిశ్చయాత్మక బుద్ధిఉండాలి. కల్లోలతమైన మనసు ఉండకూడదు. అప్పుడు ఆ ప్రయత్నంలో దైవసాయం కూడా ఉంటుంది. ఆ ప్రయత్నం సఫలీకృతం అవుతుంది. ఎటువంటి ప్రయత్నం చేయకుండా, చేతులుముడుచుకొని కూర్చుంటే ఏ పని కాదు కదా, సోమరితనం అలవడుతుంది. అందుకే చేసి ప్రతి పనికీ తగిన ప్రయత్నం నేను అయి ఉన్నాను అని అంటున్నాడు పరమాత్మ.

పైగా సాత్వికులలో ఉండే సత్యగుణమును నేనే అంటున్నాడు. సత్త్వగుణము, రజోగుణము, తమోగుణము ప్రకృతి లక్షణములు. వాటిలో సత్యగుణము సాత్వికుల లక్షణము. అదే నేను అంటున్నాడు పరమాత్మ.

37. వృష్ణీనాం వాసుదేవోఽస్మి పాండవనాం ధనంజయః |
మునీనామప్యహం వ్యాసః కవీనామశనా కవిః || ||

ఇన్నిచెప్పాడు ఇంతకూ ఈ కృష్ణునిలో కూడా పరమాత్మ ఉన్నాడా, ఉంటే ఆ సంగతి చెప్పడే అని అర్జునునికి సందేహం రావచ్చు అని ఊహించి ఈ శ్లోకంలో తన గురించి తాను చెప్పుకున్నాడు. వృష్ణీవంశీయులలో వాసుదేవుడను నేనే. అంటే కృష్ణావతారము నేను అని అన్నాడు. ఇన్ని అవతారాలు ఉంటే కేవలం కృష్ణావతారం గురించే ఎందుకు చెప్పవలసి వచ్చింది అంటే ఇందులో కేవలం దుష్ట శిక్షణే కాకుండా, ధర్మసంస్థాపన కొరకు, రాబోయే కలియుగంలో మానవులు ధర్మమును సక్రమంగా ఆచరించడానికి భగవద్గీతను కూడా ఉపదేశించాడు. ఈ ఉపదేశము ఇంక ఏ అవతారములోనూ జరగలేదు. అందుకే కృష్ణావతారమునకు అంత వీశిష్టత ఈ భగవద్గీతకు ఎంతటి గౌరవం లభించింది అంటే ప్రస్తాన త్రయంలో స్థానం లభించింది. ఉపనిషత్తులు బ్రహ్మసూత్రాలు, భగవద్గీత ఈ మూడింటినీ ప్రస్తానత్రయం అంటారు.

తరువాత, నాలోనే కాదు నీ లో కూడా పరమాత్మ అంశ ఉంది అని పాండవులలో అర్జునుడను నేను అని అన్నాడు. పాండవులు ఇంత మందిఉండగా కేవలం అర్జునుడికే ఎందుకుచెప్పవలసి వచ్చింది అనే విషయం మనకందరికీ తెలుసు. యుద్ధభూమిలో మోహరించి ఉన్న తాతలు, తండ్రులు, గురువులు, ఆచార్యులు, కుమారులు మొదలగు వారిని చూచి విషాదం చెంది, కృష్ణుని గురువుగా భావించి,

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

తనకు కర్తవ్యపదేశము చేయమని కోరాడు అర్జునుడు. ఇతర పాండవులకు ఆ అవకాశం కలుగలేదు. పైగా ఉపనిషత్తుల సారము, యోగవిద్యాసారము బ్రహ్మవిద్య అయిన భగవద్గీతలో అర్జునుడు భాగస్వామి అయ్యడు. అనితర సాధ్యము అయిన విశ్వరూపమును తన జ్ఞాననేత్రముతో చూచే భాగ్యము ఒక్క అర్జునుడికే దక్కింది. కృష్ణార్జునులు నరనారాయణులు అని పురాణాలే చెబుతున్నాయి. అందుకీ అర్జునుడిలో కూడాపరమాత్మ అంశ ఉంది అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

మరి భగవద్గీతను కృష్ణుడు చెప్పాడు. అర్జునుడు విన్నాడు. ఈ విషయం లోకానికి ఎలా తెలిసేది. ఎవరు తెలియజెప్పారు అంటే వ్యాసుడు అని అందరికీ తెలుసు. మహాభారతము అనే ఇతిహాసములో భగవద్గీతను మణిహారంలో పతకంలాగా ఇమిడ్చి గ్రంథస్థం చేసి, అక్షర రూపంలో మనకు అందించిన వాడు మానవాళికి మహిమ పకారం చేసిన వాడు వ్యాసుడు. కృష్ణుడు జగద్గురువు అయితే వ్యాసుడు మనకందరికీ గురువు. గురుపరంపరలో అగరగణ్యుడు. ఆయనలో భగవదంశ ఉంది కాబట్టే ఆయనను వ్యాసభగవానుడు అని గౌరవంగా పిలుచుకుంటాము. అంతే కాదు ఇందాక మనం చెప్పుకున్న ప్రస్తాన త్రయంలో రెండింటిని వ్యాసుడే రచించాడు. ఒకటి భగవద్గీత, రెండవది బ్రహ్మసూత్రాలు. పరమాత్మ అంశ అనుగ్రహం లేనిదే ఇంతటి మహత్కార్యం ఎవరికీ సాధ్యంకాదు. అంతే కాదు ఒకటిగా ఉన్న వేదమును మూడుగా విభజించి, సులభతరం చేసి, తన శిష్యుల ద్వారా, అందరూ అధ్యయనం చేయడానికి వీలుగా, మానవాళికి అందించిన మహానుభావుడు వేదవ్యాసుడు, ఆ విధంగా కూడా వ్యాసుని భగవానుడిగా పరమాత్మ అవతారంగా మనం భావిస్తాము. అందుకే వ్యాసుడు కూడా పరమాత్మ అంశ అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

తరువాత జ్ఞానవంతులలో శుక్రాచార్యుడను నేనే. శుక్రాచార్యుడు భృగువు వంశములోని వాడు. ఇంతకు ముందే దేవ గురువు బృహస్పతి పరమాత్మ అంశగా చెప్పుకున్నాము. ఇప్పుడు రాక్షస గురువు శుక్రాచార్యుని కూడా పరమాత్మ అంశగా చెప్పుకుంటున్నాము. గురువు అంటే జ్ఞానమును కలిగించేవాడు. ఎవరికి గురువు అయినా గురువు బ్రహ్మస్వరూపుడు. "గురుబ్రహ్మ గురుః విష్ణు గురుః దేవో మహేశ్వరః గురు సాక్షాత్ పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవేనమః" అనడం మనకు తెలుసుకదా. గురువు ఎవరికైనా గురువే. ఆయన పరమాత్మ స్వరూపమే.

38. దండో దమయతామస్మి నీతిరస్మి జిగీషతామ్ |
మౌనం చైవాస్మి గుహ్యనాం జ్ఞానం జ్ఞానవతామహమ్ || ||

ఉపాయములలోదండోపాయము. ఆఖరుది, ఏ ఉపాయాలికి లొంగక పోతే దండోపాయమే తరుణోపాయము. క్రమశిక్షణలో ఉండాలంటే దండోపాయమే శరణ్యము. క్రమశిక్షణ ఉల్లంఘిస్తే శిక్షపడుతుంది అనే భయం ఉంటేనే ఎవరైనా క్రమశిక్షణలో ఉంటారు.

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

అ శిక్షలు ఎందుకు వేస్తారు. వాడి మీదకోపంతో, ద్వేషంతో కాదు. వాడిని మంచి మార్గంలో పెట్టడానికి. వాడిలో క్రమశిక్షణను తిరిగి పెంపొందించడానికి, అందుకని దండించువారిలో దండనా శక్తి నేను అంటున్నాడు.

జయించే వారిలో నీతిగా, ధర్మంగా జయించాలి అన్న భావన, నేనే అంటున్నాడు పరమాత్మ. మానవులలో ఉన్న యుక్తి, శక్తి లౌక్యము నేనే అంటున్నాడు. ఎదుటి వాడి మీద ఎటువంటి క్రమశిక్షణా చర్యతీసుకున్నా, అది నీతిగాచేయాలి. ధర్మంగాచేయాలి. ఎదుటి వాడిని శిక్షించే విధంగా కాకుండా, అతడిని సన్మార్గంలో నడిపించే విధానంలో చేయాలి.

అప్పుడు సాధించిన విజయమే ఆనందాన్ని ఇస్తుంది అధర్మంగా అవి నీతితో, హింసతో సాధించిన విజయము దుఃఖానికి కారణం అవుతుంది. మహాభారతయుద్ధంలో విజయం సిద్ధించినా, ధర్మరాజుకు సంతోషం కలుగలేదు. ఇంతటి హింసతో కూడిన విజయం, నా అన్న వాళ్లను అందరినీ పోగొట్టుకొని పొందిన విజయం ఎటువంటి సంతోషాన్ని ఆనందాన్ని కలుగజేయదు అని భావించాడు ధర్మరాజు. కాబట్టి నీతిగా నిజాయితీగా ధర్మంగా పొందిన విజయమే విజయము అని అన్నాడు పరమాత్మ.

అలాగే రహస్యాలు కాపాడాలి అంటే మౌనంగా ఉండటమే శ్రేయస్కరము. విషయాలను రహస్యంగా ఉంచడానికి అవలంబించే సాధనములలో మౌనము గొప్పది. ఎక్కువగా మాట్లాడేవాడి నోట్లలో రహస్యం దాగదు. జ్ఞానము భగవత్ స్వరూపము. జ్ఞానము కలిగిన వాడు భగవంతునితో సమానము. జ్ఞానము కల వారిలో జ్ఞాన శక్తి నేనే అని అంటున్నాడు. కేవలము నాకు జ్ఞానము ఉంది నేను జ్ఞానిని, జ్ఞానవంతుడను అని అనుకోవడంతో సరిపోదు. అహం బ్రహ్మాస్మి అనే భావన కలిగి ఉండాలి. ఎందుకంటే జ్ఞానము పరమాత్మ స్వరూపము.

39. యచ్ఛాపి సర్వభూతానాం బీజం తదహమర్జున|
న తదస్తీ వినా యత్స్వాంత్యయా భూతం చరాచరమ్||

40. నాస్తోస్తి మమ దివ్యానాం విభూతీనాం పరస్తప|
విష తూద్ధేశతః ప్రోక్తో విభూతేర్విస్తరో మయా||

ఇప్పుడు అసలు విషయానికి వచ్చాడు కృష్ణుడు. ఇంత ఎందుకయ్యా, ఈచరాచర జగత్తులో ఉన్న సకల భూతములలో బీజరూపముగా ఉన్న వాడను నేనే అని అంటున్నాడు. బీజమే పరమాత్మ అంటే అన్ని జీవరాసులలో ఆత్మ స్వరూపుడుగా వెలుగుతున్న వాడు పరమాత్మ. అందులో ఉన్నాడు ఇందులో లేడు అన్న ప్రశ్నే లేదు. ఈ అచర (అంటే కదలనిది) చర (కదిలేది) అయిన సమస్త భూతములలో, ఈ ప్రపంచములో ఉన్న అన్ని వస్తువులకు మూలకారణము నేను. నేను లేనిది అంటూ ఏదీ లేదు. మట్టి లేనిది కుండ లేదు. బంగారము లేనిది ఆభరణము లేదు. నేను లేకుండా ఈ లోకం లేదు. నేను అన్నింటిలో ఉన్నాను. అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

అనంతమైన నా విభూతులలో కొన్ని విభూతులను మాత్రం నీకు వివరించాను. ఎందుకంటే నా విభూతులకు అంతం లేదు. అని అనంతమైనవి. చెప్పుకుంటూ పోతే ఎప్పటికీ తరగదు.

41. యద్యద్విభూతిమత్సత్త్వం శ్రీమదూర్జితమేవ వా |
తత్తదేవావగచ్ఛ త్వం మమ తేజోంఽశసంభవమ్ || ||

ఓ అర్జునా! ఎవరిలోనైతే విశేషమైన జ్ఞానము, ఐశ్వర్యము, బుద్ధి, ప్రకాశము, తెలివి చురుకుదనము, శక్తి, ఉత్సాహము, ఉంటుందో ఆయా వస్తువులలో, ఆయా జంతువులు, పక్షులు, ప్రాణులలో, అలాగే మనుషులలో నా అంశ నా విభూతి ఉంటుంది అని తెలుసుకో అని చెప్పాడు. పరమాత్మ కొంతమందిలో అసాధారణ శక్తి ప్రజ్ఞ ధారణా శక్తి ఉండటం మనం చూస్తూ ఉంటాము. వారిలో పరమాత్మ అంశ ఉంది అని అర్థం. కాని కొంత మంది ఆ అంశను దుర్వినియోగం చేస్తుంటారు.

ఇటీవల ఒక అమ్మాయి 3 ఏళ్ల పాప, ఆమెలో ఐస్ స్టీన్ ఐక్యూ కన్నా ఎక్కువ ఐక్యూ ఉందని గుర్తించారు. ఎంత మందో స్వాతంత్యయసమరయోధులు ఉన్నా, వారిలో గాంధీ గారు గొప్పవాడయ్యాడు. ఎందుకంటే గాంధీగారిలో ఒక నిబద్ధత, నిశ్చయాత్మక బుద్ధి ఉన్నాయి. మనకు ఉపయోగపడే వస్తువులను కనిపెట్టిన మహానుభావులు ఎందరో ఉన్నారు. కొందరిలో పరిశోధనా శక్తి, మరి కొందరిలో ఉపన్యాసశక్తి, మరి కొందరిలో రాసే శక్తి ఇంకా మరి కొందరిలో చదవడం రాయడం, ఉపన్యసించడం ఈ మూడు శక్తులు పుష్కలంగా ఉంటాయి. వారందరిలో పరమాత్మ యొక్క కొద్దిపాటి అంశ ఉండబట్టే వారు తమలోని విశేషమైన ప్రజ్ఞపాటవాలు ప్రదర్శించగలిగారు. లోకోపకారం చేయగలిగారు. ఇవి అన్నీ దైవదత్తాలే దైవాంశలే. ప్రతివాడిలో ఈ దైవాంశ ఉంటుంది. కొంతమందిలో బహిర్గతం అవుతుంది. తగిన పోత్సాహం లభించక అవకాశాలు లేక కొంతమందిలో అంతర్గతంగా ఉంటుంది కానీ బహిర్గతం కాదు. కొంత మందికి అటువంటి దైవాంశలు లభించినా దానిని దుర్వినియోగం చేయడమో పోగొట్టుకోవడమో చేస్తుంటారు, కానీ సద్వినియోగం చేసుకోరు. తమలోని తెలివిన ప్రజ్ఞను పరిశోధనా శక్తిని లోకోపకారానికి కాకుండా లోకవినాశనానికి ఉపయోగించేవారిని మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. అంతా వారి పూర్వజన్మకర్మానుసారం జరుగుతూ ఉంటుంది.

పరమాత్మయొక్క కొద్దిపాటి అంశతోనే ప్రాణులలో ఇంతటి శక్తి సామర్థ్యాలు ప్రజ్ఞాపాటవాలు వెల్లివిరుస్తుంటే, ఇంక పరమాత్మ యొక్క పూర్తి అంశ ఎంత ఉంటుందో ఊహించనలవి కాదు. ఆ మహత్తరమైన శక్తి ఊహకందనిది. అటువంటి అత్యంత శక్తిమంతుడైన పరమాత్మను వదిలిపెట్టి మనము పరిమిత శక్తి కలిగిన ఈ ప్రాపంచిక విషయములు, వాటిని మనకు ఇచ్చేవారి గురించి పాకులాడు తుంటాము.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత పదవ అధ్యాయము విభూతి యోగము

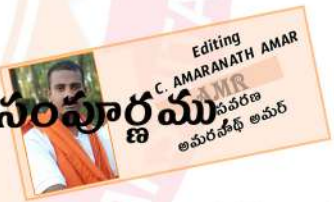

42.. అథవా బహునైతేన కిం జ్ఞాతేన తవార్జున|
విష్టభ్యాహమిదం కృత్స్న మేకాంశేన స్థితోజగత్||

అర్జునా! నీకు ఇంతకు ముందే చెప్పాను. నేను అన్నిటా వ్యాపించి ఉన్నాను. సకల జీవరాసులలో ఉన్నాను అని చెప్పాను. ఈ అనంత విశ్వం అంతా నా చైతన్యము వ్యాపించి ఉందని చెప్పాను. నేను అందరిలో ఆత్మ స్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాను అని కూడా చెప్పాను. దానితో తృప్తి చెందక నా విభూతుల గురించి అడిగావు. నా ముఖ్యమైన విభూతుల గురించి వివరంగా చెప్పాను. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే ఎన్ని చెప్పినా ఇంకా మిగిలే ఉంటాయి. కాబట్టి ఇలా చెప్పుకుంటూ పోవడం వలన ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. కాబట్టి ఒక్కటి తెలుసుకో. నాలోని ఒక్క అంశ మాత్రమే. ఈ జగత్తు అంతా వ్యాపించి ఉంది. నేను లేని చోటు లేదు. అంతటా ఉన్నాను. అందరిలోనూ ఉన్నాను. అంతా నాలోనే ఉంది. ఈ విషయం తెలుసుకుంటే చాలు. ఇంక తెలుసుకోవలసింది ఏమీ ఉండదు.

దీనిని మనం లౌకికంగా అర్థం చేసుకుంటే మనం చెప్పుకునే ఈ పరమాత్మ తత్వము ఒక్క హిందూ మతానికి కాదు అన్ని మతాలకు వర్తిస్తుంది. ఆ పరమాత్మలోని ఒక చిన్ని అంశ మాత్రమే ఈ దృశ్యప్రపంచము. మనకు తెలియని ప్రపంచము, విశ్వం ఎంతో ఉంది. మనం భూమికి ఉపగ్రహమైన చంద్రుని మీద మాత్రమే కాలుమోపాము. భూమితో వాటు ఉన్న ఇతర గ్రహాల గురించి మనకు ఏమీ తెలియదు. అటువంటిది, సూర్యుడి లాంటి ఇతర నక్షత్రాల గురించి, ఆ నక్షత్రాల చుట్టు తిరుగుతున్న గ్రహాల గురించి, అటువంటి నక్షత్రాలు కోటాను కోట్లు ఉన్న ఈ పాలపుంత గురించి, ఇటువంటి పాలపుంతలు కోటాను కోట్లు ఉన్న ఈ అనంత విశ్వం గురించి, ఈ పాలపుంతలన్నీ వేగంగా ప్రయాణిస్తూ, నిరంతరం విస్తరిస్తున్న ఈ అంతరిక్షం గురించి మనకు ఏం తెలుసు? కాబట్టి మనకు తెలిసింద ఆవగింజలో అర్థభాగం కూడా లేదు. అందుకే ఇదంతా నాలోని ఏకాంశ అంటే ఒక అంశ మాత్రమే అన్నాడు పరమాత్మ. కాబట్టి, వీటి జోలికి పోకుండా, ఈ అంతరిక్షం నిండా పరమాత్మ విభూతి వ్యాపించి ఉంది అని తెలుసుకుంటే సరిపోతుంది అని పరమాత్మ బోధ. ఇంతటితో భగవద్గీతలో విభూతి యోగము పూర్తి అయింది.

ఉపనిషత్తులయొక్క, బ్రహ్మవిద్యయొక్క,
యోగశాస్త్రము యొక్క సారమయిన భగవద్గీతలో,
విభూతి యోగము అను పదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్.

అమరనథ్ అమర్